

Едуард Марстън

Главата на кралицата

Пролог

*Замъкът Фортрингей
февруари 1587*

Смъртта вървеше търпеливо по петите ѝ през всичкото време на нейното пленничество. Ден не минаваше, без Мария да долови зад гърба си стаените ѝ стъпки ето, вече почти цели двадесет години. И когато най-сетне смъртта се реши да посегне, направи го с нетърпима кръвожадност.

– Утре в осем.

Граф Шрюсбъри назова деня и часа на нейната казън с глух глас. Той беше член на делегацията, която дойде след вечерня в нейните мизерни покои в мрачната крепост. Мария трябваше да стане от леглото, да се облече и да посрещне мъжете в спалнята си. Мария – вдовстваща кралица на Франция, прокудена кралица на Шотландия и наследница на английската корона, трябваше да стигне до такива непристойни унижения...

Шрюсбъри обяви присъдата, след това Бийл, секретарят на Съвета, изчете с ясен глас заповедта за изпълнението ѝ. Като хипнотизирана Мария не можеше да откъсне поглед от жълтата навосъчена лента с големия печат на Англия, която висеше от края на листа. Всичко се извършваше най-стриктно по правилата на акта за присъединяването.

Да, смъртта бе решила да си послужи с процес, спазващ всички правила на закона.

Нейните тъмничари не склониха да ѝ позволят в тези последни часове и най-малката милост. Когато ги помоли за изповедника си, за да може да се подготви за смъртта, отказаха ѝ най-безцеремонно. Желанието ѝ да ѝ бъдат върнати за малко личните ѝ книжа и документи също не бе удовлетворено. Делегацията отхвърли всяка нейна молба.

Страшната сила на преследвачите ѝ се простираше и отвъд гроба. Мария искаше да бъде погребана във Франция, в Сен Дени или в Реймс, но и това ѝ бе отказано. Кралица Елизабет бе забранила това изрично. Никакво желание на пленницата не биваше да бъде изпълнявано – нито приживе, нито след смъртта.

Всяка плаха молба, всяко желание бяха безпощадно отхвърлени. Посещението приключи, делегацията се оттегли и Мария остана да

теши отчаяните си прислужници, борейки се със собствения си ужас.

Утре в осем.

За невъобразимо кратко време трябваше да подреди нещата от цял един живот, живот, траял четиридесет и четири години и познавал момента на най-върховна страст и най-тежки унижения. Дори дванадесет дни не биха стигнали, за да се приготви, а й даваха по-малко от дванадесет часа! Една раздяла, ужасяваща със своята внезапност!

Набързо сервираха вечерята, за да остане поне малко време да уреди толкова много и важни въпроси. Тя прегледа грижливо целия си гардероб и разпредели вещите си между приятели, родственици и членовете на малкото си домакинство. След това написа най-подробно завещание – изложи молбата си да прочетат в нейната Франция заупокойна молитва, завеща щедри дарения на своите служители. Въпреки смъртното си притеснение тя намери сили да помисли в завещанието си и за децата и братята-монаси в Реймс.

А сега вече трябваше да помисли за душата си. Написа последно писмо до каплан де Прејо, като го помоли да бди тази нощ в молитви за успокоение на душата ѝ. Вратата, която я бе крепила през всичките тези години, сега бе подложена на последното, най-тежко изпитание.

Беше към два часа, когато приключи. Затова и последното ѝ писмо до нейния девер, крал Анри Френски, носеше вече датата сряда, осми февруари 1587 година, денят на нейната екзекуция.

Мария погледна напълно облечена. Около нея се скупчиха съкрушени нейните придворни дами, облекли вече черно траурно облекло. Една от тях зачете от стара католическа библия. Кралицата покорно изслуша притчата за добрия разбойник, чак до последните слова на кръста и горчиво промълви:

– Той е бил наистина голям грешник. Но не толкова голям, колкото съм аз.

Тя затвори очи без надежда за сън. Пред покоите ѝ прогърмяваха тежките стъпки на войниците – тя трябваше да знае, че е охранявана най-зорко. От долния етаж ехтеше чукането на дърводелците – сковаваха ешафода. Времето едва се влачеше, сякаш за да направи напрежението още по-непоносимо и да удължи изтезанието.

В шест часа, далеч преди разсъмване, тя стана и се затвори в малката стаичка, в която се молеше обикновено. Цяла вечност тя остана на колене пред распятието, за да подготви душата си за онова, което предстоеше. Забрави напълно болките в коленете и във всичките си стави. Найсетне управителят на Нортхемптън изпрати да я вземат. Агонията на

очакването свърши. След най-дългата нощ в живота ѝ изгряваше най-краткият ден.

На шестима от служителките ѝ бе позволено да я придружат. В ушите им още звучеше заповедта на кралицата им да се държат смело. И сега те черпеха сили от нейното храбро държание и смирение. Каквито и грехове да беше извършила през живота си, Мария бе решена да го завърши с достойнство.

Повече от триста души се бяха скупчили в големия хол, любопитни да я зърнат. В очите им гореше някаква странна смесица от омраза и страхопочитание. Съзнаваха, че пред тях стои една легенда – Мария, кралицата на Шотландия, една непредсказуема, властна и импулсивна жена, загубила две корони и трима съпрузи, католическата престолонаследница на тази протестантска страна, жена, чието присъствие даже би могло да разпали бунт, макар да бе заключена зад решетки и стени.

Дори младежкото очарование да бе изчезнало, дори красотата да бе помръкнала, дори лице и тяло да бяха натежали, с приведени рамене, измъчвана от вечните си ревматични страдания, така че трябваше да се подпира на ръката на един от офицерите, това беше една достолепна, величествена фигура, с онази горда, с нищо несравнима осанка на людете от кралска кръв, пред която тълпата немееше.

Носеше рокля от черен сатен, с гарнитури от везано черно кадифе и украса от лъскави черни копчета с формата на жълъд, целите обточени с перли. През процепите на ръкавите ѝ се виждаше пурпурночервена подплата. Обувките ѝ бяха черни, чорапите целите в бродерии, със сребърни кантове. Бялата колосана шапчица бе покрита с дантели, дълъг бял воал падаше назад върху раменете и гърба ѝ, като да беше някаква горда, призрачна невеста.

Мария държеше в ръката си венец и молитвеник, две броеници висяха на колана ѝ. Когато ѝ помогнаха да изкачи трите стъпала, погледът ѝ падна върху купчината слама, която скриваше оръдието на палача. Санът ѝ ѝ даваше право на милостиво, бързо обезглавяване с остър меч, ала тук тя видя само брадвата на простия палач. Още един, последен тежък удар върху нейната гордост...

С пълно самообладание тя изслуша как притесненият Бийл нервно изчете пълномощието за екзекуция. Мария остана недосегаема. Едва когато епископът на Питърсбъроу се изстъпи и по канона на протестантската религия започна някаква бомбастична реч, кралицата показа признание за вътрешно вълнение.

– Господин епископ – каза тя студено, – аз стоя твърдо в старата

римокатолическа вяра и съм готова да пролея кръвта си за нея.

Бе издържала досега на всички подкани да се отрече от вярата си. И в този момент даде отпор на своите съдии, като издигна високо разпятието и с ясен глас изрече молитвата си, първо на латински и след това на английски. След като обяви своята вяроност към католическата религия, тя бе готова да преклони глава пред участта си.

Палачът и две от нейните придворни ѝ помогнаха да се съблече. Към червената си риза тя бе облякла корсаж от червена коприна, целия в дантели. Отзад на врата той бе изрязан дълбоко, специално за страшния момент... Навлякоха ѝ червени ръкави и тя застана там, цяла в цвета на кръвта.

Привързаха очите ѝ с бяла, извезана със злато кърпа и обърнаха кърпата нагоре, за да прибере косите. Остана открит само вратът. Кралицата промълви думите на някакъв латински псалм, намери опипом дървника и сложи внимателно глава на него. Помощникът хвана тялото ѝ, за да не се размърда.

Сламата прошумоля, извадиха брадвата и тя описа своята смъртоносна дъга във въздуха. Но не улучи врата, заби се в главата. Кръвта пръсна по бялата кърпа. Тълпата, която наблюдаваше сцената в някакво пъклено упоение, неволно изохка. Брадвата се вдигна отново, светкавичният удар този път попадна във врата. Но все пак не успя да отдели напълно главата от тялото. С ужасяващо старание палачът започна да кълца и последните жили, които все още държаха царствената глава.

Ала церемонията все още не беше приключила. Закачулената фигура на палача се наведе, сграбчи трофей за косите, изправи се и извика кресливо: „Да живее кралицата!“⁴. Отговориха му само ужасените писъци и стонове на присъстващите. В ръката си палачът държеше само една кестенява перука.

Главата, останала без изкуствените коси, падна и се претърколи към ръба на подиума. Изпод червените поли на кралицата изскочи уплашено кученце и заподскача тревожно в кръвта около господарката си. Жалното му скимтене бе единственият звук; в залата на Фортрингей.

Всички стояха като вцепенени. Взираха се ужасени в малката светла глава, с късо отрязани сиви коси. И тогава видяха нещо, което ги накара да изтръпнат. Устните все още шаваха.

1

Главата на кралицата се полюшваше на лекия бриз. Беше интересна гледка – с корона и перли в червените коси – плътна маса от къдрици, с бледо, префинено лице с високо чело, изящен нос и плътни устни. Царствената ѝ хубост не бе подвластна на времето, а странните очи я правеха да изглежда още по-неземна. Тъмни, интелигентни и внимателни, тези очи съчетаваха авторитет и женственост, а на моменти – когато слънцето я огряваше под определен ъгъл – в тях припламваше и известно лукавство. Всеки, който видеше този властнически взор, не можеше да не познае Елизабет Тюдор, кралицата на Англия.

Художникът бе нарисувал табелата с ярки бои. Беше облякъл кралицата по испанската мода, с кръгла колосана дантелена яка над тъмния корсаж, към който бяха прихванати богати ръкави, отрупани с панделки, перли и геми. Пищен водопад от перли бликаше надолу по шията и заплашваше да изтече извън дъската, върху която бе нарисуван образът. Същото разточителство от багри пъстрееше и на обратната страна на табелата. Кралската особа искреше в пълния си блясък и красеше входа на странноприемницата „Главата на кралицата“.

Лондон беше най-големият, най-оживеният и шумен град в Европа, един самодоволен парвеню, разположил се в змиевидните серпантини на Темза, протегнал властно ръце все по-надалеч, отвъд защитните ровове. Бедност и охолство, воня и благовония, анархия и ред, мизерия и блясък – това бяха елементите, съчетаващи живота на този град. А от своето високо местоположение на Грейсчърч стрийт главата на кралицата виждаше всичко, което ставаше в нейния любим град.

– Нед, по дрехата има да се довърши нещо!

– Да, мастър.

– Сега вече можеш да пометеш сцената, Томас.

– Вече съм хванал метлата, мастър Брейсуел. – Джордж, донеси още тръстика!

– Къде е?

– Ами там, където ще потърсиш, момко! Хайде, мърдай!

– Веднага, господарю.

– Питър!

– Не сме виновни ние, Никълъс...

– Искам да поговорим за този траурен марш.

– Вижте какво стана, избързахме и...

– Това не е толкова страшно. Работата е в това, че самата музика е неподходяща.

Никълъс Брейсуел бе застанал във вътрешния двор на „Главата на кралицата“, погълнат от работа. Той отговаряше за всичко. Сутрешната репетиция приключи чак към обяд. Предстоеше следобедното представление, трупата вече бе изпаднала в обичайната треска. Спореха, оплакваша се, повтаряха тревожно слабо заучени текстове, поправяха нещо в последната минута или просто се шураха безцелно. Никълъс трябваше да мисли за всевъзможните неща, които има да се вършат, преди да излязат пред публиката. Стоеше, истински остров на спокойствието, сред океан от истерия.

– Възраavam!... Най-решително протестирам!

– Това беше само репетиция, мастър Бартольмо!

– Но, Никълъс! Пиесата ми е съсипана!

– Убеден съм, че на представлението ще бъде много по-добре.

– Цялата ми поезия е отишла по дяволите, развалили сте най-хубавата ми сцена!

– Не е съвсем така, мастър Бартольмо...

– Това е чудовищно!

Във всяка театрална трупа импресариото беше твърде важна фигура, но в трупата на лорд Уестфийлд той бе направо незаменим. Никълъс Брейсуел проявяваше толкова способности и находчивост, че непрекъснато му възлагаха все нови, допълнителни отговорности. Той не само суфлираше и ръководеше хода на представлението, следейки единствения екземпляр на ръкописа, но отговаряше и за репетициите, ръководеше обучението на стажантите, имаше грижата за музикантите, разправяше се със сценичните работници, даваше указания за изработката на костюмите и кулисите, та дори преговаряше и с Главната управа по въпросите на културата за получаването на разрешителни.

Дипломатическите му способности и неговата дружелюбност го бяха обременили и с още една задача: той трябваше да омилостивява разгневените автори. Досега обаче никой не се бе показвал толкова разгневен и възмутен, колкото мастър Роджър Бартольмо.

– Чувате ли ме, Никълъс?

– Да, да, чувам ви.

– Това е отвратително отношение!

– Но нали сте ни продал пиесата си.

– Да, но това съвсем не дава право на хората на лорд Уестфийлд да

я изопачат! – кресна другият, разтреперан от гняв. – И този ваш глас, де-то се чува непрекъснато в последното действие! Не съм написал тази поезия, за да я декламира някакъв си прост суфльор!

Никълъс се направи, че не чу обидата и само разбиращо се поусмихна. Думите, с които го замерваха в минути на гневна възбуда, не бяха нещо необичайно в света на театъра и той не им придаваше особено значение. Постави ръка на рамото на автора и вложи в гласа си мекота и сърдечност:

– Това е една изключителна пиеса, мастър Бартольмю.

– Но как ще разберат това зрителите?

– Днес следобед всичко ще бъде съвсем различно.

– Ами!

– Имайте търпение!

– Аз съм възпльщение на търпението – промълви наскърбеният поет, – но не мога да мълча повече! Ама моя е грешката, защото смятах Лорънс Файърторн за добър актьор.

– Той е добър актьор – каза Никълъс лоялно. – Знае наизуст повече от петдесет пиеси.

– Колко жалко, че моят „Крал Ричард“ не е между тях.

– Мастър Бартольмю...

– Искам да говоря с него още в този миг!

– Не е възможно.

– Заведете ме при него, Никълъс.

– И дума не може да става за такова нещо.

– Ще си поговоря аз с него за това безобразие...

– По-късно.

– Настоявам!

Въпреки сърцераздиращият тон молбата на автора остана неудовлетворена. Като видя, че привличат вниманието на околните, Никълъс реши да отстрани поета от двора на странноприемницата. Преди да разбере какво става, Роджър Бартольмю се намери в някаква малка стая, тикнат в едно кресло с чаша вино в ръка. Никълъс го отрупа с хвалебствия и утешителни слова, които постепенно го поуспириха и той забрави войнствените си намерения.

Лорънс Файърторн беше ръководител, първи съдружник и едновременно с това главен актьор в трупата на лорд Уестфийлд. Импресариото съвсем не държеше да му спести непременно срещата с един разлютен автор. Ала той винаги го предпазваше от всяко нещо, което би могло да нарани чувствата му и да сложи преждевременно край на театралната

му кариера. Дори ако гневът на Роджър Бартолъмю беше съвсем справедлив, той не би бил достоен събеседник за халата, наречена Лорънс Файърторн. Именно това искаше да спести Никълъс на автора. Бе виждал как и по-силни характери биват пречупени и пометени от човека, който дори при най-дребната критика на актьорското му майсторство избухваше като барут. Наистина, заслужаваше си да го види човек в такъв момент.

Разбира се, Никълъс можеше да оправдае мастър Роджър Бартолъмю, току-що пристигнал от Оксфорд, все още надъхан с високата оценка на своите преподаватели, възхваляващи поетичното му изкуство. Беше самоуверен, за да не кажем арогантен, и достатъчно опитен в писането на драми, за да предложи нелошо произведение. „Трагичната история на крал Ричард Лъвското сърце“ беше многообещаваща пиеса и показваше дори известни постижения в техниката на драмата. Вярно, на места звучеше малко пресилено, на други бе твърде анемична, но там, където липсваше финес, идваше на помощ една неподправена искреност... Патриотичното ѝ звучене обаче обединяваше и спояваше всичко.

Лондон бе жаден за нови пиеси и театралните трупи усилено търсеха добър материал. Лорънс Файърторн лично бе одобрил този начинаещ автор, защото неговото произведение му предлагаше централна роля, която той по-нататък щеше да си нагоди според своя уникален талант. Това беше пиеса, която по-скоро тлееше, а не пламтеше, но бе в състояние да забавлява в продължение на няколко часа публиката и в никакъв случай нямаше да накърни славата на трупата на лорд Уестфийлд.

– Очаквах много повече – предаде се най-сетне авторът, виното успя да превърне гнева му в тъга. – Такива надежди хранех, Никълъс!

– На репетиция нещата често изглеждат така.

– Да, да... Но какво са направили от пиесата ми, господи! Едно нищо!

Това беше сърцераздирателен вопъл. Никълъс изглеждаше трогнат. Както мнозина други преди него, Роджър Бартолъмю сега научаваше горчивата истина, че авторът никога няма онази централна роля, в която се е виждал в мечтите си. В трупата на лорд Уестфийлд той заемаше фактически съвсем скромно място. Младежът от Оксфорд бе получил пет лири за пиесата си, за да седи и да гледа как неговият крал Ричард излиза на сцената с мантия, струваща най-малко десет пъти по толкова. Как да не се ядосва човек!

Никълъс омекоти удара с възможно най-мили думи, но не можа да потули най-главното: Лорънс Файърторн никога не търсеше в една

пиеса поетичния заряд. За него всичко бе само сцена, на която звучи собственият му глас, по която той се разхожда наперено и пленява публиката. Бе убеден, че хората идват само за да го видят как играе, а не заради някакъв си драскач.

– Какво да сторя, Никълъс? – изплака Бартольмю.

– Нека го понесем спокойно.

– Всички ще ми се подиграват.

– Не губете кураж.

Импресариото направи каквото можа и го остави сам, вече почти примирен. Вперил очи в чашата си, самотен, Бартольмю си пожела никога да не бе напуснал университета. Академичните магове бяха отгледали едно нежно растение, което не би могло да оцелее в огнената стихия на театъра.

В това време Никълъс се върна бързо на двора, където подготовката беше в разгара си. Сцената представляваше правоъгълен подиум от дебели греди, повдигнати на дървени магарета. Простираше се от едната стена до средата на вътрешния двор. По дъските бяха разхвърляни зелени тръстики и ароматни треви, за да убият вонята на конски тор, която се носеше от съседните обори. А когато нахлуеше публиката, трябваше да се воюва и с миризмата на бира, тютюн, чесън, вкиснало и човешка пот. Никълъс остана да наблюдава как работниците мъкнат големи чебури с вода в сенчестите места, за да могат зрителите да се облекчават по време на представлението.

Щом го съзряха, всички се втурнаха да получат нарежданията му – Томас Скилън, Хю Уеджис, гардеробиерът. Уил Фалър, стажант-актьорът Джон Талис, Матю Липтън, писарят, а също и потиснатият Питър Дигби, шеф на музикантите, който все още бе като попарен, че е избрал неподходящ траурен марш за погребението на Ричард Лъвското сърце. Въпроси, оплаквания, претенции бомбардираха импресариото, но той съумяваше да даде отговор на всеки един от тези хора.

Никълъс Брейсуел – висок, широкоплещест мъж с дълга руса коса и широка гъста брада, оставаше спокоен в цялото това напрежение, което просто се виждаше как нараства с всяка минута. Той успяваше да ги накара да го чуят, без да повиши тон, мекият му акцент от западните графства действуваше като балсам за ушите им. Настръхнали от гняв и възмущение души – и коси – биваха пригладени, трудностите се уреждаха.

В този миг прогърмя един дружелюбен глас:

– Никълъс, драги мой! Елате за малко!

Лорънс Файърторн демонстрираше обичайното си драматично

появяване, преди да заеме централното място на сцената. Въпреки, че Никълъс бе прекарал три години в трупата, Файърторн всеки път успяваше да го впечатли отново. Този човек имаше невероятно присъствие. Беше як мъж със среден ръст, гърдният му кош приличаше на бъчва и ставаше видимо още по-голям, щом актьорът се качеше на сцената. Лицето му бе невероятно красиво, вълнистата черна коса и изящно поддържаната остра брадичка го правеха да изглежда още по-благородно. Впрочем от цялото му държане се излъчваше благородство – нещо, което трябваше да скрие факта, че всъщност е син на селски ковач.

– Къде се бяхте скрили, Никълъс?

– Разговарях с мастър Бартольмю.

– С този негодник!

– Пиесата е негова – напомни Никълъс.

– Той е един досаден глупак – настоя артистът. – Много ми се иска да го пратя по дяволите!

– Защо?

– Защо ли, сър? Защото този кучи син има наглостта да ме фиксира ядно през цялата репетиция. Такова нещо аз няма да позволя никому! Не понасям нито гневни погледи, нито смръщени чела, нито недоволни муцуни по време на моето изпълнение. Дръжте го по-далеч от очите ми!

– Той само помоли да поднесе извиненията му – каза Никълъс тактично.

– Да върви да се обеси!

Гневните слова на Файърторн бяха заглушени от внезапния звън на камбани. В Лондон имаше повече от сто църкви и на човек понякога му се струваше, че камбанният звън въобще не престава. Това много смущаваше представленията на открито. Високите зидове на вътрешния двор на странноприемницата наистина заглушаваха шума от Грейсчърч стрийт, но бяха безпомощни срещу ехтежа на камбаните от близката камбанария, Файърторн вдигна театрално ръка към небето.

– О, меч ми дайте, меч достатъчно остър, за да съссека на парчета въжетата на всички Лондонски камбанарии!...

Изненадан от абсурдността на собствения си жест, той избухна в смях; Никълъс само се усмихна. Да работиш за Лорънс Файърторн понякога беше същински ад, но от него се излъчваше някаква отровна сърдечност, която изкупваше много от недостатъците му. През годините на тяхното познанство Никълъс бе развил у себе си, макар и твърде предпазливо, симпатия към този човек.

Сега вече актьорът насочи вниманието си към по-практически

неща.

– Е, Ник? – вдигна той очи към небето.

– Не се знае. Може да имаме късмет, но може и да завали.

– Не може ли малко по-точно, моля? – настоя Файърторн. – Вие сте бил боцман. Вие умеете да четете по облаците. Какво вещае небето за днес, според вас?

Никълъс погледна синьосивия правоъгълник над сламените навеси над галериите. Слънчевата майска сутрин бе отстъпила място на твърде съмнителен следобед. Вятърът бе станал по-студен, облаците бързо забулваха небето. А хубавото време бе решаващо при тези представления. Файърторн бе имал неудоволствието да констатира това неведнъж.

– О, аз и на гръмотевици съм играл – обяви ти. – Ще играя битката при Акр, ако ще и при снежна виелица! Вие за мене не се грижете, мислете за нашите зрители. И за костюмите.

Никълъс кимна. Вътрешният двор не бе настлан. Дъждовете го разкалваха и създаваха безброй проблеми. И той не по-малко от Файърторн би желал да може да съобщи окуражителни новини. Най-последно, след като се вглежда няколко минути в небето, той оповести прогнозата си:

– Ще се задържи, докато свършим.

– Господи! Това е чудесно! – възкликна актьорът и се плесна по бедрата. – Знаех си аз, че съм избрал за импресарио точно когото трябва!

„Трагичната история на крал Ричард Лъвското сърце“ събуждаше жив интерес. Плакатите, които оповестяваха представлението, бяха окачени на много места и привлякоха във вътрешния двор на „Главата на кралицата“ тълпа от въодушевени хора. Билетопродавачите на главните входове събираха по пени за влизане. Повечето хора се натискаха за правостоящи места около сцената, но мнозина бяха готови да заплатят по едно, та и по две пени повече, за да се настанят в галериите, издигнати на три ката околоръст на зидовете, така че се образуваше истински амфитеатър. Горе беше по-удобно, виждаше се по-добре, а и човек бе на сушина, ако завали. Зад галериите имаше стаи, в които можеш да си починеш, да хапнеш нещо от гостилницата или да си спретнеш набързо някоя тайна любовна среща.

Бяха надошли какви ли не хора – съдии и адвокати, чиновници, шивачи, войници, моряци, носачи, медникари, търговци, месари, пекари, тъкачи, имаше студенти от колежите по право, амбициозни литератори, безработни артисти, селяни, зяпнали от удивление, старци и младежи, благородници и простолюдие, та дори и разбойници, джебчии и

мошеници, които се мушкаха из народа, за да си вършат работата.

Жените – благородни дами, матрони и млади момичета, бяха по-малко на брой. Повечето от тях носеха маски или гъсти воали на лицата си. Към този женски свят напиреха какви ли не сводници и сутеньори, още повече че тук гъмжеше и от проститутки, излезли от бедняшките квартали край реката на лов за клиенти. Защото самото представление беше само част от удоволствието. Фактически тук се разиграваха и стотици лични драми.

Имаше мъже по риза и бричове, други носеха кожени куртки, но имаше и господа с костюми от шампирано кадифе и копринени чорапи, с бели плисирани яки, с подплатени еполети във форма на полумесец, с кожени ръкавици, най-фантастични шапки и къси вталени жакети. Ала женските облекла бяха къде-къде по-разнообразни – от най-семпли дрехи до екстравагантни творения на последната мода, пъстреещи из галерията, където се редяха пристегнати до болка корсажи, надиплени фусты, кринолини, снежнобели яки от батиста и дантели, пищни тежки рокли със свободно падащи ръкави, и към всичко това неизменните изящни ръкавици в тон с огромните шапки или модните френски бонета.

През целия следобед разнасяха вино, бира, хлебчета, плодове и ядки, веселата човешка врява не секваше нито за миг. В два и половина прозвуча тромпетът, за да оповести началото на представлението. Появи се и четецът на пролога в черната си мантия. Първото представление – впрочем то бе и последно – на „Трагичната история на крал Ричард Лъвското сърце“ можеше да започне.

Роджър Бартольмю седеше притиснат между двама долни сутеньори в средната галерия и си кривеше врата да надзърта ту отляво, ту отдясно на огромните пера, които се вееха на шапките пред него. Изпитото вино само бе подгряло гнева му, но беше безпомощен. Място не можеше да си намери! Това изобщо не бе вече неговата пиеса, а някакво гротескно подобие. Цели части от текста бяха махнати, сцените бяха разместени, а между тях бяха вмъкнати битки, дуели, обсади и сързце-раздирателни агонии... Дори бяха набутали – ни в клин, ни в ръкав – една жига, за да е по-весело!... Но го болеше най-много от това, че тези промени явно се харесваха на публиката!

Лорънс Файърторн държеше всичко в ръцете си. Той приковаваше вниманието със самата си поява на сцената и бе в състояние да накара и най-баналните стихове да прозвучат като пламенна поезия:

Страхливците треперят,
предателите бягат
с ужас на лице,
защото знаят: иде Ричард
Лъвското сърце...

Жестовете и движенията му действаха хипнотизиращо, ала най-голямата му сила си оставаше гласът. С шепота си той бе в състояние да накара зрителите да затаят дъх, а един негов вик на гръмовержец можеше да ги запокити във върховно напрежение. Ето и сега по своя неотразим начин той отново превръщаше и тая пиеса в свое лично завоевание.

Върховната му изява дойде с кулминацията на драмата. Крал Ричард обсажда замъка Чалъс и приближава към стените, за да намери незащитен проход. Ала горе в една от амбразуриите – балкона в дъното на сцената – се появява стрелец с лък и пуска своята стрела. Улучва Ричард между врата и плещите, където ризницата му единствено не го предпазва...

За тази най-важна част от действието Файърторн бе прибегнал до трик, предложен му от Никълъс Брейсуел. Стрелата бе скрита в ръкава на актьора и когато стрелецът изпъна тетивата, Файърторн нададе болзен вик и вдигна светкавично двете си ръце към тила, а те вече държаха скритата стрела. След това той започна да се олюлява и да залита по сцената като смъртно ранен човек. Всичко това бе изиграно с такава безупречна последователност във времето, че публиката дори повярва, как е видяла самата стрела да лети във въздуха.

Сега вече раненият Ричард декламираше сърцераздирателно – в един куплет от двадесет реда, написан в насечена, сбита стъпка – историята на живота си. И след като се помята в смъртен гърч по пода, умря със смъртта на героите – този път на фона на подходящия траурен марш, преди да бъде отнесен от людете си.

Гръмки аплодисменти посрещнаха изпълнителите, когато се появиха пред завесата да се поклонят. А когато излезе и Файърторн, възторжените възгласи нямаха край. В продължение на няколко минути той се къпеше във вълните на оваците, сетне направи един последен дълбок поклон и се оттегли. Ето че отново бе предложил едно незабравимо представление, и то от твърде посредствен материал.

Всички си тръгнаха щастливи към домовете си. Всички, освен Роджър Бартолъмо.

Никълъс Брейсуел обаче не можеше и да мечтае за отход. Бе следил

зорко и напрегнато хода на пиесата от своето място в гардеробиерната, а сега трябваше да се погрижи и за заключителните работи. Имаше да се прибират костюмите, да се вдигнат кулисите, да се разглоби сцената и да се приберат дървените подпори. През следващата седмица трупата на лорд Уестфийлд нямаше да има повече представления в „Главата на кралицата“ и вътрешният двор трябваше да бъде освободен за нормалното ежедневие – за колите и каляските на гостите в странноприемницата. А имаше да се почистят и боклуците, оставени от близо хилядата зрители. Времето се бе задържало без дъжд до края на представлението, но сега изведнъж плисна и това създаваше допълнителни трудности.

Минаха часове, докато Никълъс най-сетне приключи дългия си работен ден. Отби се в кръчмата да хапне нещо и да изпие чаша ейл. Към масата му се приближи Александър Маруд.

– Колко събрахте днеска, мастър Брейсуел?

– Не зная точно.

– Щото има да се плаща и моят наем...

– Ще ви се плати.

– Да, ама кога?

– Скоро – каза Никълъс с повече увереност в гласа, отколкото сам всъщност изпитваше. Твърде добре знаеше колко е трудно да изтискаш пари от Лорънс Файърторн, колко пъти вече му се бе налагало да търси всевъзможни, най-невероятни оправдания, за да извини скъперничеството на своя работодател.

– О, да, много скоро, мастър Маруд.

– Жена ми казва, че трябва да ви повиша наема...

– Е, нали ги знаете жените.

Маруд избухна в угоднически смях. Собственикът на „Главата на кралицата“ беше дребен, тънък и плешив човечец към петдесетте, с нервни тикове. Упоритият му песимизъм бе издълбал дълбоки бръчки на челото и тъмни торбички под очите му. Вечни страхове и опасения слагаха своя отпечатък върху всяко нещо, което казваше или правеше.

Никълъс винаги полагаше неимоверни усилия да бъде любезен с Маруд. Трупата на Уестфийлд правеше всичко възможно, за да убеди стопанина на „Главата на кралицата“ да им даде под наем за по-продължително време целия вътрешен двор. Превръщането на странноприемницата в театър щеше да донесе значителни финансови изгоди. Но Маруд се дърпаше, още повече че от 1584 година още имаше указ на Лондонската община, който забраняваше изобщо представянето на театрални пиеси в странноприемниците. Той трепереше от страх, че властите

могат да го спипат всеки момент. А имаше и други съображения.

– И днеска пак имаше сума ти побоища в странноприемницата.

– Е, това са само прояви на веселие, нищо повече – каза Никълъс. – Има ги при всяко представление.

– Да, ама става все по-лошо – завърта уплашено глава Маруд. – Аз не искам разпавии в „Главата на кралицата“! Искам да е спокойно. Защото от това зависи хлябът ми. – Нервният тик стигна до бузите му. – Ако тогава изобщо има хляб за нас... Така да знаете.

– Какво имате предвид с това „тогава“, мастьр Маруд?

– Ами Армадата! Това може да означава край на всички ни.

– О, не ми се вярва – отвърна Никълъс небрежно.

– Но това важи и за английската флота.

– Да де, ама испанците имат по-големи и по-добри кораби – проплака стопанинът. – А са и много повече от нас. Я каква голяма армия държат в Нидерландия, дето само чака да нахлуе в земите ни.

– И ние имаме армия.

– Ама не е толкова силна, че да излезе срещу испанската мощ.

– Ще почакаме, ще видим.

– В леглата ни ще ни изпотрепят! Що ни трябваше да убиваме шотландската кралица!

Треската на страха от Армадата бе обхванала цялата страна. Маруд направо се беше паникьосал. Смяташе, че и без битка всичко е вече решено.

– Сега е вече твърде късно да изменим нещата – обясни Никълъс. – А освен това всички вие бяхте съгласни с нейното посичане.

– Аз? Аз да съм бил съгласен?

– Лондон празнува цяла седмица, та и повече. А да си кажем правичката, вие доста се напечелихте от смъртта на Господжата.

– Ще върна обратно всяко пени, стига това да ни спаси от Армадата! Постъпиха долно с кралицата на Шотландия. Беше грешка.

– Не, беше политика.

– Ох, политика! – изпъшка Маруд. Нервното потреперване бе обхванало клепачите му и той не можеше да спре да примигва. – Да ви кажа ли аз какво направи политиката с моето семейство, сър? Направи ни на маймуни! – Той обърса запотените си ръце в престилката. – Когато дядо ми построил тази странноприемница, нарекли я „Главата на папата“. Да знаете какви изискани ястия и най-отбрани напитки сервираше той на пътниците! След това крал Хенри скъса с католическата вяра и, хайде, табелата долу! Туриха ново име „Кралска гвардия“. Докато на престола

беше кралица Мария, католиците започнаха да горят протестантите на клада, та баща ми бързо-бързо закачи пак главата на папата. Посетителите не успяха да привикнат с тази нявгашна табела над вратата и ето ти сега нова кралица и ново име.

– Е, да, но това име е изкарало почти тридесет години – каза Никълъс с ободрителна усмивка. – И с божия помощ ще издържи още много години.

– Да, ама ей ги на сега испанците! И пак от политиката идва всичко.

– Испанците само ще се опитат да дойдат.

– Нямаме шанс срещу тях! – проскимтя Маруд. – Жена ми казва, че трябва да поръчваме пак нова табела. Ще кръстим странноприемницата „Кръчмата на Армадата“.

– Я не си харчете парите! – сряза го Никълъс. – И кажете на господарката си да събере малко кураж. Може испанците да имат повече кораби от нас, ама нашите мореплаватели са по-добри. Лорд Хауърд Ефингъм е велик адмирал, а сър Джон Хоукинс е вложил и знания, и опит в преустройството на флотата.

– Да, ама ние сме толкоз малко хора срещу къде-къде повече!

– Трудностите дават нови сили.

Маруд поклати глава съкрушен, с тревожно набръчкано чело. Нищо не можеше да разсее опасенията му. Преди много време още ясно-видците са предсказали, че 1588 година ще бъде нещастна, а всички признаци бяха от тревожни по-тревожни, както и да погледне човек... Собственикът на странноприемницата вече се виждаше разорен.

– Няма как, това ще е!... „Кръчмата на Армадата“. Няма спасение.

Никълъс го остави да си се тревожи. И той, както всички останали, бе силно обезпокоен от мисълта за великата вражеска флота, която се готвеше за нападение. Но страховете му се разтопяваха в дълбоката му вяра в превъзходството на английската флота. А това Никълъс знаеше от собствен опит! Преди десет години беше плавал с Френсис Дрейк в славното му пътешествие около света.

Това бяха три невероятни години, оставили у него незабравими спомени и впечатления. От борда на „Златната кошута“ той бе слязъл със сериозни резерви относно характера на човека, когото испанците бяха нарекли „най-големият разбойник на Новия свят“, ала изпитваше огромен респект пред мореплавателските качества на своя някогашен капитан. Каквото и да бе положението сега, сър Френсис Дрейк щеше да излезе с чест от всяка битка.

Беше се стъмнило, когато Никълъс напусна „Главата на кралицата“

и се запъти към дома си в Бенксайт.

Той хвърли неволно поглед към табелата на кръчмата, да види как Нейно кралско величество се отнася към заплахата от вражеско нахлуване. Шибана от камшиците на дъжда и поривите на вятъра, кралица Елизабет се люшкаше на халките, с които бе закачена. Но не изглеждаше притеснена. На слабото осветление на Никълъс Брейсуел му се стори дори, че долавя някаква упорита усмивчица на устните ѝ.

2

Мълвата се разпространяваше като пожар. Като хищна птица страхът летеше над цялата страна, дирейки плячка. От ден на ден Армадата ставаше все по-опасна. Набъбваше армията на Пармския дук в Холандия. Обещаните от папата един милион крони награда за успешния край на инвазията в Англия гарантираше десетократно по-големи печалби. Терорът създаде дори мощно формирование от английски католици, които щяха да изпълзят от дупките си, за да се обединят с испанските войници и да разгромят протестантизма. Хората вече и на сън се стряхаха от сатанинския образ на крал Филип Втори.

Англия отговори храбро на това предизвикателство. Край Тилбъри под ръководството на граф Лейстър се сформира армия от двадесет хиляди войници. Заедно с отрядите от останалите графства на страната тя образуваше мощна военна сила, която трябваше да осуети всеки опит за нахлуване. За личната охрана на кралицата бе свикана друга една армия в Сейнт Джеймс. Тези военни действия донякъде успокоиха лондончани. Те ходеха да наблюдават обучението на въоръжените отряди в Майл енд, трепкаха доволни от бумкането на оръдията при ученията в Артилерийския дворец на Тауър, недалеч от Бишпълсгейт. Заплахата от нахлуване се беше превърнала в непосредствено ежедневие.

Кралица Елизабет нито се криеше, нито се отдаваше на молитви. Тя посещаваше частите си в Тилбъри и ги въодушевяваше с пламенни речи. Но Армадата надали можеше да се спре с речи. Слуховете се ширеха все повече и постигаха своите тъмни цели и намерения.

На дванадесети юли от Ла Коруня потегли огромна флота. Битката за кралицата и за страната сега вече бе въпрос на дни. Крал Филип Испански бе тръгнал да разширява владенията си.

Седмица по-късно капитанът на един от разузнавателните кораби съобщи, че няколко испански съда са забелязани на дрейф с прибрани платна при островите Сцили, изчакващи закъснелите съдове от Армадата. С вечерния прилив адмирал лорд Хауърд и сър Френсис Дрейк потеглиха с корабите си от Плимут саунд и оставиха предни постове в дълбоки води. Хауърд командваше флагманския кораб на английския флот „Арк Роял“. В тъмни зори на следващата сутрин той изведе петдесет и четири кораба на подветрената страна при Едистоун рок и отплава на юг, за да подходи срещу врага откъм неветрената страна.

Дрейк бе с кораба „Отмъщение“. През онази нощ, когато подреждаше своите осем кораба така, че да може да нападне испанците в гръб, той има възможност да хвърли за първи път поглед към Армадата. Беше величествена гледка! Сто тридесет и два кораба, в това число няколко галеона, плаваха подредени във формата на полумесец през Канала. Адмиралът на Армадата, дук Медина Седония, бе уверен в непобедимостта на испанците и изобщо не допускаше, че някой може да се изпречи на пътя му, преди да се добере до резервната армия в Нидерландия.

Английската флота обаче имаше по-други планове. Придържайки се откъм неветрената страна на Армадата, тя продължи да я следва по петите цели девет дни. С разперени платна под напора на западния вятър английските кораби не изоставаха и непрекъснато обстрелваха с дългобойните си оръдия тромавите галеони. През цялото време им нанасяха повреди, без да дадат възможност на испанците за ответен удар или за абордаж. Уменията на морския разбойник Дрейк и неговите другари сега имаха възможност да се разгърнат с пълна сила.

Когато на двадесет и трети юли вятърът стихна, двете флотилии останаха неподвижни пред Портланд бил. Два дни по-късно стана престрелка при Острова на Уайт. И тук именно Медина Сидония допусна голямата си грешка, като изпрати своята флота, с отпаднал вече боен дух, да хвърли котва на морския път за Кале.

Английските кораби, които бяха разположени в източния край на Канала, се съединиха с главната флота – така на пътя за Кале се събра цялата английска морска мощ. Тъй като бе невъзможно да се доближат безопасно до врага на разстояние един топовен изстрел, Хауърд свика военен съвет на „Арк Ройял“, за да изготвят общ план за нападение. С главоломна бързина натовариха осем кораба с катран, суха дървесина и всякакви лесно запалими материали. Оставиха на борда оръдията, двойно натъпкани с барут, за да могат да експлодират от топлината на огъня.

Малко преди полунощ огнените кораби бяха пуснати без екипаж в една редица срещу врага, носени от нощния вятър и силното морско течение. Тези плаващи факли преминаха безпрепятствено пръстена от малки лодки и салове, кръжащи около галеоните и испанците изпаднали в паника, се хвърлиха трескаво да вдигат котвите. Оставените без управление кораби-фантоми сееха ужас и смърт, подгонили Армадата към открито море, където вече нямаше спасение от англичаните.

Малко след разсъмване започна истинската морска битка. Цели осем часа отчаяна борба в едно твърде тясно пространство – тук вече англичаните можеха да докажат советите изпитани способности да

маневрират в трудни условия. Великата Армада бе разгромена. И ако не се бяха свършили мунициите на английската флота, надали би се спасил дори един-единствен испански кораб. Разбитата Армада се изтегли на север, за да поеме убийствено дългия път към дома, заобикаляйки Шотландия и после по-на юг, край Ирландия.

Повече от пет хиляди испанци загинаха по време на това безславно връщане. Медина Сидония се добра до дома унижен, с по-малко от половината от флота, с която бе потеглил така гордо. Англичаните не бяха загубили нито един кораб и бяха дали не повече от сто човешки жертви. Първият опит за нападение над Англия от петстотин години насам бе отбит победоносно. Католицизмът никога нямаше да припари до тази земя.

Бяха нужни седмици, докато триумфалната вест стигне до Англия. Слуховете все още се виеха и пораждаха безсънни нощи. Мълвата се пренесе дори на континента – плъзнаха лъжливи новини за голяма испанска победа. В католическите страни на Европа биеха камбаните. В Рим, Венеция и Париж бяха отслужени благодарствени литургии. Ликуващите тъпни палеха празнични огънове в Мадрид и Севиля, за да празнуват поражението на неверницата Елизабет и залавянето на морския сатана Френсис Дрейк...

Ала пристигнаха истинските съобщения и оскубаха перата на всички измислици. Покрусени и унижени, испанците потънаха в дълбок траур. Техният крал вече не разговаряме с никого, освен с изповедника си. А в това време Англия ликуваше. Щастливата вест предизвика вълна от национална гордост. Лондон се стягаше за посрещането на героите и безмерно славословеше храбростта им.

„Главата на кралицата“ прибираше своя дял от всеобщия празник.

– Значи, разбираме се така. Едмънд започва веднага да пише пиесата.

– Аз не съм дал съгласието си – обади се Барнаби Гил ядно.

– Аз също – добави Едмънд Худ.

– Налага се да изпреварим момента, господа! – каза Файърторн нетърпеливо.

– Вие просто ни изнервяте! – оплака се Гил.

– Сега най-важното е да се бърза, Барнаби.

– Защо не потърсите друг някой да ви я напише? – предложи той. – Няма да се оставя да ме препират. Да пишеш пиеса иска време, трябва да се премислят толкова много неща... А Лорънс я иска от днеска за утре.

– Хайде, нека да е от днеска за следващата неделя – заяви Файърторн примирително. – Та пришпорете малко музата си, Едмънд! Понапнете се!

Тримата мъже седяха в дома на Файърторн в Шородич. Барнаби Гил посмукваше лулата си, Едмънд Худ стискаше в ръка чаша вода, а домакинът се бе отпуснал на любимия си стол от дъбово дърво с висока облегалка. Бяха се събрали да обсъдят по-нататъшните планове на трупата. Тримата бяха главните акционери на трупата, освен това бяха първокласни актьори, чиито имена официално фигурираха в кралското разрешение на дружеството, а и изпълняваха главните роли във всички пиеси.

Имаше още четирима съдружници, но Лорънс Файърторн бе счел за правилно да предостави на този триумвират решението за репертоара на трупата. Барнаби Гил трябваше непременно да присъства. Той беше дребен, набит мъж към четиридесетте, с приятно, макар и грозновато лице. Бе ненаситен на вонящ тютюн и на ароматни момчета. Извън театъра той бе намръщен и кисел, но излезеше ли на сцената, се превръщаше във вдъхновен талант, чиято мимика изтръгваше от всяка аудитория взривове от смях. Само заради него бяха вмъкнали смешната сценка в „Ричард Лъвското сърце“.

Отношенията между Файърторн и Гил тегнеха от професионална завист. Мине не мине седмица и Гил започваше да заплашва, че ще напусне. Ала всъщност и двамата знаеха, че никога няма да се разделят. Динамиката, която умееха да създават на сцената, беше съществен елемент от успеха. Ето защо Файърторн отминаваше без внимание гневните пристъпи и хапливите забележки на своя колега.

– Самата идея не ми харесва! – повтори Гил.

– Просто, защото не сте разбрали правилно нещата – отвърна търпеливо Файърторн.

– Та какво има толкова за разбиране, Лорънс? Англия унищожила Армадата! И търсите пиеса, за да отбележите това събитие. Точно това, което прави в момента всяка друга театрална трупа в Лондон.

– Именно затова трябва да сме първите, Барнаби!

– Аз съм против.

– Вие все сте против.

– Това не е честно, сър!

– Но пък е върно.

– Защо трябва да подражаваме на всички останали?! – възкликна ядосано Гил. – Дайте да направим нещо съвършено различно!

– Ще изиграя моя Дрейк както никои друг!

– Аха, това било значи.

– Кое?

– Аз не виждам роля за мене в тази пиеса. Едмънд Худ слушаше спора с философската усмивка на човек, който е чувал вече всичко това. Като главен поет на трупата той често присъстваше на схватки между двамата мъже. Всеки се опитваше да надделее над другия, да го избута с лакти, въпреки че обикновено Худ не можеше да даде право нито на единия, нито на другия.

Едмънд Худ бе едър, строен мъж в началото на тридесетте, с кръгло, гладко избръснато лице, което все още носеше белезите на някаква младежка невинност. Къдравата кестенява коса и бледото лице му придаваха ангелски вид. Обичаше да се отдава на своята последна страст, поезията. Но вместо това се виждаше принуден да съчинява набързо пиеси, и то с такива темпове, които го довеждаха всеки път на ръба на нервната криза. Единствената му утеха бе, че винаги успяваше да вмъкне и за себе си някаква много специална роля с романтичен ореол.

– Кога ще можете да ни представите нещо, Едмънд?

– Към Коледа.

– Говоря напълно сериозно.

– Аз също, Лорънс.

– В случая ние ви молим за една извънредна услуга – натърти Файърторн.

– Очаквате прекомерно много от мене.

– Просто защото винаги сте успявал, скъпи приятелю.

– Внимавайте, той ви ласкае – предупреди Гил цинично.

– Това няма да му помогне – каза Худ.

– Ще използваме вашето заглавие – продължи Файърторн. – Ще изпишем с големи букви: „Глориана триумфант“!

– Която е нищо и половина, в това поне съм сигурен! – намеси се Гил язвително.

– За това бъдете спокоен, сър.

– Имам право да кажа мнението си, Лорънс!

– Държете се заядливо.

– Просто ми се иска да намерим друга пиеса.

– Точно така – подкрепи го Худ. – Друга пиеса, от друг автор.

Лорънс Файърторн ги гледаше с присвити очи. Бе се подготвил за съпротивата им, но знаеше, че може да я сломи с един единствен удар.

– Решението е вече взето, господа! – мъркащият му тон ги накара

да почувстват опасността.

– И от кого? От вас, така ли? – запита Гил надменно.

– От лорд Уестфийлд.

На това вече нямаше какво да се възрази. Театралната трупа дължеше съществуването си на своя благодетел. По силата на общоизвестния указ за преследване на всички скитници бе пострадало и професионалното актьорство. Разрешаваха се само трупи, оторизирани от представител на аристокрацията и от двамата юридически сановници на кралството. Всички останали актьори биваха автоматично обявявани за скитници и просяци по професия, а това вече означаваше, че ги грози затвор. Лорд Уестфийлд бе спасил Файърторн и неговите колеги от тази недостойна съдба. Ето защо думата на благодетеля беше решаваща.

– Започвате веднага работа, Едмънд! – разпреди домакинът.

– Добре тогава – изпъшка Худ. – Съставете договора.

– Вече го направих.

– Позволявате си твърде много – вяло го упрекна Гил.

– Все някой трябваше да го направи, Барнаби.

– Ние също сме акционери. И ние имаме права.

– Лорд Уестфийлд също.

Барнаби Гил не можеше да се пребори с яростта си. Не за първи път Файърторн го манипулираше и това само увеличаваше недоволството му. Едмънд Худ насочи примирено мислите си към предстоящата задача:

– Ще трябва да поговоря с Никълъс.

– Направете го, направете го! – окуражи го Файърторн. – Възползвайте се от мореплавателските му знания. В случая Никълъс може да ни бъде много полезен.

– Мисля, че прекаляваме с него – обади се Гил раздразнено. – В края на краищата мастър Брейсуел е само един служител. Би следвало да се отнасяме към него като към такъв, а не като към един от нас.

– Нашият импресарио притежава редки дарования – отвърна Файърторн. – Нека да си го признаем и да му бъдем благодарни за това. – Той се обърна към Худ: – Възползвайте се активно от съветите му.

– Винаги го правя – отвърна Худ. – Понякога започвам да си мисля, че Никълъс Брейсуел е най-важният човек в тази трупа.

Нощем Лондон бе точно толкова шумен, вонящ и многолюден, колкото и през деня. Двамата мъже тръгнаха надолу по Грейсчърч стрийт и моментално бяха погълнати от пулсиращата, трескава припряност на

всекидневието. Те бяха толкова свикнали с напрежението на своя град, че дори не го усещаха вече. Не се смущаваха от непрекъснатото блъскане на минувачите, не се оплакваха от невъобразимата смрад от пресни изпражнения на всяка крачка, дори успяваха някак си да се чуват един друг въпреки оглушителната врява.

– Искайте им по-висока заплата, Никълъс!

– Никога няма да ми я дадат.

– Но вие я заслужавате! Вие сте незаменим човек!

– Малцина са онези, които биват оценявани по заслугите им, Уил.

– Така е – съгласи се другарят му. – Вижте само нашата проклета професия. Как се отнасят с нас! Плашим ги, шокираме ги, боят се от нас, оклеветяват ни, гонят ни, хвърлят ни в затвора, а успеем ли да ги позабавляваме за час-два с някоя пиеса и да ги накараме да забравят жалкия си живот, ни се отблагодаряват с малко аплодисменти и някоя и друга пара, преди да се нахвърлят отново върху ни. Защо, питам се, понасяме всичко това?!

– Необходимост.

– Необходимост?

– Да, това задоволява някаква потребност вътре в нас.

– Това може да направи всяка хубава дебеланка, Никълъс.

– Говоря за друга потребност, Уил. Та помислете малко.

Никълъс Брейсуел и Уил Фаулър бяха добри приятели и колеги. Импресариото изпитваше дълбоко уважение към актьора и се отнасяше с големи симпатии към него, въпреки че Фаулър му създаваше немалко проблеми. Уил Фаулър бе снажен, необуздан момък, среден на ръст. Многобройните му положителни качества се засенчваха от буйния му темперамент и неудържимата му склонност към побоища. Никълъс го обичаше заради широтата на духа му, хапливия му език и безкрайната му щедрост. Тъй като ценеше високо Фаулър като актьор, той неведнъж го бе защитавал и постоянно му се притичаше на помощ. Именно Никълъс бе този, който успяваше да обуздае Фаулър, а това още повече укрепваше приятелството им.

– Без вас трупата на лорд Уестфийлд би се разпаднала.

– Съмнявам се в това, Уил – каза Никълъс нехайно.

– Много хора зависят от вас.

– А още повече хора пък ме наричат глупак, задето съм се нагърбил с такъв товар.

– Поискайте повече пари! Един добър работник струва скъпо.

– Аз съм си напълно доволен от заплатата си.

– Само се правите на скромни – подразни го актьорът.

– Боя се, че точно вие не би трябвало да казвате това!

Уил Фаулър избухна в такъв гръмък смях, че минувачите наоколо подскочиха. Той плесна приятеля си по гърба и се обърна ухилен към него:

– Опитих се да скрия талантите под крината, както казва библията – поясни той. – Ама не можех да намеря такава голяма крина!

– Вие сте роден артист, Уил. Не можете без публиката.

– Аплодисментите са и храна, и напитка за мене. Бих пукнал от глад, ако бях втори Никлас Брейсуел, дето се крие в сянка. Публиката трябва да знае, че съм добър актьор и затова им го казвам колкото е възможно по-често и колкото е възможно по-гръмко. Защо да скривам своята неповторимост?

– Да, защо наистина?

Никълъс получи нов удар по гърба.

Стигнаха до моста. Едва си пробиваха път, тъй като тук движение-то се задръстваше в теснината. Струпаните нагъсто къщи и магазини по Лондонския мост продължаваха, все така една до друга, и надолу, по главната улица на града. Между сградите не оставаше и няколко метра свободен проход. Тежка каруца пълзеше едва-едва сред гъмжилото. Никълъс едва успя да издърпа направо изпод колелата едно хлапе и получи в замяна бледа усмивка на благодарност.

– Ето, виждате ли? Вие просто не можете да се съдържите да не помагате на другите.

– Колелетата щяха да го размажат – каза Никълъс сериозно. – Прегазените станаха вече толкова много. Радвам се, че успях да спася поне една от жертвите.

– Една от жертвите?! Та вие спасявате по дузина всеки ден.

– Мислите ли?

– Разбира се – потвърди разпалено Фаулър. – И това са не само невнимателни хлапета по Лондонския мост. Колко пъти сте измъквали нашите стажанти изпод колелата на някой шопар с овча муцуна като Барнаби Гил? Тая опашка, дето я носи между краката си, причинява много по-тежки травми и от най-тежката каруца. Нали вие отървахте Дик Хънидо и другите да не ги прегазят тази чума? Колко пъти сте спасявали трупата на Уестфийлд. Да не говорим, че и мене спасихте.

– От мастър Гил ли? – подразни ги Никълъс.

– Какво-о! – ревно Фаулър по-скоро добродушно, отколкото гневно. – Само да се опита да насочи към мене своето оръжие! Ще му го

резна като пръчка и така ще го халосам, че ще му пукна изкуфялата тиква. Ще го накарам да ми потанцува като марионетка, кълна се.

– Тогава вече дори и аз не ще мога да ви спася, Уил.

Те слязоха от моста, навлязоха в Саутуорк и свиха надясно по крайбрежието. Край тях шумеше Темза – буйна и бързотечна. Фаулър бе поканил Никълъс в някаква кръчма, където щяха да се срещнат с един приятел на Уил. От начина, по който Уил го бе поканил, Никълъс разбра, че Фаулър сигурно ще иска някаква услуга от него. А и не бе много трудно да се досети за какво ще стане дума.

– Как се казва вашият приятел, Уил?

– Семюъл Ръф. Много свястно момче, такива не се срещат на всяка крачка.

– Откога не сте се виждали?

– О, много време мина. Годишите вече минават все по-бързо! – Той въздъхна. – Но към мене те бяха по-милостиви, отколкото към Семюъл.

– Той знае ли, че ще бъда и аз?

– Не още.

– Не бих искал да се натрапвам на двама стари приятели.

– Какво ти натрапване! Вие идвате, за да помогнете, Никълъс.

– И в какво по-точно?

– Ще намерите някаква възможност. Вие винаги намирате изход.

Те продължиха да крачат забързано в тъмнината.

Въпреки че „Надежда и котва“ бе недалеч от собственото му жилище, тази страноприемница не спадаше към заведенията, които Никълъс посещаваше. Къщата имаше твърде съмнителна слава, тук се навъртаха разни скитници, разбойници по пътищата, джебчии от всякакъв вид, мошеници, картоиграчи и каква ли не долна папlach. Вонливи лоени свещи осветяваха кръчмата едва-едва. В тясното помещение бяха наблъскани няколко грубо сковани маси и пейки, скамейки с висока облегалка и няколко трикраки столчета. Пръстените стени бяха покрити с мръсотия, рогозките по каменния под бяха раздърпани и гнили. В единия ъгъл дръгливо куче душеше за плъхове.

„Надежда и котва“ бе пълна с народ, врявата беше невъобразима. Някакъв стар моряк се опитваше да изпее нещо, надвиквайки глъчката. Картоиграчите на една от масите точно бяха подхванали свада, застрашаваща да стигне до сбиване. Двама пияни докери удряха гневно по масата да им донесат пиене. Чуваха се пискливи женски гласове – проститутките се опитваха да пипнат някой клиент. Въздухът тегнеше от

тъмен тютюнев дим и още по-тъмни намерения.

Никълъс Брейсуел и Уил Фаулър седяха един до друг на скамейката и се опитваха да разговарят със Семюъл Ръф, седнал отсреща им, на едно от трикраките столчета. И тримата държаха по кана ейл, отвратителна впрочем.

Никълъс се огледа, искрено изненадан:

– И вие живеете тук, Семюъл?

– Наказан съм за греховете си.

– Та тук може ли изобщо да се спи?

– Спя с ръка на меча си.

– А с другата ръка между краката – ухили се Фаулър. – Тия пачаври тук могат да те заразят само като ти дъхнат в лицето, докато ти обират парите.

– Не мога да си позволя такива удоволствия, Уил – каза Ръф.

– То пък какво ли удоволствие е това да ти се подпали пишката – Фаулър се засмя театрално: – Един актьор трябва да се бои от три неща: чумата, пуританите и сифилиса! Само дето не мога да кажа кое е най-страшно.

– Аз пък мога да ви кажа.

– И кое е най-страшно, Семюъл?

– Четвъртото.

– И то е?

– Най-лошото от всичко. Безработицата.

В гласа му имаше толкова тъга, а в очите му толкова отчаяние, че дори и бъривият Фаулър млъкна. Никълъс почувства, че го залива вълна на съчувствие. От собствен опит знаеше колко е страшна такава участ. Беше особено чувствителен към хората, които биваха изхвърляни брутално извън борда. Видно бе, че Ръф се нуждае не само от работа. Той трябваше да възвърне вярата в себе си.

– Откога сте актьор, Семюъл?

– От много по-отдавна, отколкото бих искал да си спомням – отвърна Семюъл Ръф с крива усмивка. – Започнах в трупата на Лестър, а сетне пътувах с по-малки трупи.

– Тук, в страната, или в чужбина?

– И двете, сър.

– И къде сте ходил?

– Бях в Германия, Холандия, Дания, та дори и в Полша. Освирквали са ме на най-различни езици.

– Но са те аплодирани на много повече – намеси се Фаулър, обзет

от чувство на солидарност. – Семюъл е добър актьор. Фактически почти толкова добър, колкото съм и аз.

– Е, по-добра препоръка човек не би могъл да си представи – засмя се Никълъс.

– Ние сме стари другари, нали, Семюъл?

– Да, така е, Уил.

– Доколкото си спомням, за първи път играхме заедно в Бристол, в „Трите сестри от Мантуа“, нали? Бяха щастливи години.

– Не за всеки – напомни Ръф.

– Какви ги говорите?

– Забравихте ли? Праснахте на тромпетиста такава плесница, че цяла седмица не можа да свири.

– О, той си го заслужаваше.

– Ако не беше приклеknал навреме, щяхте да го ударите и от другата страна, тогава вече щяхте да му изкарате въздуха за две седмици.

– И какво толкова беше сторил? – любопитства Никълъс.

– Свириеше фалшиво – обясни Уил.

Фаулър и Ръф се кисаха щастливо и си припомняха разни весели случки, Фаулър непрекъснато изравяше все нови и нови истории и постепенно Ръф като че ли се поотпусна и се оживи при спомена за онова време, когато все още бе търсен актьор. Семюъл Ръф бе по-възрастен от Фаулър, косата му бе вече посивяла, но двамата бяха еднакво сложени. Никълъс веднага прецени износените му дрехи и известната доза немарливост. Наблюдаваше голямото му открито лице, честните очи и енергичната брадичка. Тежкият живот не бе разрушил личността му, гордостта му беше все още жива. Когато Фаулър му предложи пари, той се засегна дълбоко.

– Приберете си ги, Уил! Мога сам да си платя.

– Аз ви ги давам като заем, а не като милостиня.

– И двете ме обиждат.

Фаулър пхна бързо монетите обратно в джоба си и отново се хвърли да разправя стари спомени. Скоро те вече отново се заливаха от смях, но някак си предишната топлина бе изчезнала.

Никълъс хареса Семюъл Ръф, но не можеше да измисли как би могъл да му помогне в близко време. Файърторн ограничаваше до минимум състава на трупата, за да икономисва пари. В момента нямаша нужда от нови артисти.

Впрочем Ръф като че ли изобщо и не търсеше нова трупа. Дългите месеци без работа бяха направили своето и той вече говореше, че мисли

изобщо да зареже професията. Като чу това, Уил Фаулър поклати възмутено глава:

– И какво ще правите, Семюъл?

– Връщам се у дома, в Норуич.

– Норуич?

– Брат ми има там малък чифлик. Ще работя при него.

– Семюъл Ръф и чифлик! – възкликна Фаулър искрено възмутен. –

С тия ваши ръце да храните свинете!...

– Той гледа крави.

– Вие сте артист! Мястото ви е на сцената.

– Театърът ще мине и без мене.

– Това е предател ска реч, Семюъл! – ядоса се Фаулър. – Един актьор никога не се предава. Той играе до последния си горчив час. Господи, човече! Та вие сте един от нас!...

– Вече не, Уил.

– Сцената ужасно ще ви липсва – намеси се и Никълъс.

– Ще му липсва – отвърна като ехо Фаулър. – Все едно да ти отрежат крак. Не, двата крака. Та дори и още някои работи освен краката. Семюъл! Нима сте готов така лесно и бързо да се откажете от своята мъжественост?! Нима е възможно изобщо човек да съществува без театъра?

– Но кравите могат да те утешат – пошегува се Ръф.

– Престанете най-сетне с тези глупости! – избухна приятелят му и вдигна театрално ръка. – Никъде няма да ходите! Знаете ли за какво разговаряхме с Никълъс на идване? Говорехме за професията на актьора. Навсякъде само обида, разочарование и отвратителен страх. И защо всъщност се нагърбваме с всичко това?

– Да, защо всъщност? – повтори Ръф тъжно.

– Ник има един отговор. Необходимост. Така се изрази той. Театърът дава отговор на някакво напирание вътре в нас, някаква нужда, Семюъл, аз точно сега проумях в какво се състои тя всъщност.

– Така ли?

– Да, опасността!

– Опасността?

– Вие сте я почувствал не по-зле от мен, Семюъл – заговори Фаулър с блеснали очи. – Опасността да застанеш пред живата публика, да рискуваш да не те харесат, сам-самичък, в някакъв абсурден костюм и с няколко стихчета... Ето, това е причината да го правя, Семюъл. Това чувство на страх в жилите ти, напрежението да изпиташ какво струваш,

да застанеш очи в очи с опасността. Ето, това е ценното в нашата работа.

- Да, ако имаш работа – каза горчиво Ръф.
- А вие в какво ще намерите тази опасност, Семюъл?
- Ами кравата като нищо може зле да те ритне.
- И аз мога да ритна зле, ако не престанете с тези брътвежи!
- Вече съм взел решение, Уил.

Нямаше място за повече убеждаване. Колкото и да се стараеше, Фаулър не би могъл да отклони приятеля си от неговите намерения. Той прибегна и до помощта на Никълъс, за да бъде по-убедителен, но усилията им останаха напразни. Самият Ръф бе решил да се върне в Норуич. Животът му нямаше да е лесен, но щеше поне да спи по-спокойно, отколкото в „Надежда и котва“.

Никълъс изучаваше внимателно двамата мъже. И двамата актьори, и двамата на средна възраст, хора от една професия, която третираше своите чада с брутално равнодушие. С години бяха изпълнявали неизпълнимите й изисквания, но ето, сега единият от тях бе осъден да слезе от сцената. Твърде поучителен случай. Въодушевлението на Уил Фаулър бе в остър контраст с тихото отчаяние на Ръф. А и двамата олицетворяваха същината на театралния живот, с неговата смесица от крайни ситуации, с вечната смъртоносна схватка между любов и омраза.

Ала Никълъс забеляза и още нещо. Затова изпита състрадание към приятеля си. Защото Уил Фаулър се бе зарадвал на срещата си със Семюъл Ръф, бе хранил надежди, а ето че всичко завърши с едно голямо разочарование. Човекът, когото той знаеше от добрите стари дни, вече не съществуваше. От него бе останало бледо копие, само понякога проблесваше като искрица истинският Семюъл Ръф. Актьорът, който на времето бе споделял с Фаулър сляпата си вяра в театъра, сега бе станала еретик. Никълъс долавяше болката на приятеля си и страдеше заедно с него.

– Нищо ли не е в състояние да промени намеренията ви? – примоли се Фаулър.

- Нищо, Уил.
- Добре, така да бъде.

В потиснато настроение те допиха бирата си. Никълъс отиде при стопанката да плати. Междувременно в кръчмата бе станало още по-душно, въздухът просто лютеше на очите. По стълбата вече се качваха двойки да дирят евтини удоволствия, гърлени провиквания съпровождаха играта на зарове, а старият моряк, люшкайки се като мачта по време

на буря, отново се опитваше да подхване някаква балада за победата над Армадата. Кучето се разляя, някой повърна върху огнището.

Никълъс бе радостен, че си тръгват. Подозираше неприятности. „Надежда и котва“ бе същинско буре с барут, което може да хвъркне във въздуха всеки момент. Въпреки че с лекота би могъл да се защити при едно сбиване, той не обичаше побоищата. Безпокоеше го и това, че и двамата му спътници биха могли да налетят на бой. Добре знаеше как би реагирал буйния Фаулър, да не говорим пък какво можеше да направи отчаян човек като Ръф. Той плати сметката и тръгна да излиза.

Но бе закъснял.

– Дръпнете се от пътя ми, сър!

– Дръжте си езика!

– Не, държа да ви фрасна по главата!

– Я изчезвай, да не пукна аз твоята!

– Разкарай се!

– Ела ми да те видя!

Уил Фаулър бе нападат от висок, груб мъж с червена брада, извадил вече меча си. Актьорът скочи встрани от скамейката и също изтегли своя меч. Не се видя как масите бяха набързо избутани настрана. Двамата мъже се дебнеха приведени, впили зъл поглед един в друг. Преди Ник да направи и крачка, помежду им се хвърли Семюъл Ръф.

– Приберете меча, Уил! – извика той.

– Отдръпнете се, Семюъл!

– Оставете тази свада!

– Сега ще му пусна малко кръвчица!

Ръф се хвърли и невъоръжен, застана безстрашно пред приятеля си, за да го предпази с тялото си.

– Дайте да оправим работата на кана ейл, сър!

– Няма да стане.

– Хайде, не се бийте, елате да пийнем! – подкани повторно Ръф.

Непознатият не го чуваше. Издебна, когато противникът му отклони за миг вниманието си и го използва. Със светкавичен удар той мушна меча си изпод мишницата на Ръф и го заби в корема на Фаулър. Боят свърши.

– Уил! – изкрещя Никълъс и се втурна напред.

– Ще го... ще го убия!... – промълви Фаулър задъхано.

Той изпусна меча си, направи, олюлявайки се, няколко крачки и рухна на пода. Никълъс коленичи и ужасен го вдигна на ръце. Кръчмарката се разкрещя, картоиграчите се надигнаха обезпокоени, старият

моряк се втрещи и млъкна. Само кучето се разляя неистово. В общото объркване непознатият убиец хукна към вратата и изчезна из уличката.

Всички се струпаха около ранения.

– Дръпнете се! – заповяда Никълъс. – Дайте му въздух!

– Какво стана? – запита Фаулър унесено.

– Аз съм виновен! – извика Ръф, зашеметен от мъка, и се отпусна на колене до ранения. – Опитих се да го спра, а той ви прободе изпод ръката ми.

– Проклет да е! – изпъшка Фаулър.

Стопанката си проби път през тълпата, да види този ужас. Сбиванията не бяха рядкост тук, но обикновено хората не се нахвърляха с мечове един срещу друг. Всичко се разминаваше по живо-по здраво, не се случваше да видиш човек, проснат в собствената си кръв...

– Водете го на доктор! – изплака тя.

– Не бива да го местим! – възпря ги Никълъс и се опита да спре бликащата кръв. – Извикайте лекаря тук! Кажете му да побърза!

Кръчмарката изпрати момчето си и го закле да тича. Никълъс държеше приятеля си разтреперан. Не можеше да повярва! Уил Фаулър, този силен, енергичен човек, си отиваше в ръцете му, кръвта му изтичаше в една мизерна кръчма на Банксайд! Такава нелепа случайност!

– Кой беше... – човекът – прошепна Фаулър.

– Не се насилвайте сега, Уил! – възпря го Никълъс.

– Искам да зная – изпъшка Уил Фаулър с последен проблясък на сила. – Кой беше този човек?

Никой не можеше да отговори.

Болка и гняв връхлетяха Никълъс. Мисълта за приближаващия край на Уил Фаулър го накара да осъзнае колко важна е била за него тази дружба. Добросърдечието, искрящият темперамент на актьора Уил Фаулър щяха да му липсват...

Никълъс притисна тялото на ранения към себе си, като че можеше да го защити от смъртта. Но всичко беше напразно. Той си отиваше.

Семюъл Ръф избухна в плач, съсипан от мисълта, че той е виновен за всичко. Шепнеше трескаво молби за прошка на човека, прострян в нозете им. Никълъс видя ужаса в очите му, но видя и кръвта, стичаща се в ръкава му – значи и Самюел беше ранен. Острието бе порязало ръката му, преди да се забие във Фаулър.

Умиращият отново събра сили:

– Ник...

– Тук съм, Уил.

– Намери го... Моля те... намери престъпника!

В пристъп на силна болка той се хвана за корема, след това цялото му тяло се отпусна. От гърлото му се чу последно изхъркване. Уил Фаулър вече нямаше нужда от лекар.

Семюъл Ръф скри лице в ръцете си. Никълъс усети, че и в неговите очи напират сълзи, но болката му бе примесена с хладен гняв. Един скъп приятел бе прободен от подъл убиец. В миг бе прекършен един пълнокръвен живот...

Уил Фаулър го бе помолил да открие убиеца и Никълъс прие тази повеля с желязна решимост.

– Ще го намеря, Уил! – обеща той.

3

Банксайд не се състоеше само от бордеи, игрални свърталища и вертепи, съмнителни страноприемници. Тъй като бе извън управляваната от магистратите зона на града, този квартал на Саутуорк, южния бряг на Темза, си имаше и свои собствени места за бой с петли, свои бирарии и дори арени за борба с бикове. Но имаше и магазини, работилници и прилични квартали. От корабостроителниците и доковете се откриваше великолепен изглед отвъд реката, към Сейнт Пол и града.

Ан Хендрик бе прекарала голяма част от живота си в Банксайд и познаваше добре лабиринтите от улички. Бе англичанка по произход, но се бе омъжила за Джейкъб Хендрик преди да навърши двадесет години. Джейкъб, един от многобройните холандски преселници в Лондон, бе майстор шапкар, който отлично съзнаваше, че градските занаятчийски гилдии не биха приели в изисканите си братства такива като него и земляците му. Ако искаше да припечелва, той трябваше да се установи извън града, а Саутуорк бе най-добрият възможен избор. Упоритото му трудолюбие и готовността му да се приспособява му помогнаха да се позамогне в професията. И когато след близо петнадесет години щастлив брачен живот почина, Джейкъб остави на вдовицата си приличен дом, процъфтяваща търговия и скромно благополучие.

Други жени биха заминали нанякъде или биха се омъжили повторно, но Ан Хендрик се чувстваше привързана към къщата и нейната атмосфера. Тъй като нямаше деца и се чувстваше самотна, Ан реши да пусне наематели. Много скоро човекът, когото прибра, престана да бъде само наемател.

– Ти ли си, Ник? – извика тя.

– Аз съм.

– Закъсняваш.

– Не биваше да ме чакаш.

– Безпокоях се за тебе...

Ан дотича, докато той затваряше вратата. Щом го зърна на светлината на свещта, красивите черти на лицето ѝ се изкривиха от ужас.

– Ранен ли си?! – втурна се тя към него.

– Не съм, Ан.

– Имаш кръв! Целите ти ръце са в кръв! Виж си дрехите!

– Не е от мене – каза меко той.

– Неприятности ли имаше, Ник? Той кимна.

– Уил Фаулър.

– Какво стана? Разкажи!

Отидоха в неговата стая. Ан му донесе кана с вода, за да почисти кръвта, а Никълъс Брейсуел ѝ разказа какво бе станало в „Надежда и котва“. Все още не беше на себе си. Ан също се разтревожи. Виждала бе Уил Фаулър само няколко пъти, но знаеше колко е весел, жизнерадостен и разговорлив, човек с неизчерпаеми запаси от весели историйки от света на театъра. Беше невероятно такъв шумен човек да изчезне така изведнъж, с подобен ужасен край.

– Имаш ли представа кой беше онзи? – попита тя.

– Нямам понятие – каза Никълъс мрачно. – Но ще го намеря някой ден.

– А този мастър Ръф? Той какво?

– И той беше сломен като мене, Ан. Помогнах му да си потърси друга стая за тази нощ. Не можеше да понесе мисълта да остане в къщата, в която бе убит Уил.

– Можеше да го доведеш – предложи тя. Никълъс я погледна и го заля вълна от симпатия.

Закръгленото ѝ лице, винаги толкова мило и весело, сега бе сгърчено от ужас и състрадание. Такава беше Ан – винаги готова да помогне с нещо. Това беше черта, която и двамата притежаваха, може би това бе една от причините за близостта, създаде се помежду им.

– Благодаря ти, Ан.

– Можем да му предложим нещо по-добро от стая в някаква евтина странноприемница. Как не се сети да го доведеш!

– Нямахте да дойде. Семюъл Ръф е много горд и независим човек. Приятелството му с Уил е отколешно и двамата бяха страшно привързани един към друг. Семюъл сигурно ще иска да остане сам с мислите и със скръбта си, почувствах го.

Докато той си бършеше ръцете, Ан изхвърли нечистата вода. Никълъс бе изтощен. Полунощ отдавна минаваше, а събитията в „Надежда и котва“ го бяха съсипали. Бяха изпратили веднага за полиция и сега вече всичко бе в ръцете на магистратурата. Дойдоха и отнесоха трупа. До сутринта Никълъс надали би могъл да предприеме нещо. Но мислите му продължаваха да се блъскат и да не му дават мира.

Ан Хендрик се върна. Бе едра, красива жена, с пъргави и леки движения. Имаше чудесен глас.

– Трябва да поспиш, Ник. Ще се оправиш ли?

– Мисля, че да.

– Ако ти потрябва нещо, само повикай.

– Зная.

Тя го погледна с обич и изведнъж ѝ се прииска да го притисне силно към гърдите си. Но само го погали нежно по косата.

– Жал ми е за Уил Фаулър – прошепна тя. – Но като си помисля, можеше и тебе да убият. Това щеше да съкруши сърцето ми.

Тя го целуна по челото и излезе.

Това беше типично за Лорънс Файърторн – той винаги приемаше всяка беда като лична обида. Без сянка от скрупули превърна и сега смъртта на един от служителите си в директно накърняване на собствената му репутация. Следобед на следващия ден Уил Фаулър трябваше да играе в последното представление в „Главата на кралицата“, в най-голямата от второстепенните роли. Тъй като останалите актьори вече бяха поели всички двойни роли, нямаше с кого да го замести. Можеше да се осуети цялото представление! Файърторн беше направо бесен.

– Безобразие! – реवेशе той. – Пълен провал!

– Да, много неприятно – съгласи се Никълъс.

– Досега няма случай трупата на лорд Уестфийлд да е отложила представление. Не можем да допуснем такъв прецедент! Публиката няма да понесе да не ме види. Ама и вие сте виновен, Никълъс! Точно така, вие!

– Но защо, сър?

– Вие правехте всичко, за да задържите тук Уил Фаулър!

– Той беше добър актьор.

– Сто пъти ми попречихте да скъсам договора му на парченца.

– Уил бе пълноценен член на тази трупа, сър.

– Той беше пълноценен скандалджия! Търсеше си го и си го намери! Милостиви боже! Да се бях вслушал в истинката си, вместо да се вода по ума ви!

Намираха се в голямата спалня в къщата на Файърторн. Актьорът крачеше нервно из стаята по бяла нощница. След една безсънна нощ Никълъс бе побързал да дойде в Шордич и да донесе тъжната вест. Всяка негова дума бе посрещната на нож.

– Да ми стори такова нещо! – мяташе глава Файърторн. – Един от моите хора бива убит в кръчмарска свада. Чудесна история, няма що. Това хвърля кал върху цялата трупа! Не можахте ли да помислите предварително за това?!

– Всъщност той ме заведе там.

– Няма никаква разлика. Аз съм този, който ще пострада от тази работа. Господи, Никълъс! И без това поемаме достатъчно голям риск с това, че нарушаваме разпоредбите на общината. Последното нещо, което можем да си позволим е един сблъсък с властите.

– Направих всичко, каквото трябва – увери го импресариото. – Вас изобщо няма да ви забъркват в тази работа.

– Аз съм вече забъркан! Забъркан съм във всичко, което засяга трупата на Уестфийлд] – натърти Файърторн и зае любимата си поза. – Освен това как ще можете да ръководите представленията, след като ще бъдете привлечен да отговаряте пред магистрата?! Ето, виждате ли как всичко опира пак до мене? Тази история хвърля сянка върху моето име на актьор.

Никълъс Брейсуел само изпъшка. Тъгуваше за смъртта на приятеля си, а Файърторн просто късаше нервите му. Понякога даже и на него му бе трудно да издържа гневните пристъпи на този човек! Той побърза да върне разговора към болния въпрос:

– Искахме да поговорим за „Любов и щастие“ – напомни той.

– Действително, сър. Публиката очаква от нас представление днес следобед. Хората харесваха нашата пиеса. Така беше...

– И така ще бъде.

– Без Уил Фаулър.

– Има изход.

– Нямаме време да променяме пиесата – повтори Файърторн нетърпеливо. – Нито пък можем да направим нещо за една-единствена репетиция тази сутрин. А и Едмънд няма време сега за такива промени. Той е изцяло погълнат от пиесата на Армадата.

– В случая Едмънд не ни е нужен.

– Да, а твърдите, че има решение?

– Тъй вярно, мастър Файърторн.

– Да не възнамерявате да възкресите Уил Фаулър от мъртвите?

– В известен смисъл, да.

– Стига гатанки!

– Името е Семюъл Ръф.

– Ръф? – излая Файърторн. – Мошеникът, заради когото попаднахте в „Надежда и котва“?

– Той е опитен актьор – обоснова се Никълъс. – В много отношения не по-лош от Уил.

– Невъзможно е да научи ролята за няколко часа.

– Семюъл е уверен, че може. Вече работи по ролята. Преписах му

съответните странички от моята книга.

– Позволявате си големи волности, Никълъс! – Файърторн го изглежда заканително. – „Любов и щастие“ е наша собственост. Не е предназначена за очите на външни хора.

– Нали искате да има представление днес следобед?

– Разбира се.

– В такъв случай това е единствената възможност.

– Няма да назнача човек, дето не съм му виждал и очите.

– С ваше разрешение ще го поканя на репетицията. Много скоро ще можете да прецените дали е в състояние да изиграе ролята. За толкова кратко време не можем да намерим по-добър.

– Но нали са го ранили нощес?

– Само в мускула на лявата подмишница. Лекарят превърза раната, нищо сериозно. Във всички сцени Лоренцо се явява с мантия. Тя ще скрие раняването. Що се касае да останалата част от костюма, Семюъл е горе-долу еднакъв по ръст с Уил, няма да се налага да се правят промени.

– Престанете да ми натрапвате този човек! – възпротиви се капризно Файърторн.

– Той само иска да ни помогне.

– Хубава помощ! Ако не беше той, изобщо нямаше да се нуждаем от помощ.

– Семюъл го разбира. Чувства се виновен за станалото. Иска поне отчасти да поправи нещата. За него е твърде мъчително и отговорно да поеме ролята на приятеля си.

– Не ми харесва тази идея.

– Уил Фаулър би я приел.

– Аз съм този, който взема решенията в тази трупа, а не Уил Фаулър.

– Може би трябва да обсъдим въпроса с останалите акционери – предложи Никълъс любезно. – Може би те ще погледнат на работата от по-друг ъгъл.

– Няма друг ъгъл! В случая е важно как аз виждам нещата.

Лорънс Файърторн хукна отново из стаята, мятайки се като тигър в клетка. В съседната стая, където живееха стажантите, избухна младежки смях и той се нахвърли върху стената с гневни юмруци, за да ги накара да млъкнат. Когато жена му изпрати да известят, че закуската е готова, само се озъби и прислужникът примря от ужас. Не след дълго обаче Файърторн се поуспокои и дойде на себе си.

- Има опит, казвате?
- Дългогодишен, и то в добри трупи. Бил е и в трупата на Лестър.
- Ще може ли да наизусти текста?
- Паметта му била отлична.
- Да не е някой кавгаджия? Някой като Уил...
- Не, сър. Той е мирен човек.
- И как така този господин Великолепни е без работа?
- Не зная.
- Положително е направил нещо.
- Не ми е известно. Уил бе готов да сложи ръка в огъня за него.
- Къде е играл последно?
- В трупата на Банбари.
- В трупата на Банбари?!

Файърторн възкликна така, че се чу из цялата къща. Целият му интерес към Семюъл Ръф се изпари моментално. Дук Банбари и лорд Уестфийлд бяха отявлени врагове, които не пропускаха възможност да си навредят един на друг. Театралните им трупи бяха главното оръжие в тази борба, която и двамата водеха с префинена омраза. Трупата на Банбари имаше известно предимство в битките досега, но междувременно хората на лорд Уестфийлд успяха да ги надвият. В непостоянния свят на лондонския театър Лорънс Файърторн и неговата трупа бяха излезли с едни гърди напред и той нямаше намерение да позволи на някой да им отнеме това предимство.

- Поне се срещнете с него! – настоя Никълъс.
- Той не е човек за нас.
- Не е негова грешка, че е трябвало да иде при Банбари. Бил е принуден.
- Аз няма да го ангажирам, Никълъс! И дума не може да става.
- Тогава трябва да побързаме да откажем представлението.
- Чакайте! Не искам да прибързваме.
- Останалите ще бъдат шокирани от вашето решение.
- То още не е взето.
- Дайте шанс на Семюъл – прошепна Никълъс. – Това е неговият звезден час.
- Като си помисля от какво котило идва...
- А знаете ли защо е напуснал трупата на Банбари?
- Не зная и не искам да зная!
- Значи не искате да чуете в какво се е провинил?
- Забравете го!

– Изказал се е хвалебствено за вас.

Последва пауза, достатъчно продължителна, за да се появи искрица от интерес. Никълъс раздуха тази искрица със залп от подробности.

– Джайлс Рандолф протестира срещу думите на Ръф.

– Рандолф е аматьор.

– О, да, аматьор е егоцентрик. На него не му стига да бъде главен актьор на трупата. Само търси да го хвалят и да му се подмазват, да го ласкаят, за да поддържа доброто си настроение. А Семюъл не пожелал да участва в тази комедия. Играели „Сципион Африкански“...

– Отвратителна пиеса! – обади се най-сетне Файърторн презрително. – Само отегчителни приказки и ялова поезия. Не бих си цапал ръцете с нея.

– Да Джайлс Рандолф имал главната роля. В една от сцените Семюъл изпълнявал ролята на един от трибуналите... Тогава те двамата... – Никълъс рязко млъкна и сви рамене. – Няма значение. Вие не желаете да слушате.

– Нищо, нищо, продължавайте.

– Е, може и да са само приказки...

– Добре де, какво станало по-нататък?

Лорънс Файърторн искаше да узнае всичко. Той и Джайлс Рандолф бяха люты съперници – талантиливи актьори, които се хвърляха в единоборство, щом намереха сцена за това. Всяка лоша дума за Рандолф капваше като мед в душата на Лорънс Файърторн. Сега вече любопитството му бе станало неутолимо.

– Но говорете, сър! Трябвало да изиграят заедно някаква сцена, така ли?

– Да, много важна сцена.

– И?

Никълъс бе работил достатъчно дълго с артисти и беше усвоил добре някои от техните трикове. Той се поколеба още няколко секунди, за да увеличи напрежението, и чак тогава продължи:

– Семюъл изиграл ролята си великолепно, а Рандолф започнал да се оплаква, че онзи го засенчва. Как може в второстепенна роля да се прави на по-важен от главния герой... „Взимаш ми вятъра“, така казал.

– Охо! Взимаш ми вятъра, така ли?

– Семюъл е честен човек. Не лъже.

– Точно, точно така! А този Рандолф е бръщолевещ идиот!

– Да, и видите ли, Семюъл му казал, че щом се мисли за велик, трябва да се заобикаля само с бездарници, та да изглежда още по-велик.

– Ами за мене? – прекъсна го Файърторн, сега вече искрено заинтригуван. – Какво е казал за мене?

– Семюъл ви посочил като пример, сър. Казал, че вие бихте блестяли във всяка трупа. Защото, така му казал, колкото по-добри са артистите около вас, толкова по-ярко светите вие, това само окриляло вашето изкуство.

Файърторн засия. Нима за актьора има по-добра похвала от думите на неговия събрат?! Изглежда този Семюъл си познаваше професията. Сега вече бе склонен да му прости връзките с трупата на Банбари. Никълъс прецени момента и продължи да кове желязото:

– Семюъл изгаря от желание да работи за нас. Счита, че това е негов дълг към Уил Фаулър. Желанието му е толкова голяма, че предложи дори да работи без заплащане...

– Какво говорите?! – Очите на Файърторн светнаха.

– Казах му, разбира се, че вие сте почтен човек, който не би помислил да използва нечий труд, без да го възнагради.

– Разбира се! – побърза да потвърди актьорът, като изобщо не допусна да се долови разочарованието му.

– Е, какво? Значи решено?

Файърторн приседна на ръба на леглото си, с балдахин, поддържан от четири вити колони. Дори и по нощница, този човек излъчваше достойнство, макар и посмачкано. Приличаше на римски сенатор, разрешаващ важни държавни дела.

– Предайте му да се яви след един час на репетицията.

Никълъс кимна и побърза да излезе. Добре се получи. Уверен в своето умение да убеждава, той вече бе казал на Семюъл кога да дойде в „Главата на кралицата“. Цялата тази история за напускането на трупата не беше съвсем вярна, но Никълъс не се посвени да поукраси малко нещата. Един суетен човек като Файърторн черпи вдъхновение от слабостите на другите. А главното сега бе да не се стигне до отлагане на представлението.

Поне една малка утеха след тази ужасна нощ.

Семюъл Ръф не ги разочарова. Въпреки че бе изтерзан и тъжен, той влезе добре в текста още на репетицията, показва разбиране на ролята. Моментално реагираше на всяко указание, а очевидният му респект към Файърторн вършеше своята работа. Това наистина бе неговият звезден час.

На следобедното представление публиката полудя от възторг.

„Любов и щастие“ беше романтична комедия за перипетиите в резултат от прибързаните страсти. Всичките хитроумни недоразумения поради разменянето на героите се възприемаха много добре от публиката, Файърторн водеше хората си с типичния си вътрешен плам. Едмънд Худ блестеше в ролята на болен от нещастна любов галант, докато Барнаби Гил влагаше цялото си умение, за да изтръгва час по час залпове смях в залата. С изящни перуки и скъпи рокли младите стажанти изпълняваха женските роли с изискана претенциозност.

Ръф се оказа чудесен Лоренцо. Той не само изпълняваше отлично ролята, но съумяваше да импровизира светкавично, ако партньорът пропуснеше да му подаде реплика или някой забравеше текста по средата на изречението. Семюъл явно бе опитен актьор, кален през дългите години на сцената, която му бе обърнала толкова неблагодарно гръб. Играеше така всеотдайно, че никой не би могъл да долови дълбоката тъга, която тегнеше на сърцето му.

„Любов и щастие“ се оказа особено подходяща за този драматичен момент. Смъртта на Уил Фаулър разтърси цялата трупа, дори и тази сутрин на репетицията цареше погребално настроение. Но след като пиесата тръгна, актьорите се увлякоха в жизнерадостния ритъм и сполучливите остроумия и не остана време за тъжни мисли. От една потресаваща трагедия те почерпиха сили за бляскав триумф.

Никълъс Брейсуел дърпаше умело конците – подаваше реплики, следеше за ритъма, командваше актьорите. Негова задача бе да изгради цялостно действието – сцена по сцена, картина по картина, реплика по реплика.

Всеки актьор получаваше само препис на своите реплики, така че всички разчитаха на импресариото. Той държеше единствения екземпляр от ръкописа, той бе съставил схемата на действието, която висеше окачена в гардеробиерната. Актьорите бяха благодарни на Никълъс за четливия му почерк и за неговата желязна точност. Всичко вървеше като по часовник.

Никълъс бе възхитен от племенността, с която Семюъл се живия в ролята на своя приятел, виждаше въодушевлението в очите на актьора, когато Излизаше от сцената. Как би живял такъв човек във ферма? Как би могъл да прекара живота си в сивота и тъпа селска безпросветност!... Театърът бе неговият истински дом. И той както Фаулър не би могъл да намери щастие извън театъра. Никълъс реши да поговори с Файърторн още веднъж.

Главният изпълнител бе в приповдигнато настроение – усмихваше

се на всички с унесен поглед, заливан от вълните на всеобщия възторг. Преди следващото си излизане той се огледа изпитателно в огледалото на гримборната, поприглади – за кой ли път – брадата си, подреди къдрите си, костюма и шапката си. Не беше само успехът на пиесата, който го правеше толкова щастлив днес. Нито дори фактът, че сам лорд Уестфийлд бе дошъл лично да види пиесата. Не, друго нещо днес придаваше на стъпката му тази младежка лекота...

Само Барнаби Гил се досещаше за причината.

– В средата на долната галерия – прецеди през зъби той.

– И аз така предположих – каза Никълъс, без да вдига очи от книгата с текста. – Долових признаците.

– Той отправя към нея всяко изречено стихче.

– А получава ли ответ?

– Ответ! – повтори като ехо Гил с хаплив тон. – Тя час по час сваля маската си и му хвърля такива пламенни погледи. Не го ли виждате как е наперил гребена?! Помнете ми думата, Никълъс, тази жена умее да ласкае славолубието му.

– Коя е тя?

– Хванете се за нещо, да не паднете.

– Защо?

– Лейди Розамунд Варли.

– Охо-о!

Никълъс даде знак с ръка на актьорите, чийто ред беше да излязат на сцената. Не смееше и да мисли за това, което току-що чу. Една евентуална любовна афера между Лорънс Файърторн и лейди Розамунд би могла да доведе до страхотни усложнения, направо не му се мислеше. Той се съсредоточи изцяло в работата си с текста – властно даде знак на флейтиста да се готви.

– Няма що, наистина „Любов и щастие“ – продължи Гил ехидно.

– Не забравяйте, че трябва да смените костюма!

– Или по-скоро „Разврат и падение“...

Никълъс продължаваше да се прави, че не чува думите му.

– Бен! – подвижна той. – Внимание, вие сте!

– Готово! – откликна един дебеланко.

– Такъв разгонен бик може да спре само като го кастрират...

Бенжамен Крийч мина покрай тях с поднос, отрупан с чаши.

– Помнете, че първо поднасяте на Лоренцо! – напомни Никълъс.

– Разбрано.

– Хей, да не вземете да си пийнете и вие! – пошегува се Гил

заядливо.

– Няма! – изръмжа Крийч.

Когато дойде очакваната реплика, актьорът изправи гръб и излезе на сцената. Никълъс обърна следващата страница. Барнаби Гил облекчи душата си с още няколко жлъчни забележки, след това плъзна поглед наоколо и остана втрещен в един от стажантите. Ричард Хънидю бе застанал в профил и разбухваше с ръце фустите си. Имаше нежно и красиво лице, младежката руменина под кожата му я правеше да прилича на кадифе. Барнаби Гил се прехласна.

– Какъв глупак е този Лорънс! – промълви той. – Седнал да се могае с жени, когато истината е под носа му!...

Този следобед бе за Лорънс Файърторн истински опияняващ успех. Завладя публиката със своята магия, очарова благодетеля си и се влюби. Страхотно преживяване! Бе толкова не на себе си, че дори плати на Маруд наема. След като заплахата от испанско нахлуване се бе изпарила и сега се видя най-неочаквано с добри пари в джоба, собственикът на „Главата на кралицата“ успя дори да се усмихне. Файърторн го трупна дружески по гърба и го освободи. Следващата му работа бе да дръпне Семюъл Ръф настрана и да му предложи работа. Ръф се показва подобавашо развълнуван.

– Считам това за голям комплимент.

– Значи приемате?

– Боя се, че не. Моят път води към една ферма в Норуич.

– Ферма?! – Думата бе изречена с безкрайно отвращение.

– Да, сър.

– Но защо, човече божи?!

– Решил съм да се откажа от професията.

– Един актьор не може да се откаже! – обяви тържествено Файърторн. – Актьорът играе до последния си дъх.

– Не и аз – каза Ръф мрачно.

– Значи наистина предпочитате да пасете овци в Норуич?

– Крави. Брат ми има ферма за крави.

– Трябва непременно да ви попречим, драги! Да затънете до пояс в краешки лайна и мухите да се вият на облаци около вас! Не това е пътят на един истински артист. Не бива да позволим на един актьор да се самоунищожи по този начин! – С фамилиарен жест Файърторн го прегърна през рамо. – Кога трябва да заминете?

– Още днес, сър. Ако не беше онова нещастие в кръчмата, вече да съм на път. Но сега ще остана в Лондон за погребението. Дължа това на

Уил.

– Дължите му много повече! – натърти Файърторн. – Да тръгнете по неговите стъпки и да продължите делото му. Не извършвайте такова грозно предателство спрямо него, сър!

– Вече изпратих вест на брат си.

– Изпратете втора! Кажете му, че ще трябва сам да си дои кравите.

Семюъл Ръф започна да отстъпва мъчително и бавно пред изкушението. Файърторн го отведе до прозореца към двора на страноприемницата. Долу кипеше трескав живот – точно разваляха сцената. Беше впечатляваща гледка – Ръф също усети въздействието ѝ и бързо се отдръпна от прозореца.

– Не мога да остана, сър.

– Само така ще запазим жив спомена за Уил Фаулър. Ръф прокара ръка през посивялата си коса и се замисли. Решението не беше лесно. Бе дал съгласието си на брат си, а не бе човек, който с лека ръка променя веднъж взетите решения. От прозореца продължаваха да нахлуват познатите подвиквания и закачки и той хвърли отново поглед навън. Досегашният му живот му махаше изкусително с ръка.

– Колко ви плащаха при Банбари?

– Осем шилинга на седмица.

– Ах! – Файърторн млъкна. Беше решил да предложи заплата от седем шилинга, но нещо му подсказваше, че този човек може би заслужаваше и нещо отгоре... – Добре, много добре. Ще спазя това.

– Лондон не беше много дружелюбен с мене – каза Ръф тихо.

– Дайте на този град още един шанс!

– Ще си помисля, сър.

Файърторн се усмихна. Току-що бе назначил нов човек.

В „Надежда и котва“ убийството наруши съвсем за кратко нормалния ритъм. Още на следващата вечер всичко си беше по старому. Само на пода бяха постлани нови рогозки, метнати върху старите, които бяха напоени с кръвта на Уил Фаулър. Бирата и виното отмиха спомена от главите на постоянните посетители и те подхванаха отново вечните игри, шегички и забавления. Схлупеното помещение отново тътнеше от глъчка и смехове.

Никълъс Брейсуел се закашля, щом влезе в задимената кръчма. Сърцето му се сви, когато спря очи на мястото, където бе издъхнал Уил Фаулър. Той се запъти бързо към стопанката, която точеше вино от бъчвата. Жената беше дребна, мургава и закръглена, някъде към

четиридесетте, с надупчено от едра шарка и начервосано лице, с големи, бързи и кръвясали очи. Деколтето ѝ беше дълбоко изрязано, за да разкрие пищната ѝ гръд, на която тъмнееше – като украса – тъмен белег по рождение.

Тя отиде най-напред да обслужи гостите и тогава се обърна към Никълъс.

– Какво ще желаете, сър? – Лицето ѝ помръкна, като го позна. И без това дрезгавият ѝ глас стана по-хриплив: – Не е желателно да идвате тук.

– Необходима ми е вашата помощ.

– Казах ви всичко, което зная. Моите клиенти също...

– Миналата нощ тук бе убит човек! – възкликна Никълъс възмутено.

– Да не мислите, че не знаем? – сопна се тя. – Да ти се довлечат тук и стражарите, и констаблерите, и не знам кой още!... Не щем ядове! Не са ни потрябвали да се навъртат и да душат...

– Отговорете ми само на един въпрос – каза Никълъс примирително.

– Оставете ни на мира, сър!

– Вижте, аз ще ви заплащам за това... – Той остави на тезгяха няколко монети. – Този мъж с червената брада... Мастър Ръф ми каза, че го е видял да слиза по стълбите...

– Не е живял тук! – отсече кръчмарката. – Непознат човек беше.

– Значи е ходил горе по друга работа? Кръвясалите очи го гледаха, без да мигнат. Никълъс извади още монети от джоба си и ги пусна да издрънчат. Жената се наведе напред върху тезгяха и доближи лице до неговото:

– Искам да ви няма след пет минути.

– Имате думата ми.

– Честна дума?

– Честна дума – повтори той. – Е, при кого е бил?

– Джоан. Стаята в края на коридора.

Без да губи време, Никълъс се втурна нагоре по стълбата. Коридорът бе тесен, толкова тесен, че раменете му опираха у двете срещуположни стени. До ушите му долитаха неприятните звуци на продажната любов – проститутките се стараеха да припечелят хляба си. Никълъс отново се закашля, задушен от вонята. Семюъл Ръф трябва да е бил твърде зле с парите, за да е принуден да живее в такива мизерни условия.

В края на коридора спря и се ослуша. Не се чуваше нищо. Той

почука леко на вратата, не получи отговор и повтори чуването малко по-силно.

– Влезте – каза слаб гласец.

Никълъс отвори вратата и огледа малката стаичка, осветена от лое-на свещ. На дюшек, проснат направо върху пода, лежеше жена. Беше май по нощна риза, полузавита с някаква мръсна покривка. Той се взря в нея, но виждаше само силуета ѝ.

– Джоан? – попита той.

– Мене ли търсите? – прошепна тя.

– Да.

– Влезте и затворете вратата – каза тя с детски гласец и седна на матрака. – Обичам посетители.

Никълъс пристъпи и затвори вратата. Джоан взе свещта и я вдигна така, че светлинката да пада върху него. Тя въздъхна доволно.

– Как се казвате, сър?

– Никълъс.

– Такъв изискан, хубав господин... Седнете до мене.

– Дойдох да поговорим.

– Разбира се – заговори тя успокоително. – Разбира се, ще има да си говорим, колкото желаете...

– Миналата нощ при тебе е бил един човек, Джоан.

– Не, трима... четирима, ако не бяха и пет... Не помня вече.

– Говоря за един едър, с червена брада.

Джоан потръпна и изписка. Тя остави свещта настрана, сви ръце пред себе си като да се предпази и се отдръпна към стената.

– Вървете си! – гласът ѝ трепереше. – Махайте се оттук!

– Каза ли ти той името си?

– Нищо, нищичко няма да кажа!

– Този човек е много важен за мене.

– Махайте си! Да ви няма! – изскимтя тя и избухна в истеричен плач.

Никълъс се наведе да я успокои, но тя го отблъсна и пропъзля още по-навътре в тъмния ъгъл. Той остана вгледан в това жалко същество, докато страхът ѝ попремина. След това отново заговори меко:

– Трябва да намеря този човек, Джоан.

– Оставете ме, сър!

– Той уби моя приятел. Трябва да го намеря.

Тя цялата се сви – един жалък вързоп от страх – и поклати трескаво глава.

Никълъс извади кесията си.

– Приберете си парите! – извика тя.

Остана в сянката, вперила в него изпитателни очи. След това се поизправи и седна. Ник се опита отново:

– Положително има нещо, което можеш да ми кажеш. Виждала ли си го преди това?

– Никога. А и не искам да го видя повече.

– Не ти ли каза някакво име?

– Нищо не каза, сър. Само зли думи. Само едно-едничко нещо съм запомнила... Завинаги... – Тя цялата потръпна. – Гърба му.

– Какво?

– Той каза да не се допирам до гърба му. И аз отначало внимавах, ама аз обичам да прегръщам мъжете. И когато ръцете ми пипнаха гърба му...

– Какво имаше на гърба му?!

– Белези... Целият беше в белези от рани... Пресни рани, още незаздравели. Умрях от ужас, като ги пипнах... Той ме беше предупредил...

– Какво ти стори той, Джоан?

– Ето, това тук.

Тя свали през глава ризата си и я захвърли настрани, след което взе свещта и освети тялото си. Ник побледня. Сякаш някой го ритна в корема. Тъничкото голо момичешко тяло бе цялото в синини и рани. Чак сега той видя, че на лицето ѝ има дебел слой пудра, която едва скриваше подпухналите пукнати устни и подсинените очи. Дори гърбът на носа ѝ бе подут.

Сега вече разбираше страха на момичето. Тя надали беше на повече от шестнадесет. В гнева си нейният клиент я бе пребил безжалостно и тя изглеждаше с години по-възрастна. Джоан също щеше да носи белези цял живот.

Никълъс пхна кесията си в ръката ѝ и сви пръстите ѝ около нея, преди да напусне стайчето. Бе открил нещо ново и ужасно за убица с червената брада. Не беше много, но все пак бе нещо. Две са били жертвите през изминалата нощ. Уил Фаулър бе убит, а Джоан пребита. И за двамата трябваше да бъде отмъстено.

Ричард Хънидю все повече се убеждаваше, че да имаш талант е по-скоро беда, отколкото предимство. Поне в театъра беше така. Това караше другите да ти завиждат. През няколкото месеца, откакто беше в трупата на лорд Уестфийлд той бе работил упорито и показва многообещаващи способности, но трябваше да заплати твърде висока цена за това. Другите трима стажанти се бяха съюзили срещу него. Възприемаха го като заплаха за себе си и се държаха враждебно, плетяха всякакви интриги и си правеха зли шеги с него.

– Ау-у!

– Това ще те поохлади, Дик – ухили се Джон Талис.

– Само да си ни издал! – заплаши Стийвън Джуд. – Иначе следващият път няма да е само вода.

– Освен може би водичка, пусната от самите нас – добави Талис, кикотейки се.

Двете момчета побягнаха и оставиха Ричард разтреперан от уплаха. Когато излизаше от клозета, те изляха отгоре му кофа ледена вода. Русата коса бе полепнала на челото, от ризата му се стичаше вода, която образуваше вадички след него. Момчето едва успяваше да съдържа сълзите си.

Ричард Хънидю бе само на единадесет години. Беше дребен и слабават, с прелестно лице – идеален изпълнител на женските роли. Джон Талис и Стийвън Джуд бяха по-големи, по-височки и по-силни, да не говорим за това, че бяха къде-къде по-опитни в интригите. По време на репетициите, поне досега, Ричард се чувстваше в безопасност, защото обикновено Никълъс Брейсуел биваше някъде наблизо. Импресариото бе единственият истински приятел на Дик, фактически благодарение на него животът на малкия бе що-годе поносим.

Първата мисъл на момчето бе да хукне веднага да търси Никълъс, но в ушите му прозвуча отново предупреждението на Стийвън Джуд и реши нищо да не казва. Зад гардеробната имаше малко тясно помещение, използвано отчасти като склад, отчасти за почивка на актьорите, които имаха по-продължително изчакване, преди да излязат отново на сцената. Ричард влезе там и за свое огромно облекчение намери помещението празно. Свали ризата си, взе парче зебло и започна да бърше тялото и косите си.

Така и не чу Барнаби Гил – актьорът бе застанал на вратата, тръпнещ от възпита при вида на бялата кожа, под която прозираха сините кръвоносни съдове. Сцената бе толкова естествена и красива, че сърцето му заби лудо. Той пристъпи, затвори вратата зад себе си и с това накара Ричард да подскочи от страх.

– О, вие ли сте, мастър Гил!

– Няма защо да се плашиш, Дик. Нищо няма да ти сторя.

– Точно се бършех...

– Да, виждам.

Невинността е най-добрият защитник. Докато актьорът се приближи бавно, Ричард изобщо не долови заплахата. Той продължи да се трие с парчето зебло.

– Ще се ожулиш с това зебло – каза Гил. – За тяло като твоето трябва нещо по-меко.

– О, вече свършвам.

– Да, но и панталоните ти са мокри. Свали ги и хубаво се подсуши.

– Ричард се поколеба, но Гил продължи с ласкав глас: – Никой няма да те види. Ела, събуй панталоните, ще ти помогна да се избършеш.

Момчето все още се стесняваше, но нямаше как да се противи повече. Барнаби Гил бе един от водещите актьори на трупата, думата му се слушаше за всичко. Не можеш да упорстваш пред такъв човек! А и винаги е бил любезен и благоразположен към Дик. Ричард си спомни подмятанятия и подигравките на другите стажанти винаги, когато станеше дума за мастър Гил, но не можеше да разбере точно значението им. Сега Гил беше мил и усмихнат като добродушен чичко и Ричард бе готов да се остави доверчиво в ръцете на по-възрастния актьор. Но не се стигна до там. В момента, когато Гил посегна към него, вратата рязко се отвори и се чу задъхан глас:

– А, ето къде си бил, Дик!

– Здравейте, мастър Ръф!

– Какво желаете? – изсумтя Барнаби Гил.

– Търсех момчето – каза Ръф бързо. – Хайде, Дик! За тебе ще е най-добре да излезеш са слънце. Вътрешният двор е нажежен като италиански площад. Ще те прострем да съхнеш с прането.

Преди Гил да може да каже нещо, Семюъл Ръф вдигна ризата на момчето от пода и го изведе със себе си. Акционерът остана сам. Той се пресегна машинално, взе парчето зебло, което бе използвал Ричард, и го поглади няколко пъти с ръка. След това го захвърли гневно и се върна в гардероберната.

Междувременно Ръф изведе момчето на двора, за да гледат репетицията. Без да съзнава защо, Ричард имаше чувството, като че ли са го спасили от нещо.

– Ако се случи пак нещо такова – каза кратко Ръф, – искам да ми кажеш.

Ричард кимна щастливо. Беше си намерил нов приятел.

Патриотизмът е силен наркотик. След победата на Армадата почти не остана човек, незамайан от него. Вълна на самодоволство и гордост заля цялата нация. Мастър Роджър Бартольмю също се тресеше от патриотични импулси. Поглъщаше всяка подробност за поражението на испанците, слухтеше и се вълнуваше от всичко, което се говореше на Сейнт Пол крос и търчеше по благодарствени литургии. По лицата на хората около себе си той виждаше някакво ново самочувствие, приповдигнатост, дори известна арогантност. Изглежда хората съзнаваха повече от когато и да било какво значи да си англичанин.

Този именно наркотик помогна на Бартольмю да забрави старите поражения и заричания. Вдъхновението го накара да грабне перото – пиесата бе просто готова в главата му. Тя щеше да бъде възхвала на най-големия ден за Англия, в нея щяха да звънят слова, които – поне така мислеше той, въпреки цялата си скромност – щяха да ехтят през вековете. Думите просто се лееха по листа, героите притежаваха качества, достойни за безсмъртните...

Когато изписа последните редове и се излегна в креслото, Бартольмю сам се поздрави с възхитена усмивка. Първата му пиеса бе детска драсканица. Но с „Победения враг“ той бе доказал по изключителен начин своята зрялост. Успехът на тази пиеса щеше да отвее и последният спомен от неговото първо разочарование и изтрезняване. Имаше само един-единствен проблем. Мастър Роджър Бартольмю трябваше да вземе важното решение коя актьорска трупа да ощастливи със своя шедьовър. Слава богу, в Лондон имаше богат избор.

Само за две седмици в трупата на лорд Уестфийлд бяха станали големи събития. Потиснатото настроение от гибелта на Уил Фаулър бързо се изпари. Семюъл Ръф се оказа отличен заместник на убития си приятел и се сработи чудесно със състава, въпреки постоянните подмятания за предстоящото пътуване за Норуич. Ричърд Хънидю бе щастлив, че има близък човек, който се грижи за него като баща. Лорънс Файърторн не стъпваше по земята, а по-облаците на екстаза. Всеки изминал ден го доближаваше – в това той нямаше никакво съмнение – до жадуваната

среща с лейди Розамунд Варли. Всяко следващо представление му даваше възможност да ѝ поднася своето обожание от сцената. Заядливите забележки на Барнаби Гил относно тази любов той пропускаше край ушите си, без да им обръща внимание. Всъщност цялата трупа бе благодарна на тази дама. Всеки имаше полза Файърторн да бъде влюбен.

Напрегнатото ежедневие на импресарския труд оставяше малко време на Никълъс Брейсуел да дири убица на своя приятел така, както би искал, но това съвсем не означаваше, че се е отказал. Напротив, сега две седмици по-късно, той се чувстваше още по-разтърсен от бруталното нахалство, с което бе извършено убийството. Той премисляше отново и отново всичко, което се бе случило онази вечер в „Надежда и котва“.

– Казвате, че Червенобрадия е държал бутилка в ръка?

– Да, Никълъс – каза Самюъл Ръф.

– Напълно ли сте сигурен?

– Абсолютно. Още като се приближи, ме лъхна биреният му дъх. Човекът беше пил и продължаваше да пие.

– И какво точно стана?

Ръф много пъти вече бе разказвал всички подробности, но не протестираше. Самият той желаше не по-малко да намерят убица.

– Тогавя Червенобрадия залитна към пейката, на която седеше Уил, и го бутна силно назад. Бирата му плисна върху Уил.

– И Уил избухна?

– За секунда се счепкаха.

Импресариото изпъшка. Горещият темперамент на Уил Фаулър най-сетне го бе победил. Никълъс си представяше познатата гледка – възбуден, винаги спорещ, с блеснали очи и зачервени страни, с гневен глас и яки ръце, които само чакаха да ударят... Изпаднаше ли в типичното си холерично настроение, бе трудно да го удържиш. И ето че светкавичното намущкване с един меч бе източило за миг гнева от тялото на Уил ведно с буйната му кръв...

– Никога няма да си го простя – заяви Ръф тъжно.

– Вие се опитайте да го защитите.

– Дадох възможност на онзи мръсник – призна Ръф. – Да беше улучил мене вместо бедния Уил.

– Всъщност той успя и вас да рани.

Двамата мъже излизаха от „Главата на кралицата“ след един тежък ден. Но мислите им се въртяха все около Червенобрадия. Никълъс повтаряше, че един мъж, който посещава проститутките в квартала, няма да им избяга. Затова усърдно обикаляше вертепите един след друг. Носеше

със себе си голяма скица на непознатия, бяха я рисували заедно с Ръф. Смятаха, че са уловили приликата, ала досега никой не го разпозна.

Семюъл Ръф бе готов да поеме част от работата и да обходи със скицата бордеите по Ийстчип. Никълъс насочи вниманието си към безбройните свърталища на Банксайд. Бе убеден, че човекът рано или късно отново ще се появи.

– Предполагам, че се крие някъде – каза Ръф.

– И изпълзява само нощем от дупката си – добави Никълъс. – Подуши ли курва и изпълзява...

– Все си мисля за тези рани по гърба му.

– За белезите?

– Може те да са коствали живота на Уил.

– Какво искате да кажете?

– Червенобрадия сигурно е бил бит с тояги и раните още са го боляли. Търсел е да си отмъсти някому. Най-напред е пребил онова клето момиче, а след това в пиянската си ярост е слязъл долу. Тези рани сигурно са го подлудили.

– Но нима Уил го удари по гърба?

– Блъсна го, като посегна да го отпъди. Не е чудно, че Червенобрадия измъкна мечата си. Сигурно го е докоснал по жива рана.

– И все пак това не е причина за убийство, Семюъл!

– Разбира се, така е, но нали разбирате какво се опитвам да изразя? Ако този човек не е бил бит толкова жестоко, Уил можеше да е жив...

Никълъс се замисли, преди да отговори.

– Прав сте, така е. Но за тези рани на гърба аз си мисля друго нещо. Те не са от побой.

– А от какво?

– Предполагам, че е бил бит с камшици. Нали знаете това наказание, шибат човека, докато минава...

– Мислите, че е престъпник? – възкликна Ръф.

– Ще го открием и ще разберем.

Никълъс отклони предложението на Ръф да го придружи и тръгна сам в нощта. Прекоси моста и навлезе в Банксайд. Късно беше, но си бе наумил да направи три посещения. Първите две не дадоха резултат, но той не се отчая. Запъти се към третия адрес в списъка си.

„Шапката на кардинала“ се намираще в тясна, крива и мръсна уличка, по средата на която течеше открит отходен канал. Името на кръчмата нямаше нищо общо с папата. За да е ясно предназначението на къщата, кардиналската шапка на табелата отвън бе наричана така, че

по форма и по цвят хитроумно напомняше мъжки полов орган.

Когато Никълъс свърна в тъмната уличка, от стената се отдели тъмна фигура и се люшна към него с пиянска стъпка. Мъжът изгрухтя някакво извинение и понечи да се отдалечи, но Никълъс го пипна за яката, пхна ръка под дрехата на скитника, извади откраднатата си кесия и блъсна силно джебчията в стената. Проклинайки и ръмжейки, мъжът изчезна в тъмното.

„Шапката на кардинала“ беше толкова мръсна и западнала, че в сравнение с нея „Надежда и котва“ изглеждаше като църковен олтар. Жени с разгопени гърди се влачеха наоколо, пияници и пушачи, струпани около масите, вдигаха такава невероятна врява, като че всички отрепки от лондонските улици си бяха дали среща тук. Масите бяха наслагани съвсем близо една до друга и между тях почти не можеше да се мине. И вонеше – толкова гадно, че на човек можеше направо да му прилошее.

Никълъс се приведе, за да не удари главата си в гредата. Една от проститутките скочи и го млясна по устните. Той я отпъди и се огледа за стопанина. Човекът бе дребен и жилест, приличаше на дебнешо, вонящо животно, което крие острите си нокти. Мълчеше упорито, докато Никълъс не му подаде скицата. Кръчмарят подържа листа пред свещта, попремигна и изврещя:

– Зная го! Той е!

– Кой, казахте?

– Миналата седмица. В понеделник, а може да беше и вторник...

– Сигурен ли сте, че същият този човек е бил тук?

– Това не е човек! – изхриптя другият и върна рисунката. – Чудовище! Звяр носите вие на тази ваша картинка...

– Какво е направил?

– Алис можеше да ви каже, ако беше тука. Господ да ѝ е на помощ!...

– Алис?

– Да, точно тя – изръмжа собственикът. – Като го завела в стаята си, бил кротък като агънце. А само след пет минутки зарева за помощ, щото я беше насинил цялата. Горката жена, лежи сега със счупени ръце в болницата... Но това не е всичко, сър!

– Какво още?

– Кучият му син строши един от горните прозорци, надвеси се навън и ми разцепи табелата с меча си...

– Вашата табела?

– Щеше да я направи на трески, ако не го бяхме погнали. – Кръчмари се закашля и се изплю на пода. – Това е вашият човек от картинката. Само да ми стъпи пак тука, ще го изнесат с краката напред!

Възбудата у Никълъс бе бореше със съчувствие – ето, и друго момиче си бе изпатило... И все пак се радваше, че хвана най-сетне дирята на убицеца.

Червенобрадия бе изпълзъл от бърлогата си. Сега вече Никълъс немаше да изпусне следата му.

Ан Хендрик седеше в любимото си кресло и шиеше усърдно на светлината на свещта. Иглата проблясваше в равномерен ритъм. Тя не спря и за секунда дори, когато вратата се отвори и влезе нейният наемател. Да, Ан бе изцяло погълната от работата си. Ала сега иглата започна да бодее още по-енергично – и сякаш сърдито – плата в ръката ѝ.

Никълъс Брейсуел се изненада. Обикновено Ан го посрещаше с мила усмивка, с няколко весели думи за поздрав... Сега не попита дори как е минал денят му. Просто продължаваше да шие.

– Имате посещение – каза тя сдържано.

– Посред нощ?

– Младата дама много настояваше да се види с вас.

– Младата дама? – Той се ококори. – Каза ли някакво име?

– Не – отвърна Ан кратко. – Не благоволи да ми каже каква работа има с вас. Заведох я в стаята ви. – Гласът ѝ стана по-остър, когато той направи крачка към нея да я погали. – Не оставяйте посетителката си да ви чака, сър!

Той вдигна ръце в знак на пълна изненада, сви рамене и тръгна нагоре. Почука на вратата, преди да влезе. Една жена скочи от стола.

– Никълъс Брейсуел?

– Да.

– Слава богу, че ви намерих!

Тя сграбчи ръката му, от сините ѝ очи бликнаха сълзи – изглеждаха зачервени, явно дълго бе плакала. Жената бе дребна и спретната, много хубавка, надали имаше и двадесет. Беше облечена простичко – и роклята, и палтото отгоре бяха съвсем семпли. От нея лъхна като че ли неградски въздух. Един бегъл поглед му показва защо Ан Хендрик бе станала изведнъж толкова недружелюбна към него – момичето беше бременно, съвсем ясно личеше. Ан бе зърнала една разтревожена млада жена, търсеща Никълъс, и бе решила, че той е бащата на детето.

Ник я побутна леко да седне обратно в креслото и се отпусна на

коляно до нея. Стаичката бе изящно мебелирана и светеше от чистота. Момичето изглеждаше съвсем не на място в тази обстановка.

– Коя сте вие? – попита той.

– Сюзън Фаулър.

– Фаулър?... Но не сте негова дъщеря, нали?

– Не – отвърна тя, леко засегната. – Уил беше мой съпруг.

От очите ѝ отново рукнаха сълзи и обляха зачервените ѝ страни, Никълъс я прегърна, за да я утеши. Остави я да поплаче.

– Съжалявам – каза той тихо. – Нямах представа, че е женен.

– Да, вече ще станат две години...

– Но защо нищо не е споменавал?

– Той така искаше – прошепна момичето. – Уил казваше, че театърът си е друг един свят... А държеше да си има място, където да се прибира след представление...

Никълъс добре разбираше едно такова желание, но му бе трудно да свърже в представите си тази млада, сладка млада жена с грубия, необуздан Уил Фаулър. От нея се излъчваше някакво детско покорство, което надали би могло да привлече с нещо актьора, който като своите събратя, търсеше удоволствие при далеч по-опитни дами.

– Къде живеете? – запита той.

– В Сейнт Олбанс. При родителите ми.

– Та две години, казвате?

– Приблизително, сър.

Нещата започнаха да се изясняват. Преди две години трупата бе на турне в Херфърдшир, дадоха дори няколко представления в селското имение на лорд Уестфийлд, Сейнт Олбанс. Явно че работата е започнала оттогава и се е стигнало до женитба... Бяха заровили Уил Фаулър, без дори да помислят, че има жена!...

– Как разбрахте? – попита той виновно.

– Аз си знаех, че му се е случило нещо... Иначе той винаги ми се обажда.

– Кога пристигнахте в Лондон?

– Днес. Уил ми е разправял за „Главата на кралицата“.

– Ходихте ли вече там? Тя кимна.

– Стопанинът... той ми каза.

Никълъс се ядоса. От всички хора, които биха могли да съобщят на една крехка млада жена за смъртта на мъжа ѝ, Александър Маруд беше най-неподходящият! Дори и добрите вести той успяваше да предаде така сякаш е станало нещастие. А когато опреше до действителна

трагедия, Маруд бе в стихията си...

Болката и огромното съчувствие, което изпита, го накараха да при-
тисне още по-силно Сюзън Фаулър в обятията си. Чувстваше се още по
виновен... Момичето усети вълнението му и стисна леко рамото му.

- Нямало е как да научите.
- Смятахме, че няма родственици.
- О, през септември ще са вече двама.

Той отпусна ръце и се облегна назад. Бяха казали на Сюзън Фау-
лър, че той е човекът, който може да ѝ разкаже какво точно е станало.
Никълъс се опита да бъде колкото се може по-деликатен, премълча ня-
кои работи, наблегна само на това, че Уил е станал невинна жертва на
опасен престъпник. Тя го слушаше невероятно тиха и внимателна, но
когато той свърши разказа си, припадна в ръцете му.

Никълъс я сложи на леглото, смъкна палтото от раменете ѝ и раз-
върза яката ѝ. Наля вода в една чаша и намокри челото ѝ. Когато моми-
чето се свести, той ѝ помогна да глътне малко вода.

- Много съжалявам, сър.
- Няма защо. Трябва да се щадите... във вашето положение...
- Уил толкова ми липсва!
- Разбирам ви. Това е естествено.
- Онзи човек... в кръчмата...
- Ще го намерим – обеща Никълъс.

Скоро Сюзън Фаулър бе в състояние да седне в леглото, подпряна
на възглавниците. Сега, след като бе изповядала тайната си, тя прелива-
ше от желание да говори още и още. Никълъс се чувстваше поласкан, че
изпитва желание да сподели с него своите проблеми. Беше наистина
вълнуваща история. Невероятната любов между застаряващия артист и
селското момиче бе започнала със случайна среща в Сент Олбанс и бе
продължила...

Пред очите му изникна образът на Уил Фаулър, но сега той беше
съвършено различен от онзи, който Никълъс познаваше. Неговата вдо-
вица го описа като любящ и нежен мъж, нито думичка за онази невъз-
държаност и буйност, които го бяха вкарвали в толкова неприятности и
накрая го бяха изправили пред смъртта. Излизаше, че Сюзън Фаулър е
била омъжена за образец на всички добродетели...

- Ала и друга изненада очакваше Никълъс.
- Венчахме се в селската църква.
- Наистина?
- Уил твърдеше, че божията милост ни е осенила...

– Така е с всички бракове – промълви Никълъс.

– Не, не ме разбрахте. Уил се закле никога повече да не стъпи в католическа църква. Той е бил католик, знаете ли?

Никълъс остана като гръмнат. Мислеше си, че познава добре Уил, но сега той му се представяше в напълно непозната светлина. Актьорът винаги се правеше, че религията изобщо не го интересува... Религията просто не се връзваше с образа на един разпилян човек, свързал изцяло живота си с театъра.

– Той се отказа – каза Сюзън с гордост. – Заради мен.

– Напълно ли сте сигурна в това?

– О, да.

– Уил и старата религия! Да не повярва човек.

– Той е бил много набожен.

– Но разговаряли ли сте по тези въпроси с него?

– През цялото време. Той ми показва даже своята библия и разпятието си.

Изненадата отстъпи място на размисъл. Никълъс се питаше дали прекомерно шумното държане на Уил не е било само маска, чрез която е държал другите на разстояние. След като бе успял да скрие така умело религията си и брака си, какви ли други тайни бяха погребани с него?!...

Най-сетне, останала без сили, Сюзън Фаулър млъкна. Тежкият удар я бе сломил, очите ѝ просто се затваряха, Никълъс ѝ каза да остане да си лежи и бързо слезе долу. Ан Хендрик го очакваше, опитвайки се да изглежда безучастна. Продължаваше да шие усърдно, явно не на себе си от възмущение и любопитство.

– Дълга ти извинение – започна той.

– Не си правете труда, сър! – отвърна тя кисело.

– Момичето ще трябва да прекара нощта в моята стая.

– О, не! – възкликна Ан и най-сетне го погледна. – Протестирам, Никълъс! Това не е кръчма, да дава под наем стаи на всяка уличница.

– Сюзън Фаулър не е уличница.

– Махни я от моя дом, имай добрината веднага да я изведеш!

– Не чу ли какво ти казах?

– Не ме интересува какво си казал.

– Казах името ѝ. Сюзън Фаулър.

– Все едно как се казва, под моя покрив тя няма да остане!

– Момичето е вдовицата на Уил Фаулър.

Ан зяпна. Това бе последното, което би предположила. Цялата

пламна от смущение. Остави ръкоделието си и стана, сега вече нищо не можеше да спре водопада от състрадание.

– Господи! Клетото същество! Разбира се, че трябва да остане... Да си седи, колкото пожелае! Разбира се! Тя не може да пътува сама в това състояние!... – Ан се обърна към Никълъс, цялата в гневно обвинение: – Защо не си ми казал, че Уил е женен?

– Самият аз току-що го научих – усмихна ѝ се топло той. – Промемя ли това нещата?

На лицето ѝ се разля усмивка и тя бързо го целуна по бузата. Но сега нямаше време за нежности.

– Ако тя ще спи в твоята стая, трябва да донеса чаршафи. Аз ще ѝ помогна да се разсъблече... – Ан бързо вдигна ръка към устата си в уплахата: – Мили боже! Какво ли си е помислила за мене задето я посрещнах така ледено, като почука на вратата ми!...

– О, тя дори не го е забелязала, Ан.

– Това е непростимо!

– Сюзън Фаулър има да мисли сега за много по-важни неща.

– Кога са ѝ казали?

– Днес.

– Не е чудно, че момичето беше толкова объркано. По-добре ще е да ида да видя с какво да ѝ помогна.

– Ще ти бъда страшно благодарен за това.

Ан тръгна уверено, но изведнъж се спря наред стаята и се завъртя на токовете си.

– Щом момичето ще спи в твоето легло...

– Да?

– Ти къде смяташ да спиш?

Той се ухили до ушите. Ан се усмихна съвсем леко. Ще може да му покаже колко много съжالياва за своята грешка...

5

Едмънд Худ хвърли много труд в „Глориана триумфант“, преписва я няколко пъти. По начало бе решил действието да се развива в далечно-то минало. Цензурата бе много строга към съвременните пиеси и сър Едмънд Тилни, шефът на висшето ведомство по цензурата, следеше особено строго за политическите нюанси във всяка пиеса. Би било твърде рисковано победата над Армадата да се представи в драма с действителни случки и личности, даже и ако представляваше апотеоз от начало до край.

И главните герои трябваше някак да се завоалират. Най-простото решение бе едно изместване във времето. Така Елизабет се превърна в прославената Глориана, кралица на древното кралство Албион. Дрейк, Хоукинс, Хауърд, Фробишър и останалите морски герои бяха представени с други имена. Испания се превърна в някаква тиранична държава на име Иберия...

За някои автори творчеството бе може би лека задача, ала Едмънд Худ не спадаше към този тип автори. Той непрекъснато коригираше, и внасяше подобрения, шлифоваше всеки стих. А това водеше до забавяне и до безкрайно напрежение.

– Кога ще сте готов? – попита Файърторн.

– Дайте ми време! – сопна се Худ.

– От седмици все това повтаряте.

– Полека-лека придобива форма, но иска време...

– Време е вече да започнем репетициите? – настоя Лорънс. – Премиерата е следващия месец в „Завесата“.

– Точно от това се притеснявам, Лорънс.

– Пфу!

„Завесата“ бе един от малкото специално построени за целта театри в Лондон. Файърторн бе въодушевен от мисълта, че първото представление на „Глориана триумфант“ ще бъде именно там. Освен предимството, че театърът бе близо до собствения му дом в Шордич, той предлагаше и по-добри възможности, и повече място за зрителите, отколкото "Главата на кралицата". А и „Завесата“ се посещаваше предимно от благородници, в това число и от лейди Розамунд Варли, което разбира се, го вдъхновяваше най-силно. Ала Едмънд Худ продължаваше да се терзае от съмнения.

– „Завесата“ не ми харесва.
– За нашите цели театърът е просто идеален.
– Публиката е много безучастна.
– Но не и когато аз съм на сцената – изпъчи се Файърторн.
– Хората там искат само смешки и убийства...
– Ами да им ги дадем тогава, сър! Вмъкнете една такава интермедия, два Галиарда и един Коранто. Да видим тогава къде ще идат! А що се отнася до баталните сцени, през цялото време ще им навираме в носата най-голямата морска битка.

– Не съм убеден, че ще се получи точно така.
– Оставете това на Никълъс! Той ще има грижата да се получи.
– Да, но досега никога не сме изкарвали на сцената кораб.
– О, зашеметяващ трик е! Като гръмнат топовете, публиката ще започне да вярва, че вижда с очите си как вълните поглъщат Армадата. – Файърторн потърка брадата си. – И още една дреболия, Едмънд...

– Какво пък?! – изпъшка авторът. – Вашите „дреболии“ досега означаваша да се напише наново цялата пиеса.

– Не и този път. Но няколко редчета тук-таме ще са напълно достатъчни.

– И с каква цел?

– Необходима ни е малко любов, малко романтика...

– Романтика?!

– Да, романтика – повтаря Файърторн и удари с юмрук по масата, за да подчертае казаното. – Представяте ме като славен герой, добре. Но развийте характера и с още една черта. Покажете ме и като славен любовник.

– По време на морската битка, така ли?

– Вмъкнете сцена, в която действието се разиграва на сушата. Може и две сцени дори.

Ясно, отново лейди Розамунд Варли... Откакто бе показала интерес към него, Файърторн мислеше само за това как да ѝ се покаже в най-романтична светлина. Една любовна сцена в пиесата за него щеше да бъде репетиция за любовта му с дамата. Ето на, Файърторн бе готов да обезобрази пиесата със съвършено неподходящи сцени, само и само да изпрати своето послание на една-единствена личност сред зрителите.

– В пиесата има вече романтична връзка – каза Худ.

– Между кого?

– Между моряците и техните кораби. Между поданиците и тяхната кралица. Между народа и неговата страна. В една или друга форма това

е все любов.

- Не, не, дайте ми някаква истинска страст – настоя Файърторн.
- Страст...
- Да, страст! Страстна връзка между мъж и жена.
- Но това няма никаква връзка с пиесата!
- Ами намерете тогава!

Седяха в стаята на Худ, където авторът бе проседял безкрайни дни и нощи в работа върху пиесата си. Сега той само погледна купчината изписани листове пред себе си. Да вмъкне в „Глориана триумфант“ някаква любовна афера би означавало да се направят коренни промени в структурата на произведението... Но знаеше, че друг изход няма. Файърторн бе безмилостен, когато си науми нещо.

Сега Худ изведнъж си спомни за един по-раншен провал.

- Знаете ли, че в „Завесата“ изиграх първата си роля?
- Приеха ли ви добре?
- Замерваха ме с гнили ябълки.
- Неблагодарна сган!
- Това е предзнаменование – каза авторът мрачно. – „Завесата“ никога не е била благосклонна към мене.
- С „Глориана триумфант“ всичко ще се промени.

Едмънд Худ не споделяше неговия оптимизъм. Както повечето хора, които изкарват прехраната си в театъра, той бе суеверен до мозъка на костите си. Още го болеше от онези гнили ябълки...

Да бъдеш омъжена за един от най-великите актьори на Англия бе нещо, което би изпълвало повечето жени с възторга благоговение. Но Марджъри Файърторн се справяше отлично и отговаряше блестящо на високите изисквания. Бе млада, със силен характер и фигура на Юнона, с някаква агресивна красота и очарованието на воюващ ангел. Имаше да се грижи за четирима стажант-артисти, за две собствени деца, да не говорим и за честите гости в трупата. Но управляваше домакинството си с твърда ръка и безстрашна уста.

Тя се наслаждаваше на бурната с връзка с мъжа си и буквално се мятеше между любовта и омразата, до такава степен дори, че тези две крайности понякога разменяха местата си. В дома им жизнеността бе направо в излишък.

- Искам да зная нейното име, Барнаби!
- Представа нямам за какво говорите.
- Лорънс отново е налупал въдицата.

– Единствено по вас, Марджъри! – Отговорът бе даден с добре изиграна невинност.

– Усещам го с костите си.

– В един брак често възникват дисонанси.

– Вие пък откъде знаете!

Барнаби Гил завъртя смешно очи и се засмя обезоръжаващо. Беше неделя. Той намина ей така, просто да каже едно „добър ден“... Но истинското му намерение бе всъщност да подлюти нейните подозрения. Когато Марджъри го принуди да говори, той заплете в думите си така умело намеци и оправдания, че всъщност потвърди всичките ѝ съмнения. Барнаби Гил изпитваше лудо удоволствие да предизвиква семейни дразги.

В събота, еврейския сабат, всички театрални представления бяха забранени, дори смелият Файърторн се боеше да наруши това разпореждане на градската управа. Официално трупата на лорд Уестфийлд се водеше в почивен ден, ала твърде рядко всъщност хората оставаха без работа.

Барнаби Гил се огледа и вложи в думите си цялата си преиграна нехайност:

– Младият Дик Хънидю в къщи ли е?

– Защо се интересувате?

– Искам да поговоря с момчето.

– Така ли?

Марджъри Файърторн го бе разбрала какъв е още щом зърна лицето му за първи път. Въпреки че го обичаше ѝ понякога компанията му я забавляваше, тя никога не забравяше тъмните страни на този човек, които караха да просветват сигналните светлилки на нейния праинстинкт на вечна закрилница.

– Тука ли е?

– Мисля, че не. Отиде на урок по фехтовка.

– О-о.

– Никълъс се зае да го тренира.

– Момчето щеше да е по-добре при мене. Аз го научих да атакува и да парира. И къде тренират?

– Не мога да ви кажа.

– Може би другите момчета знаят?

– И тях ги няма, Барнаби.

– Разбирам – каза гостът, ядосан, че намеренията му удрят на камък. – Никълъс се занимава с неща, които не са негова работа. Дик е

разпределен при Едмънд Худ и единствен той носи отговорност за подготовката на хлапака. Тя не може да бъде оставена в ръцете на дребен служител, какъвто е импресариото.

– О, Никълъс е много повече от импресарио – каза Марджъри натъртено. – Не сте справедлив към него. А що се отнася до Едмънд, той е толкова затънал в новата пиеса, че няма никакво време за момчето. Направо е благодарен на всеки, който го отмени в нещо.

Марджъри Файърторн добре разбираше колко голям, е приносът на импресариото за успеха на трупата. Ала не това бе единствената причина да го защитава. Тя страшно го харесваше. Сред всичките тези хора, които нямаха в главите си нищо друго освен себелюбие и жажда да се доказват, Никълъс Брейсуел се открояваше като скромен и сдържан човек, истински джентълмен.

– Мисля да тръгвам – каза Гил.

– Всичко хубаво, Барнаби.

– И мислете за това, което ви казах.

– За Лорънс? – изви очи тя.

– В живота му няма друга жена.

Всичко в тона му говореше, че е точно обратното.

Уверен, че е устроил за Файърторн буреносно посрещане, Барнаби Гил напусна къщата. Докато бързаше по уличките на Шордич, той се размечта колко ли приятно би било да обучава Ричард Хънидю да върти меча и шпагата... Все някой ден ще се отвори такава възможност.

Марджъри се захвана отново с домакинската си работа. Точно се канеше да наругае една от слугините, когато някой силно потропа на вратата. Въведоха Джордж Дарт, останал без дъх от бързане. Марджъри го изгледа от главата до петите – дребното момче едва не потъна в земята от стеснение.

– Какво е това блъскане по вратата ми? – изви очи гневно Марджъри.

– Праща ме мастър Брейсуел...

– За какво?

– Да извикам Дик Хънидю.

– Той излезе.

– Ама сигурна ли сте, госпожо? Щото не дойде на тренировката. Мастър Брейсуел го чака вече цял час.

– Хлапакът излезе от къщи към десет часа.

– Ама вие видяхте ли, че излиза?

– Не, но го чух, че тръгна с другите.

Тя свъси чело замислена, след това изведнъж хвана Дарт за ръка и го задърпа нагоре по стълбата.

– Ей сега ще видим тази работа! – закани се Марджъри.

– Обикновено Дик никога не закъснява...

– Сега ще трябва да ни обясни защо го е направил. Тя стигна до първата площадка и се насочи към едно стълбище. Когато на времето Ричард Хънидю се нанесе при тях, делеше обща стая с останалите стажанти. Но понеже ставаше по няколко пъти през нощта, Марджъри го бе настанила в отделна стая горе на тавана. Именно нататък тръгна тя сега.

– Дик!

Тя бутна в вратата, но в стаята нямаше никой.

– Дики! – провикна се тя звънко.

– Къде ли може да е, госпожо?

– Във всеки случай не тук, както забелязвам. Дики!

Чак третото повикване се дочу някакъв отговор – някъде наблизо се чу глухо тропане. Лицето на Дарт, което напомняше лице на джудже, цялото се сбръчка.

– Чухте ли?

– Чакай!

– Това беше...

– Шт!

Те се вслушваха безмълвни, докато отново чуха ударите. Марджъри излезе в коридора и скоро разбра откъде идва звукът. Под стряхата имаше малък долап, грубо рендосаните врати на който потреперваха при всяко почукване. Джордж Дарт строеше като вцепенен от страх, но Марджъри и Файрторн се втурна, хвана дръжката на вратичката и я дръпна, поруменяла от вълнение.

– Дик! – ахна тя.

– Велики боже! – прошепна Дарт.

Ричард Хънидю не можеше да им отговори. Напълно гол, завързан и със запушена уста, той лежеше в шкафа. Очите му заплашваха да изскочат от страх, лицето му бе станало тъмночервено от срам и обида. И двете му пети бяха разкъравени от нерендосаните дъски.

Марджъри Файрторн го притегли към гърдите си в майчинска прегръдка.

Докато в мислите си търсеше ядосано наказание за тази нова зла шега на стажантите, тя изведнъж изтръпна от друга мисъл: какво ли би станало, ако Барнаби Гил бе намерил момчето?!

Александър Маруд и не мислеше, че следва да се разкайва. Като собственик на процъфтяваща страноприемница той трябваше да се грижи за хиляди неща, все нещо имаше да се върши, времето за нищо не стигаше... Да не говорим за това как го командваше и разиграваше нагоре-надолу онази кавгаджийка, жена му. Александър Маруд изобщо не смяташе, че на всичко отгоре е длъжен и да бъде тактичен, когато има да се съобщят на някого лоши новини. Когато Съзън Фаулър дойде при него, той просто я информира – направо и без разни там преструвки.

– Е, и какво толкова съм сбъркал? – опери се той.

– Това вече би трябвало да ви подсказже здравият човешки разум – отвърна Никълъс примирено.

– Човекът е мъртъв, нали така? Нищо не може да се направи.

– Дори да е така, бихте могъл поне да пожалите вдовицата му.

– Казах истината.

– Не, вие не сте я казали, а сте я зашлевили с тази ваша истина.

– Кой казва такава нещо?

– Аз ви го казвам – изпъчи се Никълъс като обвинител.

По физиономията на Маруд бе изписано обичайното изражение на изтерзан от страхове човек, ала от съжаление нямаше и следа. Безсмислено беше да му се търси сметка за това, че се е отнесъл зле със Съзън Фаулър. Той беше просто черногледец, за когото е едва ли не наслада да съобщи някому лоша новина, премлясквайки от удоволствие.

С едно последно предупреждение Никълъс Брейсуел му обърна гръб и се запъти към вратата. Не бе направил и няколко крачки, когато пред очите му се изправи позната фигура.

– Добро утро, мастър Бартольмю!

– Здравейте, Никълъс.

– Не очаквах да ви видя отново в „Главата на кралицата“.

– Времената се менят – отвърна поетът. – Бих искал да ви помоля за една услуга. Убеден съм, че ще ми помогнете.

– Ще сторя всичко, което мога, сър.

Роджър Бартольмю измъкна изпод мишницата си навит на руло ръкопис. Държеше го внимателно, като някаква скъпоценност. На лицето му се бореха гордост и тъга, без нито едно от тези чувства да вземе връх. Никълъс разбра колко усилия трябва да му е коствало да стъпи отново на мястото, където съвсем наскоро бе претърпял неуспех. Младият човек пое дълбоко въздух, преди да изрече молбата си.

– Бих искал да покажете това на мастър Файърторн.

– Нова пиеса?

– Значително по-добра от предишната.

– О, не се съмнявам.

– Ако можете да го убедите да я прочете. Сигурен съм, че ще я оцени.

– В момента не търсим нова пиеса.

– Ще видите, че положително няма да отхвърли творба като „Победеният враг“.

– Виждате ли, ние не купуваме много нови пиеси – започна да обяснява Никълъс. – Повечето неща, които играем, са от постоянния ни репертоар. Трупата на лорд Уестфийлд поставя годишно не повече от шест-седем нови пиеси.

– Помолете го да я прочете – настоя Бартольмю и му подаде скъпоценни ръкопис. – Става дума за испанската Армада...

– О!

– Възхвала на тази величава епопея...

– Възможно е, мастър Бартольмю, но... – Никълъс внимателно обмисляше думите си, за да не го засегне. – Това е твърде популярна тема в наши дни. Не са малко авторите, които са вдъхновени от победата и изпитват просто вътрешна нужда да пишат за триумфа на флотата ни... Едмънд Худ също пише пиеса на тази тема.

– Моята пиеса е по-добра – увери го Бартольмю.

– Възможно е, сър, ала за „Глориана триумфант“ вече е сключен договор.

– Това е пиеса с нетленна значимост.

– Не сте ли мислили да я предложите и на друга трупа?

– Исках да я предложа най-първо на вас.

– Другаде може да я приемат по-охотно.

– Главната роля е написана за Лорънс Файърторн. Това ще е ролята на неговия живот!

– Защо не опитате при трупата на Нейно величество? Те купуват повече пиеси, ние не можем да си позволим толкова. Същото се отнася и за трупата на Уорчестър. Но, разбира се, най-подходяща в случая ще е Трупата на адмирала.

Лицето на Роджър Бартольмю се издължаваше все повече и повече. В Оксфорд бе изучавал гръцки, латински, поезия и реторика, ала никой не го бе учил на притворство – лицето му бе като отворена книга и Никълъс просто четеше мислите му.

„Победеният враг“ вече бе обиколила всички театрални трупи в Лондон и навсякъде я бяха отхвърлили, дори и в детските театри. Трупата на лорд Уестфийлд бе всъщност последният отчаян опит на младия поет, дълбоко убеден в значимостта на творбата си.

Никълъс знаеше, че няма никакъв шанс неговата трупа да купи пиесата. Но изпитваше искрено съчувствие и не искаше да убие изведнъж надеждите на автора.

- Ще видя какво мога да сторя, мастър Бартольмю.
- Благодаря ви, благодаря ви.
- Но не мога нищо да ви обещаая, имайте предвид!
- Разбирам. Вие просто му дайте пиесата.
- Възможно е да мине време, докато я прочете...
- Мога да чакам.

Бартольмю стисна благодарно рамото му и бързо излезе навън. Никълъс погледна ръкописа и прочете списъка на действащите лица. Дори само имената вече подсказваха, че в този си вид пиесата е напълно неприемлива. Най-добре би било да спести на автора хапливите забележки на Лорънс Файърторн, ала Никълъс бе дал дума и щеше да я изпълни.

Най-напред се отби във вътрешния двор да провери готово ли е всичко за сутрешната репетиция. Като го видяха, сценичните работници моментално прекъснаха разговорите си и се заеха живо със задачите си. В един тъгъл Семюъл Ръф разговаряше с Бенджамин Крийч, един от актьорите. Никълъс повика Ръф при себе си. След срещата си със Сюъзн Фаулър той не бе имал време да размени с него ни дума. Когато му разказа за случилото се, Ръф бе изненадан не по-малко от него. В гласа му трепна съчувствие:

- Уил Фаулър женен?! Просто не мога да го повярвам...
- И аз не можах.
- Та той никога не е споменавал и дума!
- А някакъв намек? Та вие сте стари приятели.
- Не – отвърна Ръф. – Отдавна вече не бяхме много близки.

Гледай ти! Уил Фаулър!... Никога не съм го смятал достатъчно сериозен, за да реши да се ожени. И казвате такова младо, невинно девойче?

- За нея това е било ужасно!
- Все още ли е във вашата къща, Никълъс?
- Днес си тръгва за Сейнт Олбанс. Сюъзн е в добри ръце. Една моя добра приятелка ще я съпровожда при пътуването.

Ан Хендрик бе приела момичето като собствена дъщеря, помогна й не малко през тези първи дни след загубата. Самата тя вдовица, Ан бе в състояние да разбере жестоката болка и зашеметяващия удар от непрежалимата загуба, които Сюзън изпитваше. Въпреки че можеше само да предполага колко ли по-ужасно е всичко това, когато знаеш, че е било убийство в някаква долнопробна кръчма... Никълъс остана трогнат, като видя колко мило се отнася Ан с младата си гостенка. Тя му стана още по-близка. И странно: посещението на Сюзън бе пробудило и в него самия бащински чувства, на каквито изобщо не подозираше, че е способен.

– Знаете ли къде точно живее момичето? – запита Ръф.

– Защо?

– Ще ми се да зная. Може някога да се случи да попадна в онзи край. Ако реша да оставя тази ужасна професия, всичко е възможно... – На лицето му се появи горчива усмивка. – Всъщност много бих искал да се запозная някога с нея. Жената, която е приела Уил Фаулър за съпруг сигурно притежава забележителни качества.

– О, тя ги притежава.

– Така е. Говорил ли ви е някога Уил за своята вяра?

– Хм, само когато се случваше да богохулства.

– Бил е към римската църква.

– Какво?! – Ръф бе като ударен от гръм. – Не е възможно!

– Отказал се е от любов към жена си.

– Никога не е показвал такива наклонности!

– Той беше актьор, Семюъл. Изглежда през всичкото време ни е водил за носа.

– Но римската вяра...

Ръф поклати смаян глава. Животът в театъра можеше да направи от човека какво ли не, но не и вярващ, още повече в една религия, чието изповядване все още се наказваше със смърт като предателство. Семюъл Ръф бе изумен: да бъде толкова години приятел с този човек и чак сега да установи, че всичко е почивало върху лъжа! Беше му болно, че са го заблуждавали през цялото това време...

– Никълъс... – прошепна той.

– Да?

– Кой е бил той всъщност?

– Ще ви кажа, щом мога самият аз да си отговаря.

Имаше само едно нещо по-неприятно от това да седиш дни и нощи

приведен над „Глориана триумфант“ и то без да очакваш Лорънс Файърторн да прочете пиесата ти и да обяви присъдата си. А той не си поплюваше, когато раздаваше критичните си бележки. Едмънд Худ си бе патил неведнъж.

Докато чакаше колегата си, който бе отишъл да хапне в „Главата на кралицата“, Едмънд си наля чаша малвазие, за да подкрепи силите си. Той бе направен от друго тесто, съвсем не беше като Роджър Бартольмю, онзи начинаещ писарушко, който си въобразяваше, че всяко редче, излязло изпод ръката му, е неповторимо. Напротив, Худ бе автор, доказал своите възможности, а все още колкото повече пишеше, толкова повече се измъчваше от съмнения в таланта си.

Файърторн изигра появяването си по всички театрални правила – поспря се на прага, челото му намръщено, в очите му светкавици, които не вещаеха нищо добро. Худ, готов за най-лошото, гаврътна чашата си на един дъх.

– Съжалявам, че ви накарах да чакате, Едмънд – каза Файърторн на масата. – Задържаха ме.

– И аз съм отскоро тук.

– Прекарах ужасен ден! Имам нужда да пийна нещо.

Худ мълчеше. Виното бе поръчано, донесено и изпито. Ясно. Файърторн бе в такова ужасно настроение заради неговата пиеса. Едмънд се питаше дали му е харесала поне една-едничка строфа. Въпреки че го бяха накарали да вплете в пиесата и онази глупава любовна връзка, драмата му като че ли само спечели от това. Файърторн би могъл да похвали поне тези сцени.

– Били ли сте влюбен, Едмънд? – изстреля Файърторн.

– Влюбен? – Въпросът го свари неподготвен.

– Да, влюбен. В жена.

– Бивал съм. Много пъти.

– Мислили ли сте да се жените?

– Често.

– Не го правете! – изрева Файърторн и сграбчи китката му с желязна хватка. – Това е истинско унижение за мъжа! Брачното легло не е нищо друго освен прословутият вечен огън на чистилището! Само че на пухен дюшек.

Худ разбра. Марджъри беше научила.

– Какво каза жена ви, Лорънс? – запита направо той.

– По-добре попитите какво не каза! Засипа ме с такива думи, от които дори стар боцман ще се засрами, да не говорим за заплахите й,

способни да разтреперят цял полк войници... – той зарови лице в длани-те си. – Боже милостиви! Все едно да спиш с разярена тигрица.

Още малко вино успя да помогне на Файърторн да позабрави обвиненията и обидите на съпругата си. Комичното в случая бе, че досега между него и лейди Розамунд Варли не се бе случило абсолютно нищичко, само дето си бяха разменяли погледи в театъра. Актьорът бе изправен да отговаря за грях, който не бе сторил, но – според отровния език на Марджъри – бил готов да стори при първата отворила му се възможност.

– Много ми се иска да напишете няколко стихчета за мене, Едмънд.

– Стихчета?

– Десетина реда или нещо такова, да речем един сонет.

– До жена ви? – подразни го Худ.

– Мене ако питате, можете да напишете надгробно слово за проклетата фурия.

Поръчаха яденето. Файърторн бе готов вече да започнат разговор по пиесата. Значи жена му бе причина за черното му настроение... Худ изпита безкрайно облекчение. Реши да хване бика за рогата.

– Прочетохте ли пиесата, Лоръс?

– Толкова, колкото беше необходимо – изляз събеседникът му.

– О!

– Само няколко сцени, сър. Не можах повече.

– И не ви хареса? – Худ ставаше все по-предпазлив.

– Смятам, че това е най-некадърната и жалка пиеса, написана някога! Скучна, плитка и обстоятелствена, без капчица хумор или поезия. Казвам ви, Едмънд, ако имах под ръка запалена свещ, щях да я изгоря.

– Аз мислех, че все пак има няколко действително сполучливи места...

– Навярно съм ги пропуснал. Едно е да описваш победата над Армадата, съвсем друго е да преминеш през иглените уши на цензурата. Тази пиеса би провалила всекиго! Няма да мине!

– Но наистина ли е толкова лоша?! – попита съсипаният автор.

– Какво можете да очаквате от един префърцунен драскач като Бартольмю!

– Бартольмю?

– На кого другико ще му хрумне такова бездарно заглавие? „Победеният враг“! Самият той е враг, мене слушайте! Враг на всеки добър театър! Трябва да бъде унищожен! Как е имал куража да даде пиесата на Никълъс! Отвратително стихоплетство!

За втори път Едмънд Худ бе спасен. Марджъри Файрторн и Роджър Бартолъмю бяха поели върху себе си острието на атаката!... Но не би искал да подлага за трети път щастието си на изпитание. Сега вече ще чака. Търпението е неговата сила. Нека Файрторн да излее цялата си жлъч върху клетата глава на оксфордския възпитаник.

Сервираха яденето, хапнаха и тогава бе произнесена присъдата. Файрторн вдигна ръка, хванал вилицата си като скиптър и протърби с кралско благоволение:

– Великолепно сте се справили, Едмънд!

– Мис-лите ли? – заекна Худ.

– Несъмнено най-доброто, което сте написал досега.

– Това радва сърцето на човека, Лорънс.

– Динамично действие, забележителен език... Любовните сцени са направо божествени! Ако Никълъс успее да покаже на сцената приближаващи се и изчезващи нанякъде кораби, ще бъдем сензацията на цял Лондон.

Те се увлякоха в хвалебствия за предимствата на пиесата и не усетиха как мина цял час. Файрторн предложи някои промени, ала те бяха толкова незначителни, че Худ моментално се съгласи с него. Колко дълги дни и два по-дълги нощи бе проседял над ръкописа на „Глориана триумфант“, но похвалите, които се сипеха сега върху него, го възнаградиха за всички страдания.

– Има и още една дреболия...

Едмънд Худ наостри уши при този твърде добре познат израз. Дали няма пак да се преработва цялата пиеса? Но опасенията му се оказаха неоснователни.

– Глориана. Кой ще играе Глориана?

– Ами мислех да е Мартин Йоу...

– И аз мислех така, преди да я прочета.

– Мартин притежава необходимата зрялост за тази роля.

– Да, но се питам дали това е достатъчно, Едмънд. – Файрторн изпъшка театрално. – Вярно е, че той е най-възрастният ни стажант. Има вече опит... Но лицето му е някак костеливо, повече подхожда да играе възрастна жена...

– Глориана е към петдесетте – напомни Худ.

– Да, но така е във вашата пиеса. А не и когато се възкачва на английския престол! – Той се засмя добросърдечно. – Всички жени са еднакви, Едмънд. Опитват се да надхитрят времето. В сърцето си Елизабет е все още онази млада жена, каквато е била по времето на коронацията

си.

– Какво искате да кажете, Лорънс?

– Мисля си, няма ли да е добре да променим възрастта ѝ. Дайте да я подмладим с двадесет-тридесет години. Една невинна кралица-момиче, което притежава все още прелестта на младостта... Представете ли си? Това ще направи ролята много по-привлекателна, а любовните ѝ сцени с мене ще въздействат много по-убедително.

– Това е съображение, което може да бъде наистина в наша полза...

– Именно, сър.

– В такъв случай да дадем ролята на Джон Талис.

– Точно това няма да направим.

– Но той би бил най-подходящият изпълнител.

– Но не и с тази проклета негова челюст! Джон има талант, но на него му дай роля на вещица или на някаква селска слугиня. Не можем да представим кралица с конско лице!

– Значи остава само Стийвън Джуд. Добре, съгласен съм.

– Забравяте някого, Едмънд!

– Така ли? – Едмънд Худ го погледна объркан. – Не е ли твърде малък още...

– И именно затова ще го взема! В него има някаква крехка невинност, направо невероятна! Това веднага ще спечели сърцата на публиката. Зрителите не искат някаква свадлива кралица, която заплашва враговете си. Хората желаят да видят едно нежно, уязвимо същество, към което да изпитват симпатии и състрадание. – Файърторн шумно пое дъх. Вече не можеше да бъде спрял. – Представете ли си, пред войниците в Тилбъри да се изправи Джон Талис, а с това озъбено лице! Ами че той няма да прилича на английска лейди, а на някакъв сержант от запаса, преоблечен в женска фуста!...

– Не помислихме за Стийвън Джуд...

– Той има едно такова дълбокомислено изражение! За „Любов и щастие“ би било подходящо, но не и тук. Аз искам Дик.

– И наистина смятате, че ще се справи?

– Да. Ролята е централна, но има малко реплики. Глориана е по-скоро символ. Морските вълци като мене ще изнесат тежкия товар на основния диалог.

Едмънд Худ се замисли, потропвайки с пръсти по масата.

– Това няма да се хареса на останалите момчета, Лорънс.

– Пет пари не давам за това! Всеки да си знае мястото! Какви ли не номера погаждат на Дик, откакто е дошъл. Като му дадем централната

роля, ще се постреснат малко. – Файърторн бутна стола си назад и се изправи. – Е? Какво мислите, Едмънд?

– Все още се колебая...

– Той няма да ни разочарова, в това съм сигурен.

– Но ще му трябва много време да се подготви.

– Разбира се, толкова, колкото вие сметнете за необходимо. Сега вече съгласен ли сте?

– Да. Съгласен.

– Така-а, значи Дик Хънидю играе Глориана.

Двамата мъже вдигнаха чаши за здравица.

6

Ан го посрещна с грейнало лице. Радостта ѝ, че той живее в нейния дом се смесваше винаги с чувството на облекчение, че се връща здрав и читав, макар и често да позакъсняваше.

Никълъс бе преброял за втори път кръчмите и публичните домове и тя се безпокоеше за него. Там гъмжеше от всякакви престъпни типове. Бе се захванал с опасно дело, което го отвеждаше в най-долните свърталища, ползващи се лоша слава.

– Има ли нещо ново? – попита тя.

– Нищо особено. В „Антилопата“ един се сети за някакъв едър мъж с червена брада. Но не беше сигурен дали е точно този, когато му показахме. В „Кучето и двучевката“ стопанката позна лицето на рисунката, но твърдеше, че онзи бил с черна брада...

– Ходи ли пак в „Шапката на кардинала“?

– Да – каза Никълъс и се оживи. – Там новините бяха по-окуражителни. Алис ще излезе скоро от болницата. Пооправила се е и се връща. Вярвам, че ще може да ми разкаже повече за Червенобрадия.

– А Семюъл Ръф?

– Ами и той търси и рови като мене. Все някой ден ще открием нашия човек.

По лицето ѝ пробягна загриженост, тя пристъпи и го прегърна. Желанието ѝ най-сетне да хванат убиеца и да го предадат на съда се примесваше с естествено чувство на страх.

– Ако изобщо го намериш, Ник...

– Не бери грижа, ще го намерим!

– ... да бъдеш особено предпазлив, чу ли? – примоли се Ан.

– Не се тревожи, Ан! Въръжен съм. Червенобрадия няма да ме свари неподготвен.

Той я взе в прегръдките си и я целуна за успокоение.

Сюзън Фаулър вече не живееше в неговата стая, ала той и сега не се прибра веднага там. Отидоха с Ан горе, при нея. Спалнята ѝ беше откъм предната страна на къщата, голяма, ниска стая със солидни мебели, окачени с вкус завеси пред вратите и малък килим върху лъснатия като огледало дъбов под. По стените имаше картини на холандски майстори – спомени от родината на покойния ѝ мъж. И тук, както и в цялата къща, всичко светеше от чистота.

Голямото тежко легло бе меко и удобно и те се любиха дълго със спокойна нежност под чаршафите. Никълъс и Ан рядко оставаха да спят заедно. Нито един от двамата не бе готов за трайна връзка. За такова нещо той бе прекалено независим, а тя пък все още живееше със спомени-те за щастливия си брак с Джейкъб Хендрик. И двамата се радваха на момента близост и нежност като на някаква рядка наслада, а не като на нещо обичайно и принудително. Така успяваха да съхранят прекрасното чувство за изключителност.

– Ник...

– Спиш ли?

– Да.

Двамата се разсмяха. Тя го сръга закачливо в ребрата.

– Знаеш ли, мислех си за Уил Фаулър... – продължи тя.

– И аз.

– Може би тази е била причината да дойде в театъра...

– Причината?

– Търсил е да се скрие – каза Ан. – Актьорите не са като останалите хора... Разбираш ли какво искам да кажа? Уил Фаулър е отишъл в театъра, за да се прикрие. И той като тебе.

– И аз ли съм направил така?

– Ами разкажете ми, най-сетне, сър!

Ала тя знаеше, че той няма да го направи. Ан Хендрик неведнъж го бе подпитвала за живота му, но той бе споменавал само разни незначителни неща. Бил син на заможен търговец от западните графства получил добро образование, работел в канторите на баща си и така имал възможността да пътува из цяла Европа... След това скъсал със семейството си. Постъпил на служба при Дрейк и участвал в неговото околосветско пътешествие. Това променило целия му светоглед, превърнал се повече или по-малко във философ. И когато се завърнал в Англия, приключил и с мореплавателството. Преместил се в Лондон и заработил в театъра...

– Какво си правил всъщност, Ник?

– Кога?

– Ами след като си се завърнал и преди да дойдеш в трупата на лорд Уестфийлд. Все трябва да си правил нещо.

– Точно така. Преживявах.

– Но как?

Вместо отговор Ан получи целувка. Годишите, които се губеха в живота му, бяха оставили своята следа, ала Никълъс никога не

разказваш какво е преживял. Ан трябваше да го приеме такъв какъвто е – спокоен, волеви, сдържан, скрит зад маската на мълчанието. Положително не знаеше всичко за него, но все пак знаеше достатъчно, за да го обича.

– Каж ми – прошепна тя.

– Какво да ти кажа?

– Смяташ ли, че съм права? За Уил Фаулър...

– Може би.

– А за Никълъс Брейсуел?

– Може би не.

– О, Ник! – изпъшка тя и го притисна в обятията си. – Обичам тази близост, но има моменти, когато се питам кой е човекът, когото прегръщам.

– Това се питам и аз понякога – призна той.

Той я целуна леко по устните и започна да гали нежно тъмната ѝ лъскава коса. Тя се гушна на гърдите му, изпълнена с покой и топлота.

Изминаха дълги минути, преди Ан да наруши мълчанието.

– За какво мислиш?

– За нищо съществено, Ан. – Гласът му прозвуча тъй сякаш той беше вече някъде далече от нея.

– Каж ми, моля те!

– Не е нещо особено приятно.

– И все пак бих искала да го чуя.

– Добре – отстъпи той. – Мислех си за един провал.

– Провал?

– За големи очаквания, завършили в нищото. За надежди, изпарили се от самосебе си...

– За твоите очаквания и надежди ли става дума?

– Продължаваш да настояваш! – засмя се той за миг, но веднага стана отново сериозен. – Не, мислех си за Сюзън Фаулър, горкичката. Всичките ѝ планове са рухнали. А и за Семюъл Ръф. И той е претърпял провал, който го е повлякъл надолу и все по-надолу... И досега от него лъха някаква тъга, която не може да заличи.

Последва дълго мълчание.

– Ник?... – Гласът ѝ прозвуча като лек шепот във възглавницата.

– Зная какво ще кажеш.

– Защо не се върнеш в стаята си чак утре сутрин?...

– Така и ще направя, Ан.

Но не заспаха дълго още. Трябваша им часове, за да се насладят на

близостта си.

Ричард Хънидю бе поразен, като разбра, че ще изпълнява централната роля в новата пиеса. Не стига, че щеше да играе за първи път в „Завесата“, ами и дебютът му там щеше да е в ролята на Глориана, кралицата на Англия! Бе изпълнен със странна смесица от радост и страх. Явно беше – гласуваха му пълно доверие и само мисълта за това му помагаше да овладее нервите си и да се пребори с цялата си неувереност.

Останалите стажанти побесняха от яд. Наложиха се Файърторн да смаже безкрайните им протести с желязната си ръка. Най-силно засегнат се чувстваше Мартин Йоу. Той бе високо, стройно момче на четиринадесет години, беше играл повечето женски роли през последните две години и гледаше на това едва ли не като на свое право. Да го измести някакъв новак, и то за такава важна роля, бе повече, отколкото наранената му гордост можеше да понесе. Той се затвори в себе си в мълчалива, дебнеща съпротива.

Така се държаха и Джон Талис и Стийвън Джуд. Те и по-рано не обичаха Дик, ала сега вече го мразеха с пламенна жажда за мъст. Сутрин на закуска те го гледаха с такава нескрита омраза, че само присъствието на Марджъри Файърторн ги възпираше да не се нахвърлят върху му. За наказание, че бяха затворили Ричард в шкафа тя ги бе оставила на половин порция и те седяха с полупразен стомах, докато най-малкото хлапе излапваше препълнена чиния. Както и да го погледнеш, Ричард Хънидю получаваше повече от тях във всяко отношение.

– Иде ми да го убия! – заяви Джон Талис.

– Наистина! – побърза да потвърди Стийвън Джуд. – И най-лошото е, че все гледа да ни се подмаже, искал да се сприятели с нас, като че изобщо може да става дума за приятелство! Особено пък сега.

– Направо не е честно! – каза Мартин Йоу.

Качиха се в стаята си и веднага зашепнаха като съзаклятници. Тримата често се караха помежду си, но сега се бяха съюзили срещу общия враг. Талис бе преbledнял от злоба, Джуд изгаряше от завист, а Йоу се държеше така, като че е лично обиден. Общото унижение ги свързваше.

Имаше театрални сдружения, които даваха на стажантите си редовна заплата, но в трупата на лорд Уестфийлд не бе така. Като възнаграждение за работата, която вършеха, младите стажанти получаваша храна и квартира, дрехи и редовно обучение по различни умения, необходими в професията. Всички бяха доволни от този ред. Но само докато не се появи Ричард Хънидю. Без сам да знае това, Ричард наруши равновесието в

домакинството на Лорънс Файърторн, а и в самата трупа. Сега трябваше да си плати!

– Какво мислите да правим? – запита Талис.

– Ако изобщо можем да направим нещо – каза Джуд. – Сега вече на негова страна са Никълъс Брейсуел и Семюъл Ръф.

– Но и те няма да могат да го опазят – обади се ехидно Йоу.

– Тази роля беше само за тебе, Мартин – каза Талис.

– Зная. И ще видиш, че пак ще я взема.

– И как? – обърна се светкавично Джуд към него.

– Ей сега ще измислим как.

– Не е ли възможно изобщо да го... отстраним? – запита Талис.

– Защо не?

Заговорниците се захихаха самодоволно. Ричард Хънидю витаеше някъде из висините, но ще го накарат да тупне на земята, когато най-малко очаква това... Трябваше да се измисли нещо...

Никълъс Брейсуел издърпа изпод леглото си голям, пожулен вече, облицован с кожа сандък. Като импресарио той трябваше да съхранява ръкописите на всички пиеси, били те стари, нови, поставяни или преработени. Сандъкът с ръкописите беше безценен. При тези кражби на пиеси, дето се ширеха напоследък, всяка трупа знаеше колко е важно да си пази сандъка.

Никълъс го отключи и вдигна капака. Разбъркани пергаменти, рола, разкъсани листове – цялата история на неговия труд за трупата на лорд Уестфийлд, изписана с най-различни почерци, с неговите собствени бележки... Докато се вглеждаше в безбройните суфлърски книги, го връхлетяха десетки спомени, Той бързо избра ръкописа, оставен най-отгоре на купа, и отново затвори сандъка. Внимателно заключи и го бутна отново на мястото му под леглото.

Никълъс се сбoguва с Ан и забърза към най-близкия пристан, за да вземе лодка за отвъдния бряг. По Темза, този най-стар и най-оживен път на Лондон, се носеха рояци кораби от всякакъв вид и големина. Никълъс обичаше да гледа това гъмжило, трескавото бързане, пляска на платната, ярките багри, типичната миризма и вечните подвиквания на лодкарите, които направляваха своите черупки с неизменните викове „Уестуърд хо“ и „Ийстуърд хо“.

Всеки път когато прекосяваше Темза, той виждаше какви ли не интересни и дори невероятни неща, ала гледката към единствения мост, прехвърлен над реката, винаги го изпълваше с възторг. Подпиран от

двадесет дъги, мостът представляваше някакъв миниатюрен самостоятелен град, едно невероятно струпуване от паянтови къщи с гредоред, надвиснал опасно току над реката. Огромно колело за вадене на вода, от онези, които се строят в Холандия, бе издигнато до първата дъга на моста. То препречваше пътя на водата, тя образуваше тук гневен бързей, но не успяваше да избяга и преливаше в кофите му, които я изкачваха към най-близката сграда. Върху самия мост се открояваше Нонзух Хаус – голяма дървена, богато украсена и скъпа постройка, която бяха докарали с кораби чак от Холандия и я бяха издигнали тук част по част, върху каменните основи.

Една не съвсем приятна гледка се разкриваше над къщата на пазачите на моста – там излагаха на показ главите на езекутираните предатели, набучени на прътове. Сега Никълъс изброи близо двадесет, очертаващи се срещу утринните слънчеви лъчи. Лешояди кръжеха и се спускаха плавно, да кълват изгнилата вече плът. Лондонският мост бе една от прочутите забележителности в Европа, предизвикващ едновременно възхищение и ужас.

На отвъдния бряг Ник плати на лодкаря, даде му и бакшиш и се отправил към оживената Грейсчърч стрийт. Пред „Главата на кралицата“ го очакваше Роджър Бартолъмю, целият трескаво нетърпение.

– Получих вашето известие, Никълъс.

– Много добре.

– Прочете ли той пиесата ми?

– Да, мастър Бартолъмю. Аз също.

– И какво? – Роджър се въртеше неспокойно, сякаш седеше на разпалени въглени.

– Добра пиеса – похвали го Никълъс в стремежа си да каже нещо добро и да смекчи разочарованието, което щеше да последва. – Има забележителни реплики и много интересни моменти... Морската битка е предадена много сполучливо...

– Много ви благодаря. А какво каза Лорънс Файърторн?

От неговата тежка дума зависеше всичко. За Роджър Бартолъмю това бе последната надежда за кариерата му на драматург. Приемането на пиесата щеше да означава за него живот, отхвърлянето – край.

Никълъс съзнаваше това и се чувстваше отвратително, задето трябваше да нанесе такъв удар на автора. Но единственото нещо, което можеше да направи, бе да посмекчи присъдата на Файърторн.

– Мисля, че и той е видял... възможностите на пиесата.

– А главната роля? – настоя нетърпеливо Бартолъмю. – Успя ли тя

да го плени, както предполагам?

– В известен смисъл, сър. Той почувства колко голям е вашият талант.

– Значи ще я постави? – запита поетът с грейнали очи. – Ще ми предложи ли трупата на Уестфийлд нов договор?

– За съжаление, не.

– Какво?!

– Пиесата не е подходяща за нашите намерения, сър.

Роджър Бартольмю онемя. За него тази пиеса се бе превърнала в някакъв постоянен кошмар, вече не бе в състояние да мисли за нищо друго, освен за деня на първото представление... Бе вложил в творбата самия себе си. Да я отхвърлят означаваше всъщност да отхвърлят самия него.

– Сигурен ли сте, че я е чел? – попита той отчаяно.

– Мога да го потвърдя.

– Направете така, че той да премисли решението си!

– Няма да го направи, сър.

– Но той е длъжен!

– Няма никакъв смисъл, мастър Бартольмю.

– Напротив, има смисъл! Има смисъл... – изплака Бартольмю. – Та той няма представа за какво става дума всъщност. Моята пиеса е шедьовър! Негов свещен дълг е да я предложи на публиката.

Никълъс бръкна в кожения мех, който носеше, и извади един от ръкописите.

– Съжалявам! – каза той твърдо и подаде листовете на поета. – Благодаря ви, че ни я предоставихте, но ми е поръчано да ви я върна.

– Оставете ме аз да говоря с мастър Файърторн!

– Това не би било много разумно.

– Защо? Да не би този човек да се страхува от мене?!

– Какво говорите, сър!

– Тогава искам да го чуя от собствената му уста.

– Не ви съветвам, ама никак!...

– Този път няма да оставя вие да ми препречвате пътя! – дръпна се Бартольмю разпалено. – Определете ми ден и час! Искам да говоря лично с него и не ще позволя на нищо и на никого да ме спре!

Никълъс разбра, че само истината може да го възпре. Опитът му да спести на автора най-лошото се оказа напразен. Сега вече трябваше да говори направо.

– Пиесата ви изобщо не се хареса на мастър Файърторн, сър.

– Това не е възможно! – заяви надменно авторът.

– Забележките му не бяха много ласкави...

– Тук вече аз просто не ви вярвам, Никълъс!

– Мастър Файърторн се насили и прочете няколко сцени, но ги намери напълно безинтересни. Изказа се особено критично за стъпката на стиховете ви. Добре, можете да поговорите с него, щом желаете. Но той ще ви каже същото с много по-остри думи.

Роджър Бартольмю стоеше като замаян. Отказът сам по себе си бе вече беда, но тези директни оценки на неговата личност и на произведението му бяха далеч по-страшни. Лицето му стана сиво като пепел, устните му затрепераха. Той грабна ръкописа и изведнъж цялата му омраза се насочи към Никълъс.

– Вие ме излъгахте, сър!

– Намерението ми бе само да ви спестя някои неща.

– Вие долно ме заблудихте!

– Изобщо не е имало и най-малък шанс да приемат пиесата ви.

– Естествено, с приятел като вас!

– Ние вече имаме една пиеса за Армадата – каза Никълъс и посочи кожената торба. – Бях ви предупредил.

– Ще ми платите за това! – закани се Бартольмю. Беше като обезумял от гняв и отчаяние. – Никому няма да позволя да ме унижава по такъв начин, нито на вас, нито на мастър Файърторн, нито на който и да било друг от вашата мошеническа професия. Искам удовлетворение! Бог ми е свидетел, зная как да го получа!

Разтреперан от гняв, той притисна ръкописа към гърдите си, шмугна се край Никълъс и побягна. Импресариото остана загледан след него, докато се отдалечи, а след това погледна към кожения мех, в който носеше текста на „Глориана триумфант“. Ето, две пиеси на една и съща тема се бяха отплатили на своите автори по различен начин... Той отново се почувства дълбоко благодарен за това, че не е автор в един така коварен свят, какъвто е театърът.

Барнаби Гил отначало бе недоволен от решението централната роля в новата драма да се възложи на Ричард Хънидю. Имаше добри впечатления от изкуството на Мартин Йо и смяташе, че по-голямото момче би придало на ролята по-царствено звучене. Едновременно с това той разбираше и желанието на Стийвън Джуд да играе Глориана. Техниката на Джуд се бе подобрила през последните месеци и той направи великолепно ролята на главната героиня в „Любов и щастие“ – една

жизнерадостна млада жена. Скулестото възгрубо лице на Джон Талис изключваше неговата кандидатура, ала първите двама бяха сериозни претенденти.

За статута на един станажант-артист нямаше никакви твърди правила. Всяка трупа действаше по своему, но Барнаби Гил възприемаше общовалидният принцип на предимството по възраст. Дори и само по тази причина Ричард Хънидю би трябвало да отпадне. Тримата други младежи имаха право да бъдат избрани преди него. Гил бе изтъкнал този аргумент на срещата с колегите си.

Лорънс Файърторн изкара тежката си артилерия. Бе успял вече да спечели на своя страна Едмънд Худ и останалите участници, така че въсъщност решението бе взето. Гил можеше само да поиска неговото несъгласие да се запише в протокола и да засипе другите с мрачни предсказания, че това е грешка, за която скъпо ще платят...

– Чудесно, Дик!

– Благодаря, сър.

– Ти имаш вродена грация.

– Просто искам да ме харесат, сър.

– И успяваш, момчето ми. Не се опитвай да ме убедиш в противното...

Колкото повече наблюдаваше Ричард, толкова повече Гил се убеждаваше в необикновената му актьорска дарба. Момчето имаше звънък глас, добра стойка, използваше умело жестовете си. С очите на танцьор Гил се удивляваше на добре премерените му изящни движения. Ала най-важното от всичко бе, че момчето бързо свикна да се движи и съвършено естествено в пищните женски тоалети, един изключителен успех. Може би щеше да се окаже, че избирането на Ричард Хънидю е истинска сполука. А Гил беше последният човек, който би се въздържал да признае, ако е така.

Трупата на лорд Уестфийлд бе наела една от големите зали в „Главата на кралицата“, за да могат да започнат своевременно репетициите. Барнаби Гил уреди работата така, че да размени няколко думи с момчето в една от паузите.

– Харесва ли ти, Дик?

– Много, сър.

– Играл ли си досега кралица?

– Никога, мастър Гил. Това е голяма чест за мене.

– Знае ли човек! – подразни го Гил дружелюбно. – Ти май си по-красив дори и от нашата велика Глориана...

– О, не! – възкликна момчето сериозно. – Никой не е по-красив от нея сър. Мисля, че нашата кралица е най-прекрасната жена в целия свят.

Гил съзря възможност да блесне пред момчето и веднага се хвана за думите му:

– Така е – каза той нехайно. – Нейно величество неведнъж е благоволявала да одобри моето актьорско майсторство...

Ричард зяпна.

– Вие сте се срещали с нея?

– Играл съм много пъти пред двора.

В действителност представленията в двореца бяха само две, и то преди много години, но Гил спести тези подробности. Той не спомена за истинските си чувства към кралица Елизабет. В повечето случаи жените предизвикваха у него някаква неловкост, ала Нейно величество го бе притеснила много повече.

Както повечето й поданици Ричард Хънидю мислеше за нея с нямо възхищение, ала Гил – по-взискателен и безкрайно наблюдателен – се бе доближил до кралицата достатъчно, за да разбере, че тя не е нищо друго, освен една жена на средна възраст с червеникавожълта перука, черни зъби и навика да плеска с дебел пласт червена креда всички части на тялото си, които не са скрити от дрехите. Кралица Елизабет беше един движещ се гардероб. Под пищните ярки рокли беше скрит цял арсенал от телове, банели и подплънки, които създаваха царствената й фигура. Джил признаваше, че тя е впечатляваща гледка, но посърналата вече красота не бе в състояние да грабне сърцето му.

– Ще играе ли нашата трупа пак някога в двореца? – попита прехласнато Ричард.

– Да се надяваме. Трябва само да ни поканят.

– Сигурно е ужасно вълнуващо да играеш пред Нейно величество...

– Разбира се. Аз бях като зашеметен, Дик.

– Вие представихте вашето танцово интермецо, така ли, мастър Гил?

– О, и фехтовка. Учил съм при голям майстор. Разбирам от фехтовка много повече от мастър Брейсуел. За тебе няма да е зле да идваш да се упражняваш с мене отсега нататък.

– Но Никълъс ме научи на страшно много неща.

Момчето се колебаеше. Тази усмивка на любящ чичо го притесняваше. А и все пак дължеше лоялност на Никълъс.

– Можеш да дойдеш довечера при мене – покани го Гил. – Ще опитаме.

– Това няма да е възможно! – прекъсна го рязък глас.

– Вас никой не ви пита, сър! – отвърна гневно актьорът.

– Тази вечер Ричард ще бъде при мене – обясни Семюъл Ръф. – Ще работим с рапира.

Ричард се изненада от тези думи, ала бе благодарен, че някой ги прекъсна. Семюъл Ръф отново му се беше притекъл на помощ. Но Барнаби Гил съвсем не споделяше облекчението на момчето.

– Не разбирам защо се месите, сър! – изсъска той.

– Уговорили сме се с Хънидю.

– Вярно ли е, Дик?

– Да, аз точно...

– Аз пък мисля, че не е вярно! – Гил направи няколко крачки в кръг около Ръф. – И мисля още, че вие на дали сте държал някога рапира в ръцете си.

– Вие сте несправедлив в случая, мастър Гил.

– Охо – присмя се актьорът. – Значи сме крили талантите си. Не знаех, че сте майстор на фехтовката.

– Не, сър. Но съм въртял меч.

– Хайде да видим дали все още си спомняте нещо.

Появата на Ръф вбеси Гил. Сега щеше да му даде да се разбере! А и можеше да блесне пред хлапака. Гил пристъпи към масата, избра две учебни флорети и подаде на Ръф едната от двете дръжки, с форма на камбанка.

– Не е рапира, но ще свърши работа.

– Не искам да се бия с вас, мастър Гил.

– Боите се, значи.

– Не, сър. Но няма да е разумно.

– Кой търси разум в един дуел!

– Някой може да бъде ранен – обясни Ръф. – Дори и с предпазител флоретата може да нананява.

– О, как забравих! – подигра го Гил. – Вие вече имате достатъчно рани.

– Раната на ръката ми е превързана, сър. Не това е причината да не искам.

– И каква е тогава причината?

– Здравият разум.

– Здравият разум или здравият страх?

Този път успя да го засегне. Семюъл нямаше намерение да се дуелира с Гил, но тази обида не можеше да бъде отмината току-така. Той

свали жакета си, подаде го на Ричард и взе едната от флоретите. Противникът му го наблюдаваше с мазна усмивка. Изведнъж на Семюъл му се прииска да унизи този неприятен развратник и да го постави на мястото му.

В залата бързо се стекоха всички членове на трупата. Бенжамин Крийч отправяше към Ръф окуражителни думи, но всеобщото мнение бе, че неговите шансове са минимални. Тримата по-възрастни стажанти бяха за Барънби Гил. Искаше им се да видят как приятелят на Дик Хънидю ще си тръгне с подвита опашка.

– Дайте му да разбере, мастър Гил! – подканяше Мартин Йоу.

– Басирам се на едно пени, че първото попадение ще е ваше – окуражи го и Стийвън Джуд. – Впрочем, нека са две пенита! Ти ще заложиш ли на твоя човек, Дик?

– Нямам пари, Стийвън.

– Ето. Ще имаш да ми даваш. Обзаложихме се! Барънби Гил взе леката тънка флорета и я размаха няколко пъти във въздуха, преди да заеме изходна позиция. Противникът му вече го очакваше. Ръф беше по-висок и по-едър, набит, но Гил беше по-бърз в краката.

– Давайте, Семюъл! – извикна той. – Я ми покажете сега яката си!...

Тримата стажанти се разкискаха, но Ричард трепереше от страх – неговият приятел действително бе в опасност. В пиесата за крал Ричард Лъвското сърце Гил имаше цяла сцена фехтовка и бе доказал, че е майстор. Момчето би бе глътнало езика. Когато видя, че в залата влиза и импресариото, малко се покуражи, Никълъс сигурно щеше да ги спре да не се бият.

– Спрете ги, мастър Брейсуел! – примоли се Дик.

– Какво става тук? – запита Никълъс гръмко.

– Вие не се месете! – нареди Гил.

– Ама вие наистина ли се биете?!

– Дръпнете се, Ник! – каза Ръф. – Това е само игра. Преди Никълъс да успее да стори движение, боят продължи. Флоретите се докосваха в кратка вихрушка от удари, парирание, контраудари... сетне започваха своето злокобно пърхане отново. Темпото определяше Барнаби Гил – атака след атака, не даваше на противника си да си поеме дъх. Коварен, зъл и пресметлив, той прилагаше всичките си изкусни трикове, търсейки одобрението на публиката. Ръф едва успяваше да се брани със своя арсенал от всичко на всичко осем заучени движения. Гил се въртеше около него – ту отляво, ту отдясно, ту от най-неочакван и просто

невероятен ъгъл – сякаш някакъв пес свирепо нападаше тронам бик.

И все пак не успяваше да го улучи и да намери най-сетне покой. Ремиз, реприз, флаконада... Ръф все успяваше някак да го държи на разстояние. Гил учести още повече своите атаки, намери пролука и насочи острието си към лявото рамо на противника, ала Ръф реагира светкавично и избягна острието. Само предпазителят на върха на флоретата разкъса ръкава на ризата му – видя се превръзката.

– Попадение! – изкрещя Стефан. – Дължиш ми две пенита, Дик!

– Не беше удар – извика Ръф. – Само докосване.

– Ето, сега ще спечелиш баса си, Стийвън – изръмжа Гил.

Той завъртя ловко китката си, направи няколко заучени хватки и отново разкри незащитен достъп до противника си. Политна силно напред, като че се целеше в корема на Ръф и... Остана да гледа смаян как флоретата излетя от ръката му и просвистя във въздуха. Барнаби Гил се озова по гръб на земята, острието на противника му опираше в брадичката му.

– Говорехте нещо за яка, сър!

Цареше напрегнато мълчание. Момчетата бяха смаяни. Крийч и другарите му не можеха да повярват на очите си...

Барнаби Гил бе бесен от ярост. Вместо да унизи Семюъл Ръф, неговата собствена гордост бе ранена смъртоносно. Това нито можеше да се забрави, нито да се прости!

Ричард Хънидю бе този, който проговори пръв:

– Искам да си ми платиш облога, Стийвън!

На ярките утринни лъчи кардиналт представляваше жалка гледка. Отвсякъде стърчаха трески, боята бе олющена и напукана. От едната страна на табелата шапката на кардинала едва ли ставаше вече за нещо... По Банксайд не подухваше никакъв ветрец и тя висеше отпусната и безполезна на своя прът.

Никълъс погледна нагоре, за да огледа щетите, причинени от Червенобрадия. До самата табела имаше прозорец – навярно там е била стаята на Алис. Много скоро предположението му бе потвърдено.

– Тя е горе, сър.

– Мога ли да говоря с нея?

Сега, на дневна светлина, стопанинът на странноприемницата приличаше още повече на дръглив уличен котак. Присвитите му очи не се откъсваха от кесията на госта. Никълъс напипа няколко монети и му ги подхвърли.

– Последвайте ме, сър.

– Момичето пооправи ли се? – запита Никълъс, докато вървеше след собственика нагоре по стъпалата.

– Алис? О, не, сър. Още не е.

– Къде беше ранена?

– Нищо страшно. Едната ѝ ръка трябва да стои превързана още седмица-две, ама лошо куца...

Стигнаха до първата площадка и свиха по тъмния коридор.

Никълъс се озърташе, обхванат от лоши предчувствия.

– Дали това момиче ще може да се възстанови тук?!

– Да се възстанови? – Котаракът се озъби в мрачна усмивка. – Алис се върна, за да работи, сър. Какво ти възстановяване! И нощеска имаше пак толкова клиенти, както обикновено.

На пътя им се изпречи проснатото тяло на хъркащ старец. Ханджи-ята го срита да го разбуди, след като го прекрачи и отиде към една от вратите.

– Алис! – почука той силно.

От стаята не се чу никакъв звук, та той приклепна да погледне през ключалката. След това заблъска с юмрук по вратата.

– Сама ли си вътре, Алис?

Той сви рамене, след това натисна силно дръжката. Никълъс бе введен в малко, мръсно стайче, цялото в паяжини. Тапетите висяха по стените, миришеше толкова лошо, че му се пригади. На пода имаше дюшек, а под скъсаната завивка се очертаваше някаква глава. Стопанинът побутна тялото леко с обувката си.

– Събуди се, момиче! Имаш посетител.

– Май не е време за посещение – каза бързо Никълъс. – Вижда се, че трябва да си отспи.

– О, ще я разбудя аз, сър, нямайте грижа!

След като я побутна силно за рамото, собственикът дръпна завивката и я отметна настрани. Гледката накара Никълъс да изтръпне. Върху дюшека лежеше в неестествена поза трупът на млада жена, съвсем гола. Едната ѝ ръка беше с дебела превръзка, а глезенът бе увит в някакви намазнени парцали. Невиждащит очи сезираха в тавана... Устата... устата зееше широко, като че ли ей сега ще изкрещи, молейки пощада.

Алис вече не бе в състояние да разкаже много нещо на Брейсуел. Бяха прерязали гърлото ѝ, цялото тяло бе в кръв. Във въздуха вече тегнеше миризмата на смъртта.

7

В борбата с домашната тирания Лорънс напредваше мъчително бавно и безкрайно трудно. Като стоокия Аргус от митологията Марджъри продължаваше да го следи и дебне всеки миг, но той се бе въоръжил със стоическо спокойствие. Дори ужасът на брачното легло не можеше да го сломи. Желязното му търпение най-сетне даде плод. Сега вече Марджъри благоволяваше да изслуша протестите му, макар и да не му вярваше. Не допускаше никакъв жест на грижовност или любвеобилност. Но поне вече не говореше за раздяла.

Подозренията ѝ не бяха изчезнали, но благодарение на неговите усилия попритъпиха своята острота. Файърторн се усмихваше, ласкаеше, обещаваше, преструваше се, докато най-сетне успя да се докопа до крайчеца на нейното благоразположение. Сега вече, с придобития през годините опит, той умело подбра следващата си стъпка.

– Лорънс?

– Отвори, скъпа!

– Подарък, сър? Защо сте ми го купили?!

– И още питаш, ангел мой! За да ти покажа, че те обичам.

Марджъри Файърторн едва сдържаше момичешкото си любопитство. С треперещи от вълнение ръце тя отвори малката кутийка и изпищя от изненада. Мъжът ѝ бе донесъл медалион със златна верижка.

– За мене ли е?

– Исках да го запазя за рождения ти ден, гълъбче – замърка изкусно той, – но реших, че сега е най-подходящият момент. Исках само да ти покажа колко дълбоки са чувствата ми към тебе, въпреки че си толкова жестока...

– Нима съм била жестока? – изви тя очи най-невино.

– Непоносимо жестока.

– И още несправедлива, така ли?

– Ужасно несправедлива.

– Мисля, че имах основание, Лорънс.

– Назови го най-сетне!

– Имаше... Беше ми подшушнато...

– Хайде, играй с открити карти! – настоя гневно той. – Някой е искал да ми напакости, да те настрои срещу мене. Срещу мен, който винаги съм бил олицетворение на верността!... Подаръкът ми го доказва.

Тя докосна устните му с целувка на благодарност и се възря отново в съдържанието на кутйката. Висулката беше малка, овална, обсипана с полускъпоценни камъни. Слънчевите лъчи, падащи през прозореца, ги караха да искрят.

– Може ли да го сложа, сър?

– Той е за тебе, Марджъри.

– Ще върви на тафтяната рокля...

– Ще ти стои добре, каквото и да облечеш. – Той си спечели още една целува. – Стой мирна да закопчая верижката...

Марджъри Файърторн застана пред огледалото, докато той сложи накита около шията ѝ. Бе възхитена от подаръка, изненадана, трогната – не го бе очаквала, а вече мислеше, че не го и заслужава. Никой съпруг, който е бил измъчван от жена си, както тя го бе измъчвала, не би направил такъв скъп подарък, освен ако не е луд от любов...

Той се притисна към гърба ѝ и потърка брада в косите ѝ. Очите им се срещнаха в огледалото.

– Харесва ли ви, мадам?

– Чудесен е, сър.

– Просто дреболия – извини се той. – Ако бях по-богат, щяха да са перли и диаманти. – Той отново я притисна към себе си. – Значи ви харесва?

– О, ще го пазя и ще си го гледам.

– Третата целувка беше по-пламенна. Именно тя му даде време да измисли някаква причина подаръкът да не остане у Марджъри. В неговата пиеса този медальон трябваше да краси шията на Глориана, кралицата на Албион.

– Закопчай ми верижката, Лорънс. Искам да го понося още сега!

– Боя се, че няма да стане.

– Защо?

– Закопчалката заяжда. Ще трябва да се поправи. Но ти не се безпокой... – Той свали накита. – Ще я взема още сега и ще я занеса на поправка.

– О, никак не ми се иска да се разделям с медальона!...

– Ще стане много скоро.

– Вземете верижката, сър, но ми оставете поне висулката.

– Съжалявам – отсече той и хлопна капачето на кутийката. – Не е възможно. Медальонът е така прикачен към верижката, че не може да се сваля. За сигурност, нали разбираш.

Едно последно, много леко облаче засенчи погледа ѝ:

– Лорънс...

– Да, съкровище?

– За мене ли си купил подаръка?

При това убийствено подозрение той придоби той сломен вид, че тя веднага оттегли въпроса си и го обсипа с извинения. В техния напълно непредсказуем брак моментите на сдобряване винаги бяха най-сладкото нещо. Мина цял час, преди той да стане, да се облече и да тръгне. Идеята с този медальон се оказа безценна!

Марджъри му помахала през прозореца и се хвърли с удвоени сили в домакинската работа. След бурята бе настъпил слънчев покой. Беше прекарала черни дни, за да получи сега един любвеобилен, просто преобразен съпруг!...

А преобразеният съпруг в това време бързаше към дома на Едмънд Худ, за да провери дали е готов друг един подарък, за друга една дама. Разтреперан от вълнение, той зачете поръчаните четиринадесет стихчета.

– Реших, че най-добре да е сонет – каза Худ.

– Вие сте надминали себе си, Едмънд!

– Наистина ли?

Сонетът бе възхвала на лейди Розамунд Варли. От „лейди“ и Роуз поетът беше изплел очарователна игра на думи. Нямаше сила, която да спре самотния ловец Лоръс Файърторн, щом хукнеше след плячката си! За тази цел бе готов да използва целия свят. Ето, Худ му беше написал сонета, сега трябва да намери своя пратеник-вестител!

– Отивам да потърся Никълъс Брейсуел.

„Завесата“ се намираше в южния край на Холиуел Лайн, отгатак Шордич, в местност, която някога е била притежание на монасите от Холиуел. За пуританите, които се бяха обявили срещу безбожието и покварата на театъра, присъствието на „Завесата“ бе истински грях, и то на осветена някога земя. Никълъс Брейсуел, който умееше да гледа философски на нещата, намираше забавно това смешение между възвишено и земно, в което, според него, бе и същината на театъра.

В един от редките си свободни следобеди Никълъс дойде в „Завесата“, за да гледа едно от представленията на трупата на лорд Банбари. Не му бе толкова до играта на артистите, с които бяха непрекъснато в съперничество. Искаше да види новата постановка на „Бог е на страната на флотата“. И тук ставаше дума за славната английска победа, но възвалата бе що-годе замаскирана, като действието бе пренесено в

миналото столетие и се развиваше във Венеция. Никълъс искаше да види как е решена морската битка, дали не може да отнесе някои полезни хрумвания за постановката на „Глориана триумфант“.

Хубавото време доведе много зрители в „Завесата“. Галериите бяха претъпкани, всяко възможно местенце бе заето от правостоящи.

Театърът представляваше голяма кръгла сграда от дърво, напомняща арена за бой с бикове. По цялата окръжност се виеха три реда галерии, покрити със сламени навеси, така че само средата на арената бе под открито небе. Четириъгълната сцена се намиреше в центъра ѝ, вдигната високо над партера, и имаше голям отвор на пода, покрит с капак. Над част от сцената бе прострян голям балдахин, поддържан от четири масивни колони. Една права стена отзад скриваше извитата дъга на арената. От двете страни на тази стена имаше врати, през които влизаха и излизаха актьорите. Непосредствено зад нея се намиреше гардеробиерната.

На половината от височината на тази задна стена се вдаваше ниша, в която също имаше места за зрители. Тази ниша се закриваше от завеси, така че при нужда също можеше да се присъедини към обема на сцената. Никълъс предположи, че там именно ще е палубата на един от военните кораби. Над гардеробиерната бяха местата за оркестъра, а над тях се издаваше балкон, от който тромпетистите обявяваха началото на представлението. Оттам спускаха и знамето, знак че спектакълът тече.

След „Главата на кралицата“, където всичко трябваше да се строи и приспособява, за Никълъс бе удоволствие да се намира в истински театър. Плати два пенса за стол без тапицерия на втора галерия и се настани удобно, за да се наслади на представлението. Търговците, шумни и пъргави, предлагаха всякакви храни и напитки. Правостоящите зрители започваха вече да нервничат. Целият театър вибрираше от нетърпеливо очакване.

Никълъс видя в залата дук Банбари. Заобиколен от напети придворни и хубавици, той седеше в една от „лордските ложи“, непосредствено до сцената. Банбари бе закоравял стар развратник с розово лицеи пухкава къдрава брада и видът му отговаряше напълно на всеизвестните му навици на сладострастен козел. Облечен като светски денди по последна дума на модата, той бе пристигнал в корсет, с жакет и панталон в крещящи цветове. Високата му шапка бе украсена с пера, забодени с диамантена брошка. Ръката му, облечена в ръкавица, държеше моден бастун със сребърна топка, който лордът капризно размахваше ту нещо да посочи, ту да побутне някого.

„Бог е на страната на флотата“ се оказа незначителна, скучна пиеса. Имаше немалко приемливи идеи, които обаче бяха зле свързани в едно цяло. Човек добиваше чувството за някакво лекомислено разточителство. Трупата на Банбари играеше с полагащата се за случая енергичност, но още преди края на първо действие сред правостоящите се разнесоха подсвирквания. Хората гледаха с интерес само дуелите и танците.

Джайлс Рандолф безспорно владееше сцената. Беше едър и предсавителен, почти красив, човек с впечатляващо сценично присъствие, който пропрекаляваше с внушителния си глас. Беше облечен така разкошно, че не би трябвало да се опасява от едно сравнение с патрона на трупата. Но като английски морски капитан, плаващ под венециански флаг, някак си не беше особено убедителен.

В държането на Джайлс Рандолф имаше някаква агресивност. Може би се дължеше на тези негови италиански черти или на жестовите му, издаващи лукавство и притворство – във всеки случай не успяваше да внуши героика и величавост. Рандолф беше в стихията си, когато трябваше да представи коварни кардинали или политици-лицемери. В една от последните си пиеси, например, той се бе оказал блестящ в ролята на брадат разбойник, посветил се на отмъщение. Но днес не му вървеше. Уж притежаваше всичко необходимо за един властен и авторитетен морски вълк с гръмлив глас, но изглеждаше склонен по-скоро да покоси с отрова враговете си, отколкото да ги сломи и подчини с огъня на оръдията.

Въпреки това дамите от публиката полудяха от възторг и премалели слушаха дълбокомислените му монолози. Никълъс Брейсуел не беше чак толкова възхитен. Реши, че избирането на Рандолф за тази роля е несполука. Тук липсваше страстното вдъхновение на Лорънс Файърторн, а ролята изискваше точно това.

Виж, затова пък морската битка бе решена чудесно. Под умелото ръководство на техния импресарио цяла армия сценични работници успяваше да извърши невероятното. Джайлс Рандолф стоеше на „горната палуба“ – балкона над сцената, държеше в ръка далекогледната тръба и коментираше бойните действия на своята флота. Самата сцена се бе превърнала в палуба с оръдия, дори бяха докарали истински малък топ.

Сигнали за тревога, рекове, заповеди, писъци – врявата беше наистина страхотна. В това време биеха барабани, тромпети цепеха въздуха, взривове, сигнални ракети, огънове... Моряците по палубата залитаха, подхвърляни от морското вълнение, докато корабът им пореше вълните, търсейки подветрената страна на врага. Зад сцената се разнасяха

невероятни шумове – чуваше се плисъкът на морето, бурно и бучащо. Някой чукаше бясно – истински гръмовержец – по ламаринени листове...

Никълъс одобри най-вече три от ефектите. По сцената валяха истински гюлета, изстрелвани сякаш от вражеските оръдия. Малката мачта, която бе придържана изправена от един моряк-исполин, внезапно изскърца и падна, като затисна неколцина моряци под себе си. А накрая – за огромно удоволствие на публиката – дори гръмнаха с топчето, оглушавайки зрителите, за да имат чувството, че действително са на морска битка.

Публиката аплодираше възторжено. Рандолф поведе напред актьорите, за да се поклонят, отново и отново. Но се чуха и подсвирквания откъм правостоящите. Тази смесена реакция съвсем не смути главния изпълнител. Той благодареше с ръка на гърдите, с широки театрални жестове, докато някои от колегите му поглеждаха обезпокоени към зрителите от евтините места. Едно бе ясно: „Бог е на страната на флотата“ надали щеше да се превърне в част от постоянния репертоар на трупата на лорд Банбари.

Хората се източваха бавно. Никълъс поизостана, не му се искаше да се блъска. Докато седеше на освободилата се вече скамейка, той продължаваше да гледа сцената, припомняйки си цялото действие. Отбеляза си няколко трика, като реши, че и той ще трябва да използва дупката с капак в своята версия на битката.

Изведнъж вниманието му бе привлечено от нещо, което го накара моментално да забрави пиесата. Сценичните работници вече разчистваха декорите и започнаха да метат сцената. Един от тях си говореше с някакъв набит човек от публиката. Виждаше се, че са приятели. Никълъс моментално позна човека. Беше Бенджамин Крийч от трупата на лорд Уестфийлд.

Никълъс Брейсуел бе решил да дойде в „Завесата“, защото точно този следобед в „Главата на кралицата“ се правеха пробите на костюмите. Външното великолепие бе нещо твърде важно за всяко представление не се жалеха сили да се направят такива костюми, които да накарат простолюдието да затаи дъх, а и да могат да се мерят с облеклото на елегантните благородници-театрала. В новата ми постановка Крийч трябваше да се появи в три различни костюма, два от които искаха много работа. Точно днес присъствието му в „Главата на кралицата“ бе наложително!...

Затова импресариото бе колкото изненадан, толкова и ядосан, че

актьорът не се беше явил на пробата на костюмите. Крийч се провиняваше не за първи път. Слабостта му към кръчмите бе всеизвестна, много пъти вече бе закъснявал за репетиции, не можейки да се пребори с махмарлука си. Често се налагаше Никълъс да го глобява за неговата неточност и Крийч не скриваше неприязънта си.

Нещо обикновено бе платените работници във всяка тетарална трупа да постъпват и да напускат по свое желание, ала Никълъс бе убедил Файърторн да даде постоянна работа на известна малка част от актьорите. Това бе от голямо значение за сплотеността и стабилността на трупата. Към това основно ядро можеха да се привличат нови актьори, ако съответната пиеса изискваше по-голям състав, Файърторн се бе убедил в предимствата на това решение. А и много артисти предпочитаха да работят там, където им се предлагаша дългосрочни договори. Имаше и още нещо – и това бе решаващият аргумент за Лорънс Файърторн – срещу получената сигурност актьорите се съгласяваха и на по-ниски заплати.

Бенджамин Крийч спадаше към това постоянно ядро на трупата. Беше снажен, набит мъж с малко заядлив нрав, но беше добър актьор, с две големи предимства – имаше чудесен глас и можеше да свири почти на всички струнни инструменти. Един актьор-музикант беше истинско съкровище, особено при турнетата, когато трупата можеше да си позволи да пътува само с най-незаменимите хора. Крийч получаваше много по-малко пари, отколкото заслужаваше, и това беше причината Никълъс понякога да си затваря очите пред неговите вечни запои.

Междувременно публиката беше изпразнила театъра, появи се импресариото на Банбари, за да види докъде са стигнали работниците. Като видя Крийч, той се приближи и сърдечно се ръкува с него. Започнаха оживен разговор. Единият явно разказваше нещо смешно, актьорът го бутна развеселен по рамото...

Накакъв спомен се мярна в главата на Никълъс Брейсуел. Последния път, когато видя Крийч да блъсва някого, това беше направено съвсем не на шега. Тогава се бе наложило Никълъс да се втурне между двамата настръхнали за бой петли, за да ги разтърве... Сега той видя онази сцена в съвсем нова светлина. Тогава Бенджамин Крийч се бе сбил с Уил Фаулър.

Лейди Розамунд Варли се нагласи удобно в креслото си до прозореца и отново зачете сонета. Беше изящен, с остроумна игра на думи. Стихотворението не беше подписано, но отдолу с артистичен замах бяха прибавени думите „Любов и фаталност“. Първите им букви бяха убеделени и богато украсени, така че не и бе трудно по инициалите му да

идентифицира изпращача – Лорънс Файърторн. Тя се усмихна доволно.

Щастието от край време бе нейн верен спътник. Един богат и твърде влюбен съпруг я бе накарал да забрави, макар и за кратко, разликата от тридесет години във възрастта им, а след това – колко благородно от негова страна – се бе оттеглил заедно с подаграта, корсета и гаснещата си похотливост. Лейди Розамунд беше свободна да търси удоволствия другаде. И тя го правеше без сянка от угризение, превърнала се в опитна куртизанка. Красотата и чарът ѝ бяха в състояние да завъртят главата на всеки мъж, да го превърнат в играчка на безмилостните ѝ ръце.

Скандалните истории около нея нямаха край. Повечето от поклонниците ѝ бяха все хора от двора – дукове, лордове, рицари, посланици на чужди държави... Но Лейди Розамунд имаше непреодолима слабост към актьорите. Очароваше я техният начин на живот. Те криеха в себе си не само бурни чувства, но и някаква заплаха... Бяха от гражданското съсловие, но в една-единствена нощ можеха да се превърнат в крале, в приказни герои, които грабват сърцата на публиката. Лейди Розамунд охотно се оставяше да бъде заслепена от измамния блясък на театъра.

Тя отново спря очи на сонета. Разбира се, не повярва нито за миг, че Файърторн го е написал лично, но нима това имаше значение? Самият факт, че го е поръчал и изпратил, вече го превръщаше в негов автор. Чувстваше се поласкана. Един изключителен мъж, чиято слава растеше с всяка нова пиеса. Нямаше роля, с която той да не може да се справи. Дори и с онази, която тя бе избрала да Играе в живота ѝ.

Дамата отиде до малката маса, дръпна едно от многобройните чекмедженца и мушна сонета вътре – при безчет други стихотворения, писъмца и сувенири. Лорън Файърторн попадна в отлична компания.

Лейди Розамунд пристъпи до прозореца и се загледа долу в Темза. Разкошната ѝ къща се намираше на една ивица край брега, която наричаха Стренд. Преди разпускането на манастирите тя е била градската резиденция на един от епископите. Розамунд често се опитваше да си представи какво ли е ставало в спалнята, която тя сега обитаваше. Дори се шегуваше, че всъщност усърдно спомага за очистването на къщата от духа на католицизма.

Леко почукване на вратата прекъсна мислите ѝ.

– Влезте! – разреши тя.

На вратата с лек реверанс застана камериерката ѝ.

– Шивачът ви е долу, лейди Варли.

– Доведи го веднага!

Идваше точно на време. Лейди Розамунд искаше да му поръча нещо специално. Беше уверена, че тази нова рокля ще ѝ помогне да зашемети окончателно Лорънс Файърторн.

Ричард Хънидю бе твърде неопитен и наивен, за да усети какво му се готви. Когато останалите стажанти започнаха да се държат почти приятелски, той помисли, че това е проява на истинско другарство, а не само трик, за да приспят вниманието му. Въпреки всички номера, които му бяха погаждали досега, той се надяваше да започне да се разбира с тях и да забравят миналото, фактът, че му бе оказана честта да играе Глориана, не го бе направил нито самомнителен, нито арогантен, съзнаваше своята неопитност и би потърсил съвета на връстниците си, стига да бяха в добри отношения. Може би сега моментът бе назрял. Те бяха станали много грижовни и мили с него.

– Лека нощ, Дики!

– Лека нощ, Мартин.

– Да ти дам ли моята свещ да си светнеш нагоре по стълбите?

– Не благодаря, ще се оправя.

– Приятни сънища тогава.

– Благодаря ти.

Ричард отиде да каже лека нощ и на Марджъри Файърторн. Седнала в люлеещия се стол до огнището, тя продължаваше да си мисли за своя медальон.

Щом Дик излезе Мартин Йоу изгледа напрегнато другите момчета. Джон Талис се разкили, а Стийвън Джуд само кимна многозначително. Тримата бяха станали страшно сплотени напоследък.

– Сигурен ли си, че ще задейства? – запита Талис.

– Разбира се – отвърна Йо. – Най-хубавото е, че никой няма да може да ни обвини. Ето, седели сме си в тази стая, когато е станало.

– Всички освен мене – добави Джуд.

– Да, обаче ти беше през всичкото време с нас! – ухили се хитро Йоу.

– Разбира се, Стийвън! – окуражи го Талис. – Ние двамата сме свидетели, че си бил тук през цялото време.

– Ще се закълнем дори.

– Да бе, винаги съм си мечтал да мога да бъде едновременно на две места.

– Сега вече ще си бил – обеща Йоу.

Те млъкнаха, когато доловиха леките стъпки на Ричард нагоре по

стъпалата. Трябваше да почакаат още малко.

Нищо неподозиращ, Ричард Хънидю влезе в таванската си стаичка. През прозореца струеше лунна светлина. Всяка вечер той неизменно дръпваше резето отвътре, за да се защити от проклетите им номера. Но сега, размекнат от блажена доверчивост, не го направи. Чувстваше се в безопасност.

Студеният нощен въздух го накара да потръпне. Побърза да свали дрехите си и да се пхне в леглото. През малкото прозорче, точно над главата му, надничаше луната и рисуваше сложни плетеници от светлини и сенки по стената. Ричард успя да се задържи буден и да погледа тези причудливи шарки няколко минути, но скоро се унесе. Изведнъж се стресна. Нещо прошумоля в сламата на покрива. Той уплашен се взря в тъмнината. Нямаше да е първият плъх, пропъзлял през прозорчето му...

Сепна се и седна в леглото – в последната секунда! В облак прах, паяжини и боклуци сякаш покривът се срути с трясък върху възглавницата му. Дик се задави от праха, нахлул в дробовете му, закашля се, вдигнал тревожно очи да види какво става.

Прозорчето се намираще в острата част на покрива – малка рамка от дебели греди задържаше сламата около него. Ричард си знаеше, че долната греда е разкована. Но сега и четирите се бяха стоварили върху леглото му. Вкаменен от ужас, той гледаше и не вярваше на очите си.

– Какво стана, момче!?! Случи ли се нещо? Марджъри Файърторн тичаше по нощница нагоре по стълбата. Гласът ѝ вървеше много преди нея самата.

– Тук ли си, Дик! Какво стана?

Само след няколко секунди тя се втурна със свещ в ръка в таванската стаичка. Изписка ужасена и бързо придърпа Ричард към себе си.

– Милостиви боже! Можеше да си мъртъв сега!... Мартин Йоу, Джон Талис и Стийвън Джуд дотичаха да видят какъв е този страхотен шум.

– Какво стана?

– Падна ли нещо?

– Добре ли си, Дик?

Тримата нахлуха в стайчето и замръзнаха. Цъкаха и се вайкаха, какъв ужас само!... И току поглеждаха Дик да видят дали не пострадал.

– Вие ли го направихте? – извърна се гневно към тях Марджъри.

– Не сме, господарке! – отвърна Йоу.

– Тя тази греда си беше пооткъртена... – добави Талис.

– Ще видим тази работа! – заплаши ги тя. – А сега трябва да намеря

място за спане на това клето създание. Ела, Дик. Лошото мина.

Разтревожена, тя поведе момчето със себе си.

Щом излязоха, Мартин Йоу се наведе светкавично и махна канапа, вързан към долната греда. Бяха го прекарали през една дупка в дюшемето до тяхната стая – трябваше само да дръпнат силно. Но те искаха да откъртят само долната греда. Като го перне по главата, нямаше и да помисли да играе. Не искаха да се случи нищо по-страшно!...

Стийвън Джуд огледа прозорчето най-внимателно.

– Виж ти! Тия греди си бяха съвсем здрави – каза той. – Някой трябва да ги е разкъртил. Иначе никога нямаше да паднат и те.

– Кой ще седне да прави такова нещо? – ядоса се Талис.

– Зная ли?! – каза Йоу разтревожен. – Но ако Дик беше отдолу, под тази купчина, нямаше да може да играе не само в тази пиеса, ами и в някоя друга. Щеше да е свършено с него...

Трите момчета стояха безкрайно смутени. Напрасно се опитваха да намерят някакво обяснение. Дребната злополука, която бяха замислили беше превърната от някого в смъртна опасност!...

Явно някой е знаел за техния заговор.

Сюзън Фаулър тръгна да търси мъжа си в Лондон като разтревожена млада съпруга, а се завърна в Сейнт Олбан като вдовица, чийто живот бе разбит. Времето минаваше, загубата не ставаше по-поносима. Всеки изминал ден носеше още по-голяма болка, сякаш някакъв огромен цирей береше и отравяше душата и тялото ѝ.

Майка ѝ я обкръжаваше с нежност, по-голямата ѝ сестра седеше с часове до нея, съседите преливаха от добронамереност и грижа за нейното деликатно състояние. Но никой и нищо не можеше да смекчи скръбта ѝ. Дори и свещеникът не можеше да я утеши, той само ѝ напомняше още по-болезнено за деня, когато се бяха венчали с Уил Фаулър.

Скръбта ѝ я преследваше и в съня ѝ. Дори през нощта беше още по-страшно. Едно безкрайно мъчение.

– Добро утро, татко!

– За бога, момиче! Що си станала в този ранен час?

– Не мога да спя.

– Връщай се в леглото, Сюзън! Трябва да си почиваш.

– Няма почивка за мене, татко.

– Мисли сега за бебето, момиче!

След една дълга нощ, изпълнена с кошмари и непоносимо страдание, тя реши да слезе долу. Двете със сестра ѝ живееха в малката къща

на своите родители. Бащата беше колар, винаги ставаше в тъмни зори за работа. Ето, и предния ден една каруца се бе преобърнала на полето, бе строшила колело и трябваше да се поправи. Той обеща и сега бързаше да се захване рано. Хората си искаха колата, беше жътва.

Бащата хапна набързо хляб и мляко и се опита отново да накара дъщеря си да си легне. Сюзън само поклати глава и приседна на дървения си стол с изправен гръб. Беше в напреднала бременност, усещаше вече как бебето рита в нея.

Баща ѝ мина по неравния дъсчен под и дръпна резето на вратата. Поспря се там, обърна се към Сюзън и ѝ хвърли окуражаващ поглед, който остана без отговор. Не можеше да се бави повече. Колата го чакаше под навеса.

Бащата отвори вратата но нещо препречи пътя му и той се препъна.

– Какви са тия работи! – ядоса се той. Сюзън вдигна вяло очи.

– Боже милостиви!

Той оглеждаше предмета с недоверчивостта на селянина. Знае ли човек? Може да е дар от дявола, а може и да го е донесла някоя добра фея... Трябваше му време да надмогне страха си и да внесе предмета в къщата. Стовари го на масата пред щерка си.

Люлка. Малка, просто скована, от солидно дъбово дърво.

Сюзън Фаулър я погледна слисана, а след това на лицето ѝ се появи усмивка, преливаща от нежност.

– Подарък за бебето – каза тя.

8

Никълъс Брейсуел му поиска обяснение още на следващата сутрин:

– Бъркате нещо – бе краткият отговор.

– Не бъркам, Бен.

– Не съм ходил вчера в „Завесата“.

– Видях ви със собствените си очи.

– Видели сте някой, който прилича на мен.

– Престанете да лъжете!

– Не лъжа – разпали се актьорът. – Вчера следобед дори не съм се приближавал към Шордич.

– И къде бяхте?

Крийч млъкна обиден. Беше стиснал устни, издал брадичка напред.

Но Никълъс не го остави.

– Знаете, че трябваше да сте тук вчера.

– Никой не ми е казал – отвърна вече по-меко Бенджамин Крийч.

– Аз ви го казах, има свидетели. Не се преструвайте, че и това не си спомняте. Шивачите ви чакаха, не сте се явили.

– Вчера... не ми беше възможно да дойда.

– Зная. Защото вместо тук бяхте в „Завесата“.

– Не е вярно – отсече Крийч. – Бях... – Той гледаше яростно Никълъс. Най-после скалъпи някаква история: – Бях в „Агнето и знамето“. Отбих с по обяд да пийна една чашка, но срещнах неколцина стари приятели. Заприказвахме се, пихме още малко... Знаете как минава времето. Преди да се усетя, със заспал на стола.

– Не ви вярвам нито думичка! – прекъсна го Никълъс невъзмутимо.

– Ваше право, сър.

– Ще ви наложа глоба, Бен.

– Ами, направете го. – В очите на актьора блесна прездивикателство.

– Един шилинг.

Упорството на Крийч премина в уплаха. Един шилинг бе значителна сума за човек, който припечелва седмично само седем пъти по толкова. Натрупал бе достатъчно дългове и не му беше лесно да отпише тези пари. Никълъс просто четеше мислите му, но не изпита никакво съжаление.

– Сърдете се на себе си – продължи строго той. – Кога ще разберете

най-сетне! Колко пъти съм си затварял очите, но това вече трябва да престане! Къде е чувството ви за отговорност? Навън чакат десетки безработни актьори, веднага можем да ви сменим с друг. И ако продължавате така, скоро ще го сторим.

– Това не зависи от вас, Никълъс! – процеди през зъби Крийч.

– Предпочитате да обсъдим въпроса с мастър Файърторн?

– Не – отвърна другият, след кратко мълчание.

– Ако беше останало на него, да ви е изхвърлил още преди няколко месеца.

– Тези пари са изработени.

– Ще са изработени, ако присъствате – срязва го Ник. – Но не и като се търкаляте пиян някъде си или като ходите тайно в „Завесата“.

– Не съм бил аз.

– Не съм сляп, Бен.

– Престанете да ме наричате лъжец!

Крийч задиша тежко, раздул ноздри и свил юмруци. Но постепенно се овладя. Импресариото изглеждаше съвсем спокоен, едва ли щеше да го уплаши. Когато се наложи, Никълъс Брейсуел можеше да се бие не по-зле от всеки друг, имаше великолепно тяло. Крийч нямаше да постигне нищо, ако се нахвърлеше срещу него...

– Един шилинг, Бен.

– Щом казвате.

– И стига вече глупости, сър!

Бенджамин Крийч си позволи още един яростен поглед и се оттегли към другия край на гардеробиерната. Този разговор го накара да изтрезнее напълно.

Семюъл Ръф бе следил репликите от другия край на залата и сега се приближи към импресариото.

– Какво има пак, Никълъс?

– Все същото.

– Попрекалил е с бирата?

– Да, повечко бира и недостатъчно почтеност, Семюъл. Вчера следобед видях този господинчо посред бял ден в „Завесата“. А сега отрича.

– Сигурно има основателна причина за това.

– Какво имате предвид?

– Къде го видяхте?

– Видях го да разговаря с някои от техните хора.

– Ами ето ви и отговора! Не иска да си признае.

– Какво да си признае?

– Нямах намерение да го споменавам, мислех, че знаете. Но явно не е така. – Ръф погледна към Крийч. – Бен Крийч работеше известно време за лорд Банбари.

– Така ли?

– Ами да. Бяхме заедно там.

Докато в гардеробиерната обсъждаха бъдещето на Крийч, в една стая на горния етаж бъдещето на Ръф висеше на косъм. Не минаваше репетиция на трупата, без Барнаби Гил да вдигне скандал. В момента влагаше цялото си актьорско майсторство в поредната свада. Едмънд Худ понасяше всичко стоически, ала Лорънс Файърторн беше побеснял. Той търчеше като луд из стаята, всичко в него вреше и кипеше.

– Той изобщо не е подходящ за трупата.

– Но защо? – попита Худ.

– Защото аз го казвам, сър.

– Но това не е достатъчно, Барнаби.

– Този човек няма никакво отношение към работата.

– Възраavam – каза Худ. – Семюъл Ръф е може би единственият ни служител, който се отнася съзнателно към задълженията си. Сериозен е и чудесно се сработва с трупата.

– Да се маха!

– И защо, моля?

– Защото не мога да го понасям.

– Той ще се зарадва да го чуе – намеси се Файърторн с хитра усмивчица. – Хайде, Барнаби, не си струва да говорим за такива смешни неща!

– Аз настоявам той да бъде уволнен.

– Това е просто някаква глупава приумица!

– Говоря съвсем сериозно, Лорънс. Той се опълчи срещу мене и трябва да си плати.

– Защо не го извикате на дуел? – предложи най-невинно Худ.

Гил изтри усмивките от лицата им, като вдигна един стол и го стовари с все сила на пода. Ноздрите му трепереха, въртеше очи като кон в подпалена конюшня.

– Трябва ли да ви напомням колко много ми е задължена трупата? – започна Гил. – Въпреки всички превъзходни предложения аз останах верен на Уестфийлд. Колко други трупи са ме канили, отказвах всеки път, защото смятах – а ето че съм се лъгал – смятах, че тук съм нужен и

ценен...

– Тия приказки вече сме ги чували – прекъсна го Файърторн, раз-реперан. – Все едно и също!...

– Говоря сериозно, Лорънс. Той трябва да се махне.

– Но защо, за бога?! Защото ви бодна с онази проклета флорета?

– Защото ме изнервя.

– О, вас всеки ви изнервя, Барнаби! Значи ли това, че всички трябва да напуснем?

– Оставете шегите, сър. Работата е сериозна.

– Тогава и аз ще говоря сериозно – обяви Файърторн и застана мирно, стиснал ръце в юмуци. Очите му фиксираха дребничкия Барнаби. – И двамата знаем какво се крие зад цялата тази работа. Младият Дики Хънидю.

– Мерете си думите, Лорънс!

– Точно това правя, и то заради момчето. – Файърторн вдигна предупредително пръст. – Не съм от хората, които си пъхат носа в личния живот на другите. Живей и остави и другите да живеят, така казвам аз. Но има едно правило в нашето малко общество, което трябва да се спазва, Барнаби, и вие го знаете не по-зле от мене! Разбирате ли ме?

– Да.

– Със стажантите по никакъв начин!...

– Това няма нищо общо със случая, Лорънс.

– Казах, каквото имах да кажа, сър.

– Искам да се присъединя изцяло към неговите думи – обади се Худ. – По въпроса за Семюъл Ръф вие сте абсолютно без подкрепа. Всички останали са доволни от него.

Барнаби Гил беше страшно обиден. Отиде бавно до вратата, отвори я, изправи се в цял ръст и вложи в гласа си цялото презрение, на което бе способен:

– Не желая да споря по този въпрос.

– А досега какво правихте? – подигра го Файърторн. – Спорихте. И то само колкото да се намирате на работа.

– Изборът е съвършено прост, господа – каза Гил.

– Изборът?

– Или той ще си върви, или аз!

И той драматично затръшна вратата след себе си.

Джордж Дарт бе потънал в мрачни мисли за своята жалка участ. Тъй като бе най-младият и най-незначителният сценичен работник, все

на него пробутваха най-долната работа, всеки в трупата можеше да го командва. Но най-много мразеше, когато го изпратеха да разлепва афиши из целия град. Отвратителна работа! Кучетата лаеха по него, хлапещата го дразнеха и му се присмиваха, търговците го ругаеха и пъдеха, пуританите бърчеха носове, крадци се навъртаха наоколо му, сводници му додаваха най-безсрамно... Чувстваше се напълно безпомощен.

Сегашната му задача го изправи пред нов проблем. Натоварен с цял куп афиши за „Глориана триумфант“, току-що излезли от печатницата, той пое по трънливия си път из Чипсайд, като използваше всеки стълб и всяка ограда за своята цел. Едва си пробиваше път, буквално трябваше да се бори за всеки сантиметър през гъмжилото на пазара, нещо твърде трудно, като се има предвид дребния му ръст. Най-сетне Джордж Дарт закова и последния плакат пред „Момичето и свраката“.

Тръгна да се прибира, все още окайвайки наум тежката си съдба. Непрекъснато го разкарваха насам-натам. Все тичаше за някъде, вечно бе на път между две места, нямаше спиране. Просто не го оставяха да се задържи някъде, да бъде в центъра на онова, което става. Като че ли се беше родил разносвач! Всяко пристигане означаваше вече и тръгване, всяко спиране беше само колкото да получи указания за следващата цел. Като да беше пощенски гълъб... Обсъден вечно да хвърчи...

Самосъжаленията му бяха пресечени като с нож. Свърна по една от уличките, по които беше накачил вече сума плакати. Повечето от тях бяха изчезнали, останалите бяха нацапани с някаква боя. Джордж Дарт изстина при мисълта, че ще трябва отново да идва с куп афиши.

Докато се озърташе из потока хора му се стори, че наоколо гъмжи от подозрителни злодеи. Всеки един от тези минавачи можеше да е съсипал целия му труд...

Джордж Дарт се разрева. От другата страна на улицата един млад човек го наблюдаваше. Мъжът се усмихваше самодоволно. Беше Роджър Бартольмно.

Стажантите продължаваха да недоумяват. Представа нямаха как са могли да се откъртят целите греди в таванската стаичка, чудеха се кой може да го е сторил... И дали беше само глупава шега? Дали не бе направено нарочно, за да бъде осакатен Ричард Хънидю? Или може би някой искаше тях да злепостави? Да ги въвлече в нещо много по-сериозно от скроената пакост. Защото ако Ричард беше тежко ранен или дори убит подозрението щеше да падне върху тях...

Стана така, че щастливата случайност, която бе спасила Дики,

всъщност помогна и на тях. Марджъри Файърторн им се накара, ала те можеха с чисто сърце да се закълнат, че не те са прерязали гредите около таванското прозорче.

Мартин Йоу, Джон Талис и Стийвън Джуд бяха зачеркнати от списъка на заподозрените. Но техният проблем си оставаше: Ричард Хънидю щеше да играе Глориана...

Момчетата проклеха онзи, който се бе възползвал от първоначалния им план, и се заеха да измислят нещо ново. Сега обаче работата щеше да е опечена. Изпълнение – следващия ден, място на действието – двора на „Главата на кралицата“.

– Страхотен дорест жребец! – каза Йоу възхитен и се облегна на вратата на конюшните. – Ела да го видиш, Дик!

– Наистина! – надзърна вътре Ричард. – Прекрасно животно. Колко е лъскав само!

– Да му се прииска на човек да го яхне. Да го поюздим ли?

– О, с удоволствие, Джон, но не умея да яздя. Чий е?

– Представа нямам – каза Талис и метна поглед към Йоу. – Сигурно е пристигнал снощи.

Йоу бе видял стройния дорест жребец, когато пристигаше вчера следобед, а бе и чул какво нареди ездачът му на конярите.

Сега вече нямаше начин Дик да не падне в клопката!

На прозореца на стаята за репетиции бе застанал Стийвън Джуд. Той им даде знак, че Никълъс Брейсуел и Семюъл Ръф са заети, ангелите-хранители на Ричард този път нямаше да могат да му се притекат на помощ.

– Май че е гладен – каза Йоу.

– Ето ти една ябълка, дай му я – каза Талис и измъкна плода от джоба си. – Хей, Дик, дай му я!

– Не смея, Стийвън!

– Няма да те ухапе! Сложи я на дланта си и му я подай. Ето така. – И той разпери длан. – Хайде де!

– Страх ме е, Мартин.

– Конете обичат ябълки. Дай му я.

Бяха толкова настойчиви, че Дик най-сетне се престраши. Йоу открихна вратичката на клетката и влезе няколко крачки заедно с Дик. Жребецът се дръпна към отсрещната страна на бокса, заби глава в празната ясла и обърна лъскавата си задница към тях.

Ричард се приближи колебливо, с протегната напред ръка. Животното започна да бие леко с копито в шумящата слама. Ричард не

забеляза, че Йоу излезе от бокса и затвори вратичката, сега Ричард Хънидю бе вече сам с огромния жребец.

- Дай му ябълката, Дик! – подвижна Йоу.
- Дръж я под муцуната му – додаде Талис.
- Хайде бе, човек!

Докато Ричард бавно протегна разтреперана ръка, конят вдигна рязко глава, белна очи, присви уши назад и силно изцвили. Лъскавата задница блъсна момчето толкова силно, че то политна и заби глава в сламата. Конят се изправи на задни крака и само миг след това светкавицата на копитата му удари на педя от Ричард. Вдигна се облак прах и слама.

Мартин Йоу бе разочарован, ала Стийвън Джуд се почувства по-скоро объркан – странно, но колкото и да му се искаше приятелят му да играе Глориана вместо Ричард, мисълта че някакъв кон може да убие Ричард Хънидю никак не му харесваше...

- Хей! – изкрещя конярчето и дотича уплашено към тях.
- Дик искаше да му даде ябълка – обясни Йоу.

Конярчето отвори вратичката на клетката, хвана Ричард и го извлече навън. Изправи го на крака и го разтърси гневно:

– Защо го направи, глупако?! Този кон приема храна само от господаря си. Да те убие ли искаш!

Ричард Хънидю стана аленочервен и припадна.

Лейди Розамунд Варли винаги искаше невъзможното и не мирясваше, докато не го получи. След като съобщи на шивача какво желае, човечецът се опита да възрази и да помоли за малко повече време. Но тя не отстъпи. Ако желае да я запази като клиентка, да бъде така добър да изпълнява поръчките ѝ. За кой ли път невъзможното стана възможно. В уречения ден шивачът пристигна с помощничките си във Варли Хауз. Лейди Розамунд остана възхитена от работата му, ала бе научена, че лакеите не бива да се хвалят. И започна да му намира кусури.

- Бях казала панделките да са три инча дълги.
- Четири инча, лейди Варли! – поправи я със страхопочитание той.
- И яката трябваше да е батистена...
- Вие казахте от камбрик, лейди Варли. Но можем да я сменим, разбира се.

- Тук горе ми е широка.
- Нали момичетата затова са тук! Веднага ще я стеснят.

Шивачът бе едър, любезен мъж, но изглеждаше някак смален от това вечно навеждане и кланяне. Отвратителният му навик непрекъснато да потрива ръце правеше държането му още по-мазно. Съгласяваше се с

всяка забележка обещаваше веднага да поправи грешката си.

- Искам отново да я премеря – обяви клиентката.
- Но след като не отговаря на вашите желания, лейди Варли...
- Чакайте тук!

Тя се оттегли с две камериерки в стаята си, където я съблякоха и ѝ помогнаха да облече новата рокля. Върху ленената риза пристегнаха корсет с банели от китова кост, около бедрата ѝ се полюляваше кринолин, който щеше да придаде красива форма на пищните поли. Отгоре навлякоха множество фусти, захванати към прилепналия корсаж от царскосиньо кадифе, избродирано със злато. И отгоре вече идваше роклята, също от кадифе, но малко по-тъмно, за да има контраст.

Косата на лейди Розамунд бе боядисана в златисто-червен цвят, подредена в изкусна фризура по последната мода – дръпната назад и вдигната в златна корона от къдрици, падащи над челото. Твърдо колосана кръгла плисирана яка обрамчаваше бледото ѝ красиво лице. Няколко скъпоценности, парфюм, шапчица, ръкавици и фини обувки допълваха тоалета, за да сътворят едно неповторимо, изящно творение. Беше помислено за всяка дреболия, за най-малката подробност.

Високите огледала, стигащи почти до тавана, ѝ позволяваха да се види от всички страни. Лейди Розамунд направи все пак няколко забележки, но видимо беше доволна. Докато се разхождаше гордо из стаята, тя отново се сети за предишния собственик. „И епископът не би ми устоял...“

Тя се спусна по стълбите, позволи на шивача и на помощничките му да я отрупат с комплименти, след това плесна с ръце и ги освободи.

- Оставете ми сметката си.
- Да, лейди Варли.
- Съпругът ми ще ви заплати, когато има време.

Останала сама, тя се втурна към най-близкото огледало. Роклята беше истински шедьовър на шивашкото изкуство. Нямаше търпение да я облече и да се появи с нея в „Завесата“. Файърторн ще бъде зашеметен...

Едмънд Худ стоеше до прозореца на залата за репетиции и гледаше мрачно към вътрешния двор. Напрежението на творческата работа го бе изтощило както винаги, чувстваше се направо смазан. „Глориана триумфант“ беше безспорно чудесна драма, ала предназначението ѝ бе да удвои славата на Лорънс Файърторн и да подпомогне любовта му. За Худ щеше да остане само една многословна благодарност и някоя дребна

роля в четвърто действие... Чувстваше, че злоупотребяват с него. Дарбите му се поставяха в услуга на други хора. Най-красивият сонет, който бе написал от години насам, беше присвоен от друг човек. Беше му болно. Той тихичко редеше стиховете на сонета. Колко би искал този сонет да накара някоя жена да се влюби в него!... Ето, от месеци вече не се е влюбвал. Душата му вехнеше и гинеше без сладката мъка на любовта...

За Едмънд Худ тръпката на любовното ухажване беше най-върховното преживяване. Той бе романтик до мозъка на косите си, за него нямаше нищо по-възвишено от сладката отдаденост на едно чувство, от безрезервното обожание на любимата.

О, той съвсем не беше като Файърторн! За този порочен сладострастник беше важно самото завоюване, там той влагаше главните си усилия. Худ бе готов на всякакъв компромис. Би се съгласил да има и любима, която да не е от благородно потекло като лейди Варли. В момента беше толкова потиснат и обезверен, че би приел всяка жена, само любов да е!...

Докато дълбаеше в тези мрачни мисли, той съзря нещо, което го накара да трепне – дъщерята на ханджията прекоси с пъргави нозе двора, развяла тъмни коси на вятъра. Худ отдавна я бе забелязал, всеки път я гледаше с особено удоволствие. Надали имаше и двадесет години и, за щастие, не приличаше ни най-малко на своя баща. Беше весело и чисто-сърдечно дете, истинска радост за очите.

Но като я наблюдаваше сега, откри у нея неща, които не бе забелязал преди. Беше гъвкава, грациозна и жизнерадостна. Не, това не беше щерка на кръчмар. Тя беше като принцеса от приказките, също като в онази история за момичето, отгледано от дърваря... Худ пое дълбоко въздух, защото изведнъж осъзна и още нещо: нейното име беше Роуз. Роуз Маруд...

Мелодията на сонета звънна в самата му душа.

Посещението на Никълъс Брайсуел в „Завесата“ бе кратко, но то му подсказа някои несложни идеи за поставянето на „Глориана триумфант“ и той изгаряше от нетърпение да ги осъществи, фактът, че разполагаше с един пълен репетиционен ден – истински лукс, въпреки – му даваше възможност да се развихри. Наложиха се да отхвърлят някои от първоначалните си виждания, ала много от идеите, в това число и върховната сцена на морската битка, щяха да останат. Сега вече можеше да се отпусне. Беше решил техническите проблеми, пиесата щеше да тръгне.

Поне за себе си бе сигурен, че няма да има провали.

Въпреки че бе страшно зает през целия ден, Никълъс се стремеше да не изпуска от очи Ричард Хънидю. Историята с коня беше наистина отвратителна! Нямахше съмнение, че останалите стажанти бяха скроили цялата работа. Но след тази случка те изпаднаха във всеобща немилост и атаките срещу Ричард не се повториха повече. С помощта на Семюъл Ръф и на Марджъри Файърторн Никълъс смяташе, че ще могат да опазят момчето от по-нататъшни беди.

- Дайте пак сцената с боя! – заповяда Файърторн.
- Всички по местата! – извика Никълъс.
- Няма да палим сега топа – реши актьорът. – Да си пестим барута.
- А платната, мастър?
- О, да, те ще ни трябват.

В сцените, където трупата на Банбари бе използвала за мачта дебело дърво, актьорите на Уестфийлд бяха измайсторили едно по-сложно приспособление, с помощта на което можеше да се вдига и сваля истинско платно. Мачтата бе така поставена, че да може да се върти и щом подухнеше вятър, платното се издуваше.

- Дръж здраво, Бен! – нареди Никълъс.
- Държа!
- Ти, Грегъри, заставаш до него за по-сигурно.
- Тъй вярно, мастър Брейсуел!

Драматичното майсторство на Едмънд Худ бе по-голямо от дарбата на автора на „Бог е на страната на флотата“. Докато у Бартольмю действието приключваше с края на морската битка, „Глория триумфант“ завършваше със сцена на палубата на флагманския кораб, така че се събираха всички по-важни герои. На борда се появяваше самата кралица на Албион и в пристъп на умиление грабваше меч, за да посвети в рицарско звание своя прославен и верен морски вълк.

Всички знаеха определените им места и Никълъс даде знак на музикантите. Питър Дигби подхвана триумфален марш, докато Нейно кралско величество тържествено стъпи на „палубата“. С високо вдигната глава и изразителна интонация Ричард Хънидю издекламира най-дългия монолог в цялата пиеса, като се опитваше да не обръща внимание на веещите се поли на дрехата си. Файърторн подви коляно, за да приеме благоговейно докосването на рицарския меч, след това целуна ръката на своята владетелка и подхвана собствения си монолог.

Но не успя да го изкара Докрай. Внезапен порив на вятъра откъсна платното от ръцете на Бенджамин Крийч. Преди Грегъри да успее да го

хване, мачтата се олюля и се стовари върху сцената.

– Внимание! Пазете се!

– Помощ!

– Скачай, Дик!

Кралицата на Албион разполагаше само с частица от секундата, за да се подчини на вика на Семюъл Ръф. Мачтата бе вече почти отгоре му, когато Ричард инстинктивно скочи от подиума на двора. Последва оглушителен трясък, но никой не пострада, макар че всички актьори стояха като ударени.

– Господи!...

– Ранен ли си, Дик?

– Мисля, че да...

– Не мърдай от мястото си! – извика Никълъс.

Той скочи до проснатия на земята Дик. Лицето на момчето беше изкривено от болка. При падането бе наранил глезена си, не можеше да стъпи. Още докато Никълъс опипваше крака, глезенът се поду.

Беше истинско чудо, че момчето успя да се изплъзне изпод дебелия ствол. Ако например, се бе спънало в костюма си, никога не би могло да отскочи. Екстравагантната красота на кралицата на Албион сега щеше да лежи размазана под мачтата. И така, Ричард бе избягнал опасността върху палубата на флагманския кораб. Но не можеше и дума да става на следващия ден отново да застане на сцената.

Ако и това не бе истинска ирония на съдбата! Другарите му се бяха опитали всячески да го отстранят, но не успяха. И ето че сега случайността направи онова, което всичките им планове не бяха успели да сторят. Един най-обикновен полъх на вятъра оваканти ролята на Глориана.

Никълъс Брейсуел вдигна момчето на ръце и тръгна към сцената. Бенджамин Крийч, който трябваше да държи мачтата, остана да гледа безмълвно след тях. Не помръдна от мястото си. Само очите му се бяха присвили, като че искаше да скрие радостните искрици в тях.

9

Отхвърлянето на пиесата засегна дълбоко мастър Роджър Бартольмю и отприщи у него истинска буря. Чувстваше се натикан в калта. След като видя какво бяха направили с постановката на неговия „Ричард Лъвското сърце“ в „Главата на кралицата“, той смяташе, че е приключил веднъж и завинаги с театъра, но явно музата му бе на друго мнение. След новия неуспех се чувстваше като замаян. Изведнъж откри у себе си такава жажда за отмъщение, каквато не бе и подозирал. Бяха го наранили, той също искаше да наранява!...

Цялата му омраза се насочи към Уестфийлдовата трупа. И други състави бяха отхвърлили творбата му, но Лорънс Файърторн направи нещо много по-лошо: съсипа първата му пиеса, а втората охули! И за да направи всичко още по-обидно, Файърторн сега бе взел главната роля в драма на същата тема като „Победеният враг“. В трескавото си въображение Бартольмю се питаше дали не са заклали неговата пиеса, за да я окрадат и да внесат подобрения в другата... Нямахме да е за първи път едно произведение да бъде оплячкосано по такъв начин.

Докато стоеше пред „Завесата“, той чуваше отвътре силните гласове на артистите, които репетираха. Думи не можеше да разбере, нито да познае кой говори, но в едно бе сигурен: „Глориана триумфант“ му бе дала свобода да действа. Той се пресегна и скъса още един афиш. Ако в театъра все още имаше място за талант и за справедливост, би трябвало сега из цял Лондон да е разлепено името на неговата пиеса и неговите стихове в този момент да звучат зад стените на театъра.

Бартольмю бе пламенен защитник на словото и на духовното превъзходство на поета. А Файърторн и трупата му работеха по други правила. За тях актьорът беше централната фигура. Гледаха на произведението като на дреха, която човек ще облече два-три пъти и ще захвърли. А ето че „Победеният враг“ бе пренебрегната, без дори някой да я облече и изпробва!... Никой не даваше и пет пари за чувствата на автора!

Трупата на лорд Уестфийлд заслужаваше да си изпати за своята арогантност. И Роджър Бартольмю се виждаше призван да въздаде справедливост. Оставаше само да определи какво ще бъде наказанието.

Злополуката на сцената ги направи още по-единни. Хората реагираха бързо и решително срещу сполетялата ги беда. Раненият стажант бе

отнесен в дома му, заместникът му, Мартин Йо, се включи моментално в репетициите. Още докато навлизаше в ролята, шивачите направиха всички необходими поправки на костюмите на Глориана, включително на червената перука, която Ричард трябваше да носи. Йо предвидливо бе понаучил ролята предварително, така че тази смяна, извършена в последната минута, не създаде трудностите, които биха могли да се очакват. Но имаше да се репетира много неща – движения, жестове, влизания, излизания, съобразяване със светлата на кралицата... Трябваше да си изработи царствена осанка, за да може във всички случаи да блести над околните.

Този път Никълъс Брейсуел беше взел предпазни мерки за обезопасяване на мачтата и платната. Прикрепиха изправената мачта с въжета на различни места на сцената. Сега вече тя стана толкова стабилна, че дори някой би могъл да се покатери по нея. Файърторн със своя нюх на роден опортюнист веднага нареди на най-дребничкия от сценичните работници да се облече като юнга и да се катери по мачтата по време на представлението. Каква достоверност щеше да придаде това!...

Джордж Дарт не можеше крак да подвие – непрекъснато търчеше нагоре-надолу. Никълъс предложи да му дадат още една роля. Тъй като никой не можеше да бъде сигурен дали на другия ден ще има вятър, връчиха на Дарт края на въже, захванато в средата на едно от платната. Дарт трябваше да се скрие на балкона над сцената и при сигнал да почне да дърпа въжето – платната щяха да заплющят като при силна буря. За първи път в кратката си артистична кариера той трябваше да изпълнява ролята на западния вятър.

Дори Барнаби Гил се включи в усилията. Отложи ултиматума си за уволнението на Семюъл Ръф за след премиерата и сега правеше всичко, за да поддържа духа и доброто настроение в трупата. Въпреки трудностите пиесата постепенно се оформяше. Едмънд Худ отново се хвърли да преписва – трябваше да се елиминира досегашната роля на Мартин Йоу, а и да се доизгладят някои грапавини. Най-сетне, след една като че ли безкрайна репетиция, всички бяха в отлично настроение.

– Е, Ник, какво ще кажете?

– Мисля, че ще се справим.

– Ще се справим е слабо казано, драги! Вярно, Дики отпадна, но ще видиш какви прекрасни представления ще се получат! Обзалагам се, че всичко ще бъде отлично!

– Не е хубаво да предизвиквате съдбата с облози – вдигна предупредително ръка Никълъс.

Бяха застанали на изпразнената вече сцена на „Завесата“ и очакваха да дойде време за представлението. Изведнъж Файърторн се впусна отново да рецитира първия си монолог. Вперил очи в галериите, той заемаше ту една, ту друга поза. Никълъс моментално разбра какво прави – актьорът се опитваше да налучка къде би седяла лейди Розамунд Варли.

– Ще им дадем да се разберат, Никълъс!

– На кого, мастър?

– На Джайлс Рандолф и компания.

– Аха.

– Нали наскоро го гледахте? Как беше?

– Нищо особено. Пиесата беше направо жалка.

– Лоша пиеса с лош актьор. Ще го издухам от сцената, сър!

– Той не може да се сравнява с вас – заяви Никълъс дипломатично.

– Утре е много важен ден за нас – продължи актьорът. – Трябва да докажем веднъж завинаги какво можем. Щедрият ни благодетел разчита на нас, за да множим славата и блясъка му. Представлението трябва да е толкова добро, че да можем да възстановим претенциите си за най-високата чест: покана да играем пред двора.

– Дворът отдавна ни дължи тази чест.

Файърторн наподоби поклон, сякаш благодареше за някакви въображаеми овации. Той вече се виждаше как играе пред кралицата и нейната свита, а върху му се сипят кралските благоволения... Но Никълъс знаеше и скритата му цел – да играеш в двореца означаваше да застанеш пред малобройна, но изискана публика, в най-тесен кръг. А в този кръг бе и лейди Розамунд Варли. Кралицата на неговото сърце, поне за момента.

– Ще бъдем като в рая – усмихна се иронично Никълъс.

– Да, точно като в рая!

– Трябва да направим всичко, за да се осъществи. След като сцената беше разчистена и прибрана след репетицията, хората започнаха да се разотиват. Вярно, бе жалко, че Ричард Хънидю се размина с първия си шанс да се прослави, но представлението трябваше да се състои, това беше много важно за всички. Съперниците им от трупата на Барнаби не бяха постигнали особено блестящ успех в „Завесата“ и сега, за разлика от тях, Лорънс Файърторн и колегите му трябваше да се представят блестящо.

Дълъг и пуст бе пътят до Бишъпсгейт във ветровитата зимна нощ, ала Никълъс бе толкова зает с мислите си, че не го усети. Уил Фаулър и

неговата млада вдовица не излизаха от мислите му. Две пребити прости-тутки, едната от тях по-късно зверски убита, допълваха списъка на жертвите. Тревожеше се и за Семюъл Ръф, чието оставане в трупата висеше на косъм. Тягостно му бе и заради Роджър Бартольмю, който излетя от театъра, преди да е опитал истинския му вкус. А онази история със скъсаните афиши, за която докладва Джордж Дарт... Бяха си създали доста врагове...

Ала най-неприятна от всичко бе киселата физиономия на Бенджамин Крийч. Защо отрече, че е бил в „Завесата“? Защо скри, че е работил в трупата на Банбари? Каква ли е била истинската причина за онази свата с Уил Фаулър?... Имаше и друго. Само нещастен случай ли бе нараняването на Ричард Хънидю?... Никълъс се опитваше да мисли трезво. Наистина ли видя злорадство в очите на Крийч или само си въобразяваше?...

По целия път до Банксайд Никълъс Брейсуел се мяташе между обвинения и защита. Беше стигнал почти до къщи, когато изведнъж му се стори, че някой върви след него. Годиците, прекарани по море, му бяха помогнали да развие у себе си някакво шесто чувство за самосъхранение. Ръката му незабелязано се премести върху дръжката на меча. Вслуша се да долови стъпки зад гърба си, но не се чуваше нищо. Обърна се – не видя никого. Продължи пътя си, решавайки, че си е въобразил, когато изведнъж от тъмнината пред него изплува едра, набита фигура и му препречи пътя. Човекът се намираще на около десетина метра, виждаха се само очертанията му, ала Никълъс знаеше със сигурност кой е. Бяха се срещали вече в „Надежда и котва“ в деня, в който бе убит приятелят му. А в „Шапката на кардинала“ същият този човек беше оставил нови доказателства за своята жестокост.

Никълъс измъкна кинжала си и се приведе, за да нападне, но не успя да отиде далеч. Не бе направил и една-две стъпки, когато нещо тежко се стовари върху тила му, завъртя го черна вихрушка от болка и той се строполи на земята. Последното нещо, което чу, бе шум на бягащи стъпки. Останалото бе пустота.

Именно в критични моменти Лорънс Файърторн показваше на какво е способен. Заплахите на Барнаби Гил, че ще напусне, и злополучното излизане от строя на Ричард Хънидю го изправиха пред проблеми, които той със замах овладя. В този тежък за трупата момент Файърторн успя да обедини хората, да ги въодушеви, разкривайки пред тях прекрасни перспективи, и да ги окрили със своята непознаваща граници

самоувереност. За него денят на премиерата щеше да бъде само поредният триумф, един щастлив ден, последван – времето за това вече бе назряло – от една още по-щастлива нощ. „Глориана триумфант“ и онези четиринадесет стиха на сонета щяха да му осигурят благоволенieto на лейди Розамунд Варли.

След всички перипетии той се запъти най-сетне към къщи, очаквайки да бъде посрещнат с гореща целувка от вярната си половинка. До никакви нежности обаче не се стигна, а и доверието на съпругата изглеждаше заплашително разклатено. Ледена сянка забулваше красивото чело на Марджъри.

– Нещо си притеснена, скъпа? – попита той бодро-бодро.

– Говорихме си с Дики...

– Горкото момче! Къде е сега?

– Легна си. Глезенът му е ужасно подут.

– Какво нещастие! Трябва да благодарим на бога, че никой не пострада сериозно.

– И все пак има сериозно ранени – отвърна тя мрачно.

– За какво говориш, сладка моя?

– Сядай, Лорънс.

– Защо?

– Сядай!

Беше изречено толкова категорично, че той машинално се отпусна на един стол. Марджъри застана съвсем близо до него, като че искаше да му попречи да избяга. Изглеждаше спокойна, но Лорънс разбра, че кипи от гняв.

– Момчето е сломено от мъка – започна тя.

– Че кой не би бил сломен! Да изгубиш първата главна роля в живота си, и то каква роля! Толкова труд за нищо!

– Той много ми говори и за тебе.

– Така ли?

– Разправяше ми колко чудесно било да играеш с такъв велик актьор като тебе... – Тя рязко млъкна, когато той се разсмя самодоволно. – Момчето наистина те уважава.

– Всеки стажант трябва да си избере някой, който да му служи за пример.

– О, убедена съм, че вие сте отличен пример, сър! – нападна го Марджъри ехидно. – Като актьор, искам да кажа. Защото като съпруг вие сте...

– Марджъри! – опита се да я спре той.

– Спести ми номерата си, Лорънс!

– Какви номера?

– Слушах приказките на това момче сума време. Тази злополука в театъра е голяма загуба за него, но също и за мен.

– За тебе, ангел мой?

– Той е изгубил само една роля, ала аз загубих много повече!

– Изобщо не те разбирам, сладката ми.

– Ами тогава да го кажа по-ясно, сър! Дики всичко ми разказа. Бърбореше за монолози, за Танци, за великолепия си костюм. Описа ми дори скъпоценностите на Глориана. Научих за един злополучен медальон, чиято закопчалка никога не е била повредена!...

Пипнаха го! Мачтата, която падна на сцената в „Завесата“ се бе стоварила всъщност върху него. Марджъри беше научила неприятната истина. Какъв ти подарък, специално избран за нея! Просто реквизит, с който се бе опитал да ѝ замаже очите. Със сдобряването беше свършено! Вместо пред любяща съпруга Лорънс Файърторн се бе озовал пред зловещия образ на Медуза.

Да, Марджъри виждаше всичките му увъртания като на длан.

Побиха го тръпки, когато тя се усмихна и изрече с меден гласец:

– Коя е тя, Лорънс?

– Кротувай! – заповяда Ан Хендрик. – Трябва да я промия!

– Добре е. Само стегни превръзката.

– Тая рана иска лекар.

– Не мога да остана толкова дълго в къщи.

– Нека да повикам доктор, Ник!

– Не ме боли вече – излъга той.

Бяха у дома в Банксайд. Никълъс Брейсуел седеше приведен напред, докато стопанката почистваше и превързваше раната на тила му.

Когато дойде на себе си там, на улицата, той се бе изправил с усилие на крака и едва се бе добрал до къщи, олюлявайки се. Шапката му бе прогизнала от кръв, виеше му се свят, цялото му тяло бе само една пулсираща болка.

Прислужницата, която изтича до отвори на хлопането, се опули и изписка от ужас. Притича и Ан, двете жени го внесоха почти на ръце. И сега Ан се грижеше за раната му, изпълнена със страхове.

– И мислиш, че е същият човек?

– Не мисля, а знам.

– Било е тъмно, Ник! Как можеш да си толкова сигурен?

– Винаги ще го позная. Червенобрадия беше.

– Изтръпвам, като си помисля! Един кръвожаден престъпник, който те издебва в тъмното... – Гласът ѝ трепереше от страх. – Не мога да го понеса!

– Както виждаш, жив съм, Ан.

– Да, с божията помощ! Истинско щастие е, че си само ранен!

– Те не са искали да ме убият – реши най-сетне Никълъс, като все още си блъскаше главата какво ли се крие зад всичко това. – Ако искаха, щяха да ме оставят на място. Те са целели нещо друго...

– Кесията ти?

– Кесията не е пипната. Откраднали са чантата.

– Чантата? – ахна тя. – С пиесата?

– Да. Това са търсили. „Глориана триумфант“.

Ан Хендрик моментално разбра какво означава това и преbledня. Единственият цялостен ръкопис бе изчезнал. Без импресарската книга изобщо не можеше да се мисли за представление!

– Точно това е била целта им, Ан.

– Но защо?

– Мога само да предполагам. Злонамереност, завист, отмъщение... Има хиляди причини. В нашата професия има много завист.

– Кой би се решил на такова нещо?

– Няма да се успокоя, докато не го открия. Едно е ясно: Червенобрадия има съучастник. Още навремето ме озадачи как е могъл да се качи в „Шапката на кардинала“, без да го видят. Единственият възможен отговор е, че не той, а съучастникът му е заклал Алис.

– За да ѝ попречи да ти помогне?

– Така мисля. Червенобрадия знае, че съм надушил следите му.

Ан Хендрик довърши превръзката. Кръвта бе спекла русата му коса; на слепоочието, там където се бе ударил в каменната настилка, имаше синина. По бузите ѝ потекоха сълзи на състрадание и любов. Тя сложи ръка на рамото му, когато той се надигна да върви.

– Още не си в състояние да излезеш, Ник.

– Нямам избор.

– Тогавана нека да дойда с тебе!

– Не, Ан. Сам ще се справя. Това ще е една много дълга нощ. Не ме чакай преди закуса.

– Къде отиваш? – тръгна тя след него към вратата.

– Отивам да напише една пиеса.

Едмънд Худ бе надарен с богато въображение. В отчаяното си желание да се влюби той цял вдаде в мисли за Роуз Маруд и просто се нави, че тя е най-съвършена измежду жените. Буйната му фантазия го накара да забрави бързо недостатъците ѝ – пред него стоеше вече момичето на неговите мечти, вълшебно съчетание от красота, ум, чар и нежност. Без дори да предполага, както си тъчеше из двора, Роуз Маруд се бе превърнала в истинска фея. Худ изобщо не се тревожеше от факта, че не бе разменил досега и дума с нея. Беше влюбен и това правеше разумните доводи безсмислени.

Един час, прекаран в размисъл върху нейните добродетели, укрепи решението му да ѝ изпрати сонета. След като вложи всичкото си умение да го препише красиво, той добави отдолу думите „Енигма и Химера“, като украси богато с всякакви орнаменти буквите Е и Х. Сега вече бе сигурен, че по инициалите Роуз ще се сети кой е нейният обожател.

Силното блъскане по вратата го изтръгна от сладките блянове. Появи се Никълъс Брейсуел и когато обясни защо е с превързана глава, Худ едва не изпадна в паника. Бяха откраднали пиесата му! Имаше чувството, че е изгубил дете.

– Ами сега?! Какво ще правим? – завайка се той.

– Отначало.

– Какво начало? Това беше единственият пълен екземпляр.

– Ще го напишем отново. Започваме отначало! Изпратих Джордж Дарт да събере всички отделни листове от актьорите. Минах през „Завесата“ и си взех моята схема за сценария. Разполагаме и с онова, което вие като автор знаете, а и аз помня доста неща от репетициите. Като съберем всичко, ето ти вече половината работа свършена.

– Ще ни трябва цяла нощ, Никълъс!

– А предпочитате ли да отложим представлението?

Худ потрепери само при мисълта за подобно нещо. Трябваша му няколко секунди, за да вземе решение. Четиринадесетте стиха за Роуз Маруд бяха оставени за по-късно. Сега имаше да се напишат няколко хиляди стиха за публиката на „Завесата“.

Щом се появи писарят, започнаха работа бързо и целенасочено. Многобройните подробности, които Никълъс си бе отбелязвал в своята схема, бяха от голяма полза, още повече че те опресняваха паметта на автора и той вече моментално се включваше.

Следващият, който се появи, бе Лорънс Файърторн, сипещ огън и жупел по адрес на некадърниците на Банбари. Бе убеден, че те са злосторниците. Но в шумния му гняв се долавяше и нотка на облекчение –

открадването на сценария беше истинско нещастие, но то именно го бе отървало от разпита на Марджъри.

Тъй като той играеше главната роля, страничките, преписани за него, осигуриха на писаря голяма част от пиесата. Повечето от липсващите пасажии също щяха да се възстановят – Джордж Дарт дотича с изплезен език, събрал всички преписи от актьорите. Докато момчето се опитваше да си поеме дъх, Никълъс прегледа листовите и ги подреди. Но един лист липсваше.

– При Крийч не ходихте ли? – попита той.

– Нямаше го у дома, мастьр Брейсуел.

– У дома! – изсумтя Файърторн. – Неговият „дом“ е най-близката кръчма.

– И там проверих, сър.

– Благодаря ви, Джордж! – каза Никълъс.

– Мога ли да вървя вече?

– Да, вървете да намерите Крийч! – изстреля Файърторн. Липсва сцената с него и двамата моряци. Измъкнете го от пианското му свърталище, Джордж!

– Налага ли се да ходя сега, сър? – проплака Джордж.

– Тъй вярно. Налага се.

– Вече цели часове тичам из целия град.

– Тогава потичайте още малко, сър! В театъра е така.

Прокълнат да се подчинява, Джордж Дарт отново хукна в нощта да търси онзи тип. Худ, Файърторн и Никълъс продължиха да снаждат пиесата. Перото на писаря хвърчеше по листа. Към полунощ им сервираха първата чаша вино. Но бяха нужни още много чаши, за да се подкрепят от изнурителното напрежение.

Вече се зазоряваше, когато привършиха първия шо-годе възстановен екземпляр. Матю Липтън, писарят, стенеше от изтощение, дясната му ръка лежеше на скута му като парализирана. Сега Никълъс зае мястото му. С помощта на бележките си и на отличната си памет за всякакви подробности той допълни сценария, докато всяка думичка, всяко явление, всяко влизане и излизане от сцената дойдоха на мястото си.

След седем часа трескава работа текстът бе възстановен, обаче силите им бяха изчерпани.

– Трябва да дремна малко – прозина се Худ.

– Късно е вече за спане – отсече Файърторн. – Да идем да закусим заедно и оттам ще тръгнем направо за „Завесата“. – Той се обърна към Никълъс. – Ще бъдем ваша вярна стража, драги мой!

– О, не е нужно, мастър Файърторн. Сега вече ще съм нащрек. В Банксайд ме свариха неподготвен.

– Работа на Банбари! – каза Файърторн. – Сигурен съм.

– Мислите ли, че могат да паднат толкова ниско? – попита Худ.

– О, щом е нещо, което ще помогне на Рандолф, и още по-ниско могат да паднат.

– И добре подбраха момента – допълни Никълъс.

– Вечерта преди премиерата! – каза Худ – Всяка друга трупа би се провалила.

– Но не и хората на Уестфийлд – издекламира гордо Файърторн. – Тази нощ свършихме чудесна работа, господа, в това число и вие, мастър Липтън! Поражението ни гледаше в очите, но се измъкнахме. Никълъс показва отлично присъствие на духа, като ни събра толкова бързо. Моята вечна благодарност, сър!

– И моята – прозвуча като ехо Худ.

– Това беше най-малкото, което можех да сторя – изчерви се Никълъс. – Чувствах се отговорен за кражбата на сценария и просто трябва да предприема нещо.

– Не смятам, че имате някаква вина! – каза любезно Файърторн.

– Мой дълг беше да пазя книгата.

– Когато те нападнат двама негодяи, можеш да се ядосваш, но не и да изпитваш чувство на вина, сър! – Файърторн стана и ги подкани с театрален жест: – Чудовищно, наистина! В нашата професия сме свикнали с пиратството, но тук вече имаме престъпление от съвсем друг калибър! Това е престъпление срещу самия дух на театъра. Трупата на Банбари трябва да си плати за това!

– Ако действително те имат пръст в тази работа – напомни скептично Никълъс.

– Бъдете сигурен, че е така, сър. Кой друг би имал интерес от този провал? Джайлс Рандолф и неговите робски душици, които той нарича актьорска група! Обзалагам се, че е тяхна работа.

– Смятате ли да отправите публично обвинение, Лорънс? – попита Худ.

– О, не. Най-напред ще действаме дискретно.

– А пиесата ми?

– Ще се държим така, като че нищо не се е случило, Едмънд. Ще докажем на този мошеник, че за да спреш хората на Уестфийлд се иска нещо много по-сериозно от кражба. Ето, не сме ли живо доказателство за това?

В този миг на врата плахо се почука. Никълъс отвори. В стаята политна Джордж Дарт, почти в несвяст от умора, стиснал в ръка листа, за който го бяха изпратили. Той го протегна на Файърторн, очаквайки благодарност, но не последва нито дума.

– Много се забавихте, сър – прозвуча почти като укор.

– Съжа... лявам... мастър... Аз...

– Къде се изгубихте?

– През цялото време съм тичал, сър. Дотам и обратно.

– И намерихте ли Крийч?

– Чак след полунощ – каза пратеникът и се прозя.

– И къде се бавихте досега?

– Ами той не искаше да се събуди, мастър. А щом накрая го вдигнах, веднага отидохме в неговата къща и той ми даде ей това... – Джордж се надяваше някой да го похвали за усилията му. – Добре ли сторих, сър?

– Не – каза Файърторн.

– Много добре, Джордж – побърза да го поправи Никълъс.

Джордж Дарт се усмихна за първи път от една седмица насам. Той подаде листа на Файърторн и затвори очи.

– Лека нощ, господа...

Никълъс ловко го подхвана, когато залитна напред.

На сутринта в Шордич бе оживено както винаги. Слънцето жареше безпощадно. Но въпреки жегата, още към обяд заприиждаха първите посетители за следобедното представление. Един от най-подранилите бе дребен, припрян млад човек с черна шапка и черни дрехи. Той си плати едно пени за вход и още две пенита за тапицирана седалка на първия ред във втората галерия. Идеалното място за неговите намерения.

Младежът се вираше във все още празната сцена, възбуден и нетърпелив. Тук трябваше да покажат неговата пиеса... Неговата пиеса, която бяха отхвърлили с такава обидна лекота. Не бе настъпил часът на възмездието. О, той ще поднесе своя протест толкова драматично, че дълго ще се помни...

Роджър Бартольмю жадуваше отмъщение.

10

Атмосферата зад сцената бе напрегната до краен предел. И то не само заради предстоящото представление. Хората бяха научили за откраднатия сценарий. Самата мисъл за една такава директна и злонамерена атака срещу трупата вече ги правеше несигурни. Предположенията за това кой ли може да е злосторникът, не спираха. Надали това беше най-подходящото настроение пред премиера.

Мнозина трябваше да се борят и със суеверието си. Банрнаби Гил беше този, който изрази гласно техните страхове и предчувствия.

– Кое ли ще бъде следващото нещастие, това се питам.

– Какво говорите? – сръза го Худ, който бе заприличал на сянка след прекараната безсънна нощ.

– Едно нещастие никога не идва само, Едмънд. Готви се за три едно след друго.

– Наистина ли?

– Помислете: първо, злополуката с Дик Хънидю, веднага след това открадването на сценария... – Гласът му спадна с една октава. – Каква ще бъде третата катастрофа?

– Вашето изпълнение – подхвърли Семюъл Ръф като на себе си и се изсмя ехидно.

В опита си да намали напрежението Лорънс Файърторн още повече притесни хората. Той събра цялата трупа в гардеробиерната и дръпна кратка реч за това колко необходимо е в този върховен момент да сложат своя враг с блестяща игра. Неговите въпиющи предупреждения ги сплотиха наистина, но повишиха още повече градуса на сценичната им треска. Само най-опитните актьори бяха имунизирани срещу нея.

– Семюъл?

– Да, момчето ми?

– Лошо ми е.

– Поеми няколко пъти дълбоко въздух, Мартин.

– Задушавам се в този костюм.

– Пийни малко вода.

– Чувствам, че няма да мога да изляза на сцената.

– Разбира се, че ще можеш – окуражи го Семюъл Ръф. – Стъпиш ли веднъж там, всичките ти страхове ще изчезнат. То е като преди битка. Човек, колкото и да е смел, изпитва страх и се чувства безпомощен, но

почне ли се веднъж, забравяш всичко от възбуда и напрежение. Театърът е един вид битка, Мартин. И ти ще се сражаваш храбро, зная това.

Самият факт, че Мартин Йоу се бе обърнал за кураж към Семюъл Ръф, сам по себе си показваше, че момчето е много зле. Прекараните три години в трупата му бяха дали самоувереност, граничеща понякога с арогантност. Ала сега от нея нямаше и помен. Измежду всичките удължени лица и пресъхнали устни наоколо Мартин Йоу се бе обърнал към човека, когото не можеше да понася. Спокойствието на Ръф го открояваше всред останалите и момчето намери в него сигурност. Сега то се реши дори на още по-голяма близост:

– Да ви кажа ли нещо, Семюъл?

– Какво?

– Мислех си, че никога не бих могъл да го кажа на някого...

– Ще ти се сега Дик да е тук и той да играе Глориана, така ли?

– Да. Откъде знаете?

– Не беше трудно да отгатна, момчето ми – отвърна поразвеселен Ръф. – Да ти кажа ли и аз нещо?

– Разбира се.

– Ако Дик беше сега в твоя костюм, и той щеше да иска ти да си на неговото място.

Никълъс Брейсуел бе благодарен на Семюъл Ръф за спокойствието, което излъчваше. Изцъкленият поглед на паниката вече надзърташе от много очи. Едмънд Худ бе първата ѝ жертва. След изнурителната безсънна нощ той се намираще на ръба на нервна криза. Съмненията по отношение на пиесата му прерастваха в съмнения в собствените му способности, за да придобият след това чудовищните размери на философски размисли за значението на театъра въобще. Кой би могъл да разбере този кипящ живот, товаменящо се лице... Худ бродеше самотен из гардобиерната, подгонен сякаш от призрази.

Никълъс успяваше все още да противодейства на всеобщата истерия. Въпреки превързаната си глава той се зае с обичайните проверки и тази рутинна работа допринасяше немалко за успокоение на духовете. Щом импресариото беше тук, трупата вече влизаше в солидна рамка, която я превръщаше в единен екип. За Никълъс не бе трудно да каже по някоя успокоителна дума, особено на онези, които се нуждаеха най-силно от морална подкрепа. Докато хората се лутаха наоколо, той умело намираще как да ги върне към действителността.

– Музиката вчера бе отлична, Питър.

– Много благодаря.

– По-добре не би могло и да бъде... Томас?

– Да, мастър.

– Знаете, че днес разчитаме изцяло на вас!

– Защо така, мастър?

– С вашия опит вие сте като скала в прибоя.

– Да се надяваме – засмя се старият работник.

– Хю?

– Тук! – обади се главният моделиер, който разбухваше фустите на Джон Талис.

– Смяната на костюмите трябва да стане много бързо.

– Ще се справим.

– Особено при Глориана в последното действие, нали знаете?

– Ще предвидя двама души само за това.

– Джордж...

– Тук, мастър! – изпъна вратле Дарт, прозявайки се.

– Бяхте невероятен тази нощ.

– Сър... Вярно ли е, че на древните троянци са им се изтърквали стъпалата от тичане?

– Не вярвам. Но ти гледай да не заспиш прав.

– Не зная какво да правя, мастър Брейсуел. Все заспивам...

– Грегъри!

– Не е тук.

– Къде е пак?

– Ами къде, знае се къде.

– Отново?

Всеобщият смях разведри напрежението. Всички добре знаеха къде е горкият Грегъри, за четвърти път вече бе там. И тоалетните, както всички останали кътчета на театъра, имаха важна роля във всеобщата суматоха.

Никълъс потисна умората си и огледа хората около себе си. Изопнати нерви, пресъхнали гърла, затворени лица... Ала той знаеше, че най-лошото е вече преодоляно. Това бяха хора професионалисти. Мъчителното очакване постепенно прерастваше в трескава възбуда преди началото на спектакъла и тази възбуда щеше да ги поддържа до самия му край. Актьорите на лорд Уестфийлд щяха да се справят. Самият той сега изведнъж започна да се радва на представлението.

Наконтен разкошно в копринен италиански жакет и испанска наметка, до него застана Лорънс Файърторн и прошепна в ухото му:

– Дали не трябва да го направя пак, Никълъс?

- Кое?
- До поговоря отново на хората?
- О, не!
- Направих ли достатъчно, за да укрепя бойния им дух?
- Повече от достатъчно – каза Никълъс тактично.
- Добре, добре...

Както винаги, това бе едно разумно предложение и Файърторн веднага го възприе. Той се отдалечи, като повтаряше първия си монолог със съскащ шепот. Неговият импресарио го бе възпрял да не предизвика поредната бъркотия. Крехкото спокойствие, обхванало хората в гардеробиерната, бе съхранено.

Слънцето позлатяваше високия цилиндър на театъра и хвърляше по арената плетеница от светлини и сенки. Палещите слънчеви лъчи караха правостоящите да се потят, притиснати един до друг. И колкото по-силна ставаше вонята на немитите тела, толкова повече се увеличаваше продажбата на вино, бира и вода. Слънцето предизвикваше известни терзания и в галериите, сред насядалите там натруфени господа и жестоко пристегнатите в своите модни корсети дами. До тях не достигаше никакъв полъх на вятъра, та да ги разхлади поне мъничко. Ясно бе, че нямаше да се мине без Джордж Дарт в ролята на западния вятър...

Зрелището си го биваше! Ако се съдеше по шума, бъркотията, смеховете, шаренията, елегантните пищни облекла и нетърпението, това представление сигурно щеше да надмине всички досегашни.

В този лъчезарен следобед от английското лято „Завесата“ представляваше истински микрокосмос – миниатюрно копие на столичния град. Бяха представени всички обществени слоеве. Докато горе се перчеха царедворци и благородници, долу сред тълпата гъмжеше от крадци и дребни престъпници. Но преобладаваше все пак средното съсловие. Звучеше разнолика реч, всякакви наречия и диалекти. Шеги, задявки, остроумия, дори кавги – тук деляха мегдан най-висшата интелигентност и най-безпросветната тъпота. В рамките на дървената ограда се намираще всъщност цял един град.

Лорд Уестфийлд присъстваше лично, за да попие блясъка на своята трупа. Той сипеше към актьорите дъжд от бащински усмивки и помахания с ръка. Мургав, набит, среден на ръст, лордът бе облечен в жакет, който грозно очертаваше шкембенцето му, да не говорим за огромната му шапка, чиито пера не позволяваха на хората зад него да видят нещо от сцената. Лордът се обличаше със съзнателно търсена екстравагантност. Изглеждаше така, сякаш се е родил с чаша вино в ръка и усмивка

на устните. Беше един чревоугодник и развратник на средна възраст, с всички полагащи се в такива случаи недостатъци, ала любовта му към театъра бе неподправена, а познанията му за работата в него – прецизни.

На по-горната галерия, точно по диагонал срещу него седеше лорд Банбари, който бе дошъл главно за да се цупи и критикува, а не да се забавлява. Той нервно подръпваше козята си брадичка и пускаше презрителни забележки по адрес на актьорите. В момента неговата трупа преживяваше един от лошите си периоди, така че имаше за какво да завижда.

Банбари видя своя съперник в другия край на залата, кимна кратко и поразмърда крайчеца на пръстите си, но бързо се извърна, та не успя да види многозначителната гримаса на лорд Уестфийлд.

Лейди Розамунд Варли осъществи така желаното блясаво появяване. Тя се настани на мястото си и всички, като по команда, извиха към нея очи и вратове. Беше облечена цялата в пъстра комбинация от бяло, синьо и жълто – нямаше друг тоалет, който да се мери с нейния. Докато се къпеше в лъчите на това внимание, тя раздаваше щедри усмивки на всички страни.

Сред това истинско стълпотворение Роджър Бартольмно единствен запазваше ледено спокойствие. Всичко, което виждаше само подлютяваше омразата му. Всичко, каквото чуваше, раздухваше огъня на презрението му. Вместо него да честват сега като автор, приемащ заслужените аплодисменти на публиката, негодниците го бяха превърнали в едно неизвестно нищожество, бяха му нанесли смъртоносна, незаслужена рана... В жилите му се вливаше отрова, по-черна от омразата и по-ужасна от жаждата за отмъщение. В главата му блъскаха чукове. О, те го бяха прогонили от жадуваната театрална сцена, ала той ще се погрижи да го забележат! Този път ще го видят всички, до последния зрител. Планът му носеше твърдата непоколебимост и яснотата на собственото му отчаяние. Да, това щеше да бъде пламенната драма, една неповторима трагедия!... Чуковете в слепоочията му заблъскаха още по-жестоко. Бартольмно скоро щеше да се отърве от тях...

Появата на тромпетиста и вдигането на знамето бяха посрещнати с бурни овации. Това не беше обикновено представление... Защото се носеха всякакви слухове. Около тази пиеса ставали някакви страхотии... Това било пръст божи! Щяла да бъде унищожена цялата трупа на Уестфийлд, един бил вече убит, друг го размазало дърво, дори импресариото бил нападат, откраднали му някакви много ценни работи... Във въздуха витаеше тайнствена опасност, предчувствие за нещо необикновено,

което предстоеше да се случи.

Четецът на пролога разказа пиесата и „Глориана триумфант“ постепенно завладя своята публика, за да не я остави до края. Тайната на тази магия бе в темата – достоверна и преживяна. Нямаше зрител, който да не може да види себе си и своя живот в нея. Говореше се за някакво древно кралство Албион, но това бе точно копие на Англия, която познавах!... Едмънд Худ бе успял да постигне нещо изключително рядко: неговото произведение съчетаваше възвишената героика с познатото ежедневие.

Никълъс Брейсуел беше неотразим, и то не само що се отнася до стриктното и плавно протичане на действието. Той бе участвал в създаването на драмата, като разказа на Худ безброй подробности за корабите, флотата, моряшкия език, флотските традиции. Никълъс се бе погрижил да вмъкнат няколко сцени с прости английски моряци, разказващи за живота им, за лишенията, които е трябвало да търпят. По този начин Худ бе внесъл известна комедийна нотка в пиесата си и с това само още по-ярко се открояваше светът на адмиралите и капитаните.

Защото един от превъзнасяните митове беше как в битката са изгубили живота си само стотина английски моряци. Това беше истина, но хората забравяха за тежките условия, например дима от битката! Болести, отравяния, изтощение, и въпреки всичко английските моряци се бяха сражавали храбро. Сега вече никой не говореше за това как бяха пили собствената си урина, когато водата се бе свършила, как ги мореше тифът, как екипажите се бяха стопили дотолкова, че не стигаха хора да вдигнат котвата...

„Глориана триумфант“ не разказваше всичките тези неща, но този път народният героизъм поне не беше забравен. Пред зрителите се разгръщаше жива и правдива картина на морския живот. Семюъл Ръф и Бенджамин Крийч бяха чудесни моряци – груби, тромави, смешни, лоялни и предани. Тези образи веднага грабнаха сърцата на буйните правостоящи ценители на театъра.

Но истинският герой на пиесата изобщо на цялата постановка бе Лорънс Файърторн. Точно в тази творба той имаше възможност да покаже цялата си дива енергия, всичките си технически похвати. Беше ту груб, ту романтичен, ту многословен, ту скъп на думи. Беше възвишен и долен. Ласкателствата, с които се увърташе около кралицата, бяха смесица от рафинирана комедийност и пламенна искреност. Това беше всъщност мястото, където той се обръщаше към лейди Розамунд Варли. И беше наистина неотразим!

Лейди Розамунд бе пленена, лорд Уестфийлд – възхитен. Дори лорд Банбари не усети как млъкна безпомощно. И Роджър Бартольмно почувства магията, но по съвсем друг начин. Образът на Файърторн отприщваше у него желание да действа на момента, ала той съумя да се овладее. Като че ли се стремеше да натрупа колкото се може повече гняв у себе си, преди да избухне. Този шанс му се разкри чак в петото действие.

Никълъс Брейсуел бе хвърлил много труд за представянето на морската битка, включил бе цял куп невероятни, трудно осъществими ефекти. Сценичните работници се побъркваха от търчане да осъществяват идеите му. Да не говорим за горкичкия Джордж Дарт, който трябваше да изпълнява ролята на западния вятър, впрочем, какъв ти вятър, това трябваше да бъде истинска буря! Файърторн стоеше на палубата и изстрелваше своите команди, Ръф, Крийч и останалите моряци се потяха яко долу, на оръжейната палуба. Сега вече мачтата бе осигурена с въжета. Топовете бяха наредени от двете страни на кораба – през вдигнатия капак на дупката в средата на сцената се чуваше как плискат вълните. В разгара на битката работниците започнаха да плискат нагоре вода и тя се разливаше с шум по палубата. И когато един от моряците бе ранен, той драматично залитна и падна в морето – мятайки се в дупката. Не беше кой знае какъв хитроумен трик, но за публиката беше голяма работа.

Действието ставаше все по-стремително, а ритъмът – все по-трескав. Колкото повече пиесата се приближаваше към финала, Файърторн ревеше пресипнало, мятайки се ведно с кораба си, попаднал под силен обстрел. Едно дръпване на въжето и половината такелаж се стовари с гръм върху сцената. Бомбички, фойерверки, барабани, цимбали, гонгове и тропети, всичко що можеше за дрънчи и бумти бе използвано, за да се предаде оглушителният тътен на битката. Железни скари със запален върху тях огън трябваше да бележат местата на вражеско попадение – пожари, гасене... Актьорите вадеха вода уж от самото море – през дупката в сцената – и плискаха ведрата отчаяно върху страхотните пожари.

Сега Файърторн даде команда. Трябваше да последва изстрел, и то не от едно оръдие, както в първата пиеса, а четири последователни гърмежа, един от друг по-силни. И това далеч не бе всичко. Докато гърмежът на топовете още не беше заглъхнал, един дребничък мъж в черно се покатери на балкона на втора галерия и се хвърли оттам с див, отчаян крисък.

Явно не бе пресметнал скока си добре, защото падна в гънките на голямото платно като в люлка и оттам вече се стовари на сцената и

остана долу, загубил съзнание. Моментът бе невероятен! Такова нещо публиката не бе виждала досега! Нито пък Лорънс Файърторн, ала той майсторски се справи с положението. Всички бяха помислили, че така си е по пиесата и той беше последният човек, който би разочаровал своята публика. С две импровизирани реплики нареди на хората си да вдигнат "този испански кучи син" и да го хвърлят в морето. И Роджър Бартольмю най-безцеремонно бе метнат през дупката на пода.

В опита си да провали пиесата и да се увенчае с вечна слава чрез невероятното си публично самоубийство измъченото момче успя само да направи пиесата още по-драматична и да си навлече страхотно главоболие.

Сега вече Мартин Йоу се появи, за да посвети в рицарско звание своя предан морски вълк, при което гръмнаха бесни аплодисменти и възторжени възгласи. Цялата, цялата трупа беше великолепна, сега вече нищо не можеше да им се изпречи на пътя.

Зрителите не забелязаха, че Бартольмю не излезе да се поклони с останалите.

Лейди Розамунд Варли седеше с приятели в една от частните стаи зад галериите и примижаваше възторжено, припомняйки си моменти от представлението. Беше наистина „Глориана триумфант“, какво подходящо заглавие! „Бог е на страната на флотата“ остана погребана завинаги в морските бездни. Произведението на Едмънд Худ щеше да владее моретата.

Поднасяха освежителни напитки, всички говореха един през друг, възбудени и очаровани. В този момент лорд Уестфийлд въведе Лорънс Файърторн. Той отбеляза появата си с елегантен поклон към лейди Розамунд, чиято ослепителна усмивка бе предназначена този път само за него. Въпреки че бе представен на останалите благородници в стаята, Лорънс Файърторн едва ли чу имената им. За него тук присъстваше само една-единствена личност.

И тази личност му протегна за целувка ръката си, облечена в ръкавица:

- Бяхте невероятен, мастър Файърторн!
 - Черпех вдъхновение от вашето присъствие, лейди Варли.
 - Какъв умел ласкател сте, сър!
 - Истината не се нуждае от ласкателство.
- Тя избухна в звънлив смях и се наведе леко към него.
- Каква ще бъде следващата ви роля?

– Коя бихте желали да ви покажа, многоуважаема лейди Варли?

– Аз ли, сър?

– Имаме богат репертоар. Като какъв искате да ме видите?

Погледите им се срещнаха – прями и красноречиви, Файърторн бе във възторг от нейното кокетство, тя – от дързостта му.

– Хектор.

– И кога ще заповядаме да играя за вас, лейди Варли?

– Веднага щом бъдете готов, сър.

– Представлението ще бъде посветено на вас.

– Ще считам това за особено висока чест, мастър Файърторн.

– Мога ли да ви съобщя, щом датата бъде определена?

– Ще умра, ако не го сторите.

– В такъв случай, ще бъде много скоро, обещавам ви.

– Чудесно – каза тя небрежно. – Имам вашата дума, сър.

– И аз вашата, лейди Варли.

Рандевуто бе уговорено. В едно претъпкано с хора помещение, още при първата си среща те успяха да се разберат. Актьорът бе извън себе си от радост. Благословен ден! Не бяха много мъжете, които можеха да се похвалят, че само за няколко часа са унищожили испанската Армада и са завоювали лейди Розамунд Варли!

Бенджамин Крийч излезе от театъра заедно с неколцина колеги, но скоро се отдели от тях. И той, както останалите членове на трупата бе окрилен от успеха на представлението. Но радостта му бе някак помрачена – не е лесно да се радваш, когато служиш на Двама господари.

Надали имаше човек, който да познава по-добре и по-точно от него кръчмите в Лондон. Не му беше никак трудно да намери странноприемницата, която му бяха назовали. Направо през Ийстчип, след това наляво, после надясно – и се озова на мястото. Погледна надписа: „Чепът и клинът“. Изгаряше от жажда. Влезе, привел глава под ниските греди на тавана.

– Здравейте, Бен! Благодаря ви, че дойдохте.

– Здравейте.

– Нека да ви поръчам едно питие, драги. Вино или бира?

– Бира.

– Не сте се изменил, както виждам. Сядайте!

Крийч се отпусна на стола срещу мъжа и се взря в мургавото лице със сатанински черти. Сервираха напитките и те вдигнаха чаши да се чукнат.

- За бъдещето – каза домакинят.
- Каквото дойде, сър.
- Вие можете много да ни помогнете, Бен.
- Да.
- Ние сме ви благодарни.

Крийч го наблюдаваше втренчено и изчакаваше другия да направи първата крачка.

Знаеха се от години. Мъжът бе умен, убедителен, находчив и имаше в характера си една тъмна страна, но за Крийч тя беше по-скоро качество. Двамата имаха нещо общо. Да, той харесваше Джайлс Рандолф.

Ан Хендрик и нейният наемател бяха седнали да вечерят. Тя прехласнато изслуша разказа му за събитията в „Завесата“. Когато Никълъс стигна до скока на Роджър Бартольмю, тя нямаше сили да се храни повече и остави вилницата.

– Нарани ли се? – попита тя разтревожено.
– Дойде лекар и се погрижи за него. След това го закараха в къщи да почива.

- Но защо го е направил, за бога?!
- За да отмъсти на трупата.
- Защото сте отхвърлили пиесата му?

– Мазър Бартольмю не е могъл да понесе този срам, който е дълбаел душата му като с длето. Театърът е в състояние да тласне хората до такива невероятни състояния, Ан.

– О, зная – каза тя многозначително.
– Беше просто смазан от това, че опитът му за самоубийство излезе несполучлив. Нямаше късмет с театъра, колкото пъти опита, все удари на камък.

- Горкото момче! Не му е било лесно.
- Да, така е. Ала поне за нас той разбули една тайна.
- Тайна?
- Онези афиши, за които Джордж разправяше...
- Късал ги е мазър Бартольмю, така ли? – ококори се Ан.
- Отчаяните люде прибъгват до отчаяни постъпки.

Ан изпъшка и отново взе вилницата си. Но като погледна кървата превръзка на главата му, отново й се отяда.

- Как е раната, Ник?
- Главата ми си е все още на раменете – пошегува се той.
- Не помоли ли лекаря и тебе да прегледа?

– Не се тревожи за това, Ан. Нищо ми няма. – Той опипа превръзката. – Всъщност я държа още само за да ме глезиш.

– А онзи, Червенобрадия?

Той мигновено се стегна целия и стана сериозен.

– Сега имам много повече основания да намеря този злодей. – Никълъс стисна зъби. – Червенобрадия и неговият съучастник ще трябва да дадат отговор на много въпроси и аз съм твърдо решен да го получа!

– Но как? – запита тя. – В един град с повече от сто хиляди души двамина могат лесно да се скрият. Как смяташ да ги търсиш?

– Може би изобщо няма да се наложи.

– Не разбрах?

– Вместо да тичам да ги гоня, бих могъл просто да изчакам те да дойдат. Съвсем сигурно е, че те ще ударят отново.

– О, Ник! – изплака Ан уплашена.

– Не съм аз жертвата, която преследват – успокои я той. – Ако бях аз, щях да ме убият миналата нощ. Но те не се възползваха от тази възможност. Не, Ан, тези хора имат някакъв сложен план.

– Пак не те разбирам.

– Всичко започна със смъртта на Уил Фаулър.

– Но нали беше нещастен случай? – възрази Ан. – Изпуснал нервите си и се замесил в онова сбиване... Нали е било съвсем случайно?

– И аз мислех така. Но междувременно започвам да се съмнявам. Сега вече смятам, че Уил е бил убит предумишлено и че всичко, което става оттогава насам, включително и кражбата на сценария, е взаимосвързано.

– Какви ги говориш, Ник!

– Истинската цел е трупата на лорд Уестфийлд – каза той убедено. – Някой се опитва да съсипе цялата трупа.

След като реши, че е намерил най-сетне напълно роза, Едмънд Худ загуби напълно ума си по нея. Знаеше, че я обича пламенно и безумно, въпреки всичко! Въпреки и независимо от факта, че тя надали бе най-достойната за такава чест. За него Роуз Маруд бе истинска богиня, нищо че ходеше с престилка, нейното жизнерадостно присъствие изпълни живота му с нови надежди, даде му нов смисъл. Мъчнотиите около поставянето на пиесата му бяха доказали колко голяма нужда има от замайващата утеха на една любов. Единственото му желание сега бе Роуз да бъде негова.

Александър Маруд бе сериозно препятствие за осъществяването на неговите желания. Вечните му тревоги и песимизъмът му сега черпеха още по-мрачни сили от паническият страх за собствената му дъщеря. Беше обладан от мисълта, че някой може да я прелъсти. Всеки момент! Не я изпускаше от очи. Ето ти беда, когато даваш подслон на тия нехранимайковци от театъра – никоя жена в къщата ти не е в безопасност. Според разтревожения като квачка стопанин, нямаше актьор, който да не е безпътен развратник, тия хора няхаха никакви морални скрупули, фактът, че две от слугините му бяха бременни, напълно потвърждаваше мнението му.

Едмънд Худ бе следен на всяка крачка. Щом се доближеше до момичето, тутакси изникваше бащата и й намираше някъде работа. А единствения път, когато Маруд не успя да предотврати срещата между влюбения и неговата изгора, довтаса майка й. Беше едра и яка жена, твърде напориста. Острите й бдителни очи моментално обърнаха Худ в бягство.

Но все пак неговият звезден час дойде и той не го изпусна. От прозореца на залата за репетиции той видя своето божество да минава през двора с брат си. Худ вече бе платил на един от сценичните работници да му помогне при нужда и сега му даде знак. Джордж Дарт – най-невзрачният член на трупата – бе избранникът, който трябваше да отнесе стрелата на Амур.

– Да, мастър?

– Тръгвай с мене!

– Къде отиваме, сър? – попита момчето, подтичвайки след Худ надолу по стъпалата. – Сега ли трябва да свърша онова, което искахте?

– Ако е рекъл бог.

Излязоха на двора. Худ хвърли поглед през отворената врата на крчмата и се зарадва, като видя старите Маруд заети там. Веднага зашепна на Дарт:

– Ето я, говори с брат си отсреща... – Той подаде на Дарт лист хартия, завит на малко руло. – Дайте й това незабелязано!

– Ала как, сър! Нали момчето ще ме види?

– Отклонете някак вниманието му!

– Как става тая работа?!

– Правете каквото ви казвам, и бързо!

– Ще се опитам, сър.

– Трябва да успеете, Джордж! – предупреди Худ мрачно. – Листът е предназначен само за нейните очи. Тръгвайте!

– Да, мастър.

Худ влезе в крчмата и застана до вратата. Без да изпуска от очи родителите на момчето, той наблюдаваше дребничкия Дарт, който тръгна да се разхожда нехайно из двора. Джордж Дарт надмина себе си. Приближи се към брата и сестрата, пхна се светкавично помежду им и блъсна силно момчето така, че го запрати далеч настрана. Роуз Маруд остана сама и не разбра как в ръцете ѝ се намери този навит лист хартия...

Тя погледна печата и цялото ѝ лице светна от радостна изненада.

– Отвори го, любов моя! – опита се да ѝ внуши Худ от разстояние.
– Отвори го!

Сякаш чула пламения му зов, тя се подчини, строши печата и разгърна писанието. Изразът на изненада застина в смущение. Смръщила чело от напрежение, тя се взираше в сонета в продължение на няколко секунди, след това обърна листа наопаки и пак го погледна. Беше ужасно! Худ се бе надявал, че неговите четиринадесет редчета ще намерят веднага пътя към сърцето ѝ и в нея ще лумне безкрайна любов, и през ум не му беше минало, че тази възвишена хубост, това олицетворение на съвършенството може да има някакъв недостатък – та бил той и най-дребният. Истината се стовари върху му с брутална внезапност. Роуз не можеше да чете.

Мина доста време, преди да установят със сигурност, че наистина има такова нещо. Хю Уеджис забеляза, че липсват някои дребни неща от гардероба. На Питър Дъгби му изчезнаха някакви нотни листове. Томас Скилън остана без най-хубавата си метла, а Джон Талис пък не

мога да намери никъде шапката си. Отначало всеки си мълчеше – липсваха все дребни неща.

Следващата жертва бе Семюъл Ръф.

След репетицията двамата с Никълъс Брейсуел се отбиха да пийнат по чашка в „Главата на кралицата“. Ръф пожела да плати, но когато отвори кесията си, тя се оказа празна.

– Откраднали са ми парите.

– Имаше ли много пари в кесията? – стъписа се Никълъс.

– Само грошове, но честно спечелени!

– И нечестно откраднати, както изглежда.

– Как е могло да стане? – затюхка се Ръф. – Не съм бил сред много хора, та да ме обере някой джебчия... Цял ден бях сред колегите.

Никълъс изпъшка.

– Значи крадецът е измежду нас. – Тук?

– Вие не сте единствената жертва, Сам. Слушам оплаквания вече цяла седмица. На някой му играе ръчичката!

– Хванете този подлец!

– Ще го хванем. А за сметката не се безпокойте. Аз ще я уредя.

– Но само докато си взема заплатата – настоя Ръф. – Ще съм ви длъжник дотогава. Аз винаги си плащам дълговете.

– Какъв ти дълг! Дребна работа.

– И как така нищо да не усетя! – Ръф продължаваше да се взира тъжно в празната кесия. – Който и да е бил, явно много тънко е пипал!

– Кога вадихте пари за последен път?

– По обед, платих си яденето и пиенето.

– А по-късно?

– По-късно не съм я свалял от колана си... – Той изведнъж се сети нещо. – Освен за няколко минути, когато Хю Уеджис трябваше да ми изпробва новия костюм. Гардеробиерната беше пълна с хора.

– Можете ли да си спомните кои бяха?

– Не, не съм и помислил, че трябва да внимавам. Защо?

– Защото там е станало. Един от тях е крадецът.

Семюъл Ръф бе ядосан. След толкова дълга безработица най-сетне бе получил редовна заплата, беше си я разпределил да я харчи най-разумно. Самата мисъл, че някой от колегите му го е обрал, го наскърбяваше. Цялото му настроение се развали.

– Това е лошо знамение – реши той.

– В какъв смисъл?

– Съдбата се обръща срещу мен. Знаех си, че някога ще се случи. –

Той въздъхна и сви безпомощно рамене. – Бях толкова щастлив, че съм част от трупата!...

– Ние се радваме, че сте при нас, Сам.

– За мене това беше страшно важно, нямам думи да изразя колко съм ви благодарен за всичко, което направихте за мене. – Той наведе тъжно глава. – Вие ме срещнахте в... труден за мене момент... когато аз...

– Не е нужно да ми обяснявате – каза Никълъс приятелски, за да му спести неудобството. – Разбирам ви.

Всъщност като актьор Семюъл бе като възкръснал от мъртвите. След категоричното си решение да се откаже от професията, той беше получил последен шанс и се бе възползвал от него по достоен за възхищение начин. Гаснещата искрица в душата му се бе разгоряла в буен пламък и той се бе върнал към живота, който обичаше. Никълъс с радост бе наблюдавал как Семюъл Ръф възвръщаше достойнството си.

– А сега всичко свърши – каза актьорът тъжно.

– Не виждам защо, Сам!

– Мастър Гил не желае да ме вижда повече тук.

– Той е само един от съдружниците – напомни Никълъс. – Другите ценят вашите качества, Сам.

– И все пак ще предпочетат да уволнят мен, а не Гил.

– Може би изобщо няма да се стигне дотам.

– Моля ви, опитайте се да ми помогнете! – примоли се Ръф и сграбчи ръката на Никълъс. – Трябва непременно да остана в трупата на Уес-тфийлд. Сега вече никой друг състав няма да ме вземе. Моля ви, Ник, използвайте цялото си влияние!

– Ще го направя – обеща Никълъс. – Не се отчайвайте!

– Ами мастър Гил?

– Трябва да се опитаме да го придумаме.

– Дали ще отстъпи, как мислите?

– Всеки може да бъде накаран да промени мнението си.

– Дано да е така! – Ръф пусна ръката на Никълъс и се облегна назад с уморена усмивка. – Каква промяна в живота ми! Като си помисля, че когато се срещнахме за първи път в странноприемницата, бях решил да се връщам у дома.

– Вие наистина се върнахте у дома, Сам.

– Мислите ли?

– Да, в театъра, той е вашият дом.

Ръф кимна в знак на съгласие и усмивката му стана някак

тайнствена. Наведе се през масата и каза тихо:

- Да ви направя ли едно признание, Ник?
- И то е?
- Мразя кравите. Не понасям тези животни.
- О, вие направихте много повече, приятелю.

След като платиха бирата си на Маруд, двамата излязоха навън. Вечерта вече прибулваше светлия слънчев ден. Поспряха се пред входа и Ръф отново се отдаде на чувствата си:

– Не бих понесъл да се разделя с всичко това, Ник! Той разтърси сърдечно ръката на импресариото и се запъти към квартирата си. Никълъс хвърли последен поглед към двора и точно се канеше и той да тръгва по Грейсчърч стрийт, когато му се стори, че забеляза на един от прозорците някакво раздвижане. Беше в гардеробниерната.

Какво значеше това? Всички членове на трупата се бяха разотиили по домовете си, гардеробниерната бе заключена – винаги я заключваха заради скъпите костюми. Първата му мисъл бе да се промъкне до прозореца и да надзърне, но това можеше да привлече вниманието на онзи вътре. Реши да се върне в кръчмата и да проговори с Маруд.

- Може ли да ми дадете ключа от гардеробниерната?
- Още не са ми го върнали, мастър Брейсуел.
- У кого е?

– Представа нямам, сър.

– Дайте ми ключа от съседната стая.

– Ама да не е станало нещо? Какво има? – завайка се ханджията.

– О, нищо – каза нехайно Никълъс, за да не раздухва работата. – Сигурно Хю Уеджис е останал да поработи над костюмите. – Той взе ключа. – Благодаря, мастър Маруд. Ще ви го донеса обратно.

Качи се тичешком и натисна бравата. Вратата бе заключена. Той отиде до вратата на съседната стая, отключи я безшумно, мина предпазливо по скърцащите дъски на пода и прилепи ухо на междинната врата. Чуваха се някакви приглушени шумове. Нямаше съмнение, крадецът действаше.

Безкрайно внимателно Никълъс вдигна резето и откряна вратата, само колкото да погледне в стаята. Онова, което видя, го смая толкова, че той започна да премигва – не вярваше на очите си, най-малко това бе очаквал!

В единия ъгъл на гардеробниерната Барнаби Гил целуваше някаква млада жена. Бяха се прегърнали нежно, актьорът беше самата рицарска галантност, преливащ от страхопочитание към дамата. Ако не беше

толкова изненадан, Никълъс направо би се трогнал от тези чувства.

Докато отваряше още малко вратата, тя изскърца на пантите. Влюбените подскочиха и извърнаха уплашени лица към него. Сега вече смайването му бе пълно. Жената носеше костюма и перуката за новата пиеса...

Беше Стийвън Джуд.

Стажантът стана червен като божур. Барнаби Гил беше бесен.

– Какво търсите тук, сър? – излая той.

– Мярна ми се нещо на прозореца...

– Но това вас не ви засяга! Давам на момчето някои указания, това е всичко. Ето, приключихме вече.

– Да, мастър Гил – каза Никълъс спокойно.

– Можете да си вървите – каза актьорът надменно.

– Преди това ще придружа Стийвън до къщи.

– Махайте се!

Заповедта прозвуча изключително гневно, ала Никълъс не мръдна от мястото си и издържа отровния поглед. Барнаби Гил бавно отстъпи. Ако импресариото рече да разкаже какво е видял, той щеше да се окаже в отвратително положение, Файърторн и останалите знаеха за неговата слабост към момчета, но се бяха разбрали да не закача стажанти. Кратката прегръдка със Стийвън Джуд можеше да му излезе солена.

Никълъс му хвърли красноречив поглед. В този кратък, мълчалив миг бе сключена сделка: срещу своето мълчание Никълъс можеше да задържи в трупата Семюъл Ръф. Твърде неприятен компромис, ала Гил трябваше да се примири.

Стийвън Джуд още пламтеше от срам, от което можеше да се предположи, че за първи път се е поддал на съблазнителя. Никълъс твърдо реши, че ще му е и за последен път. Беше време да поговори сериозно с момчето.

– Преоблечи се, Стийвън!

Разтреперан и объркан, стажантът се обърна към Гил. Актьорът направи напразен опит да излезе от положението и махна с ръка – един вид, освобождава импресариото да си върви.

– Не е необходимо да го чакате! – каза той нервно. – Аз лично ще отведа момчето в къщи. Така че засега ви казваме сбогом.

– Преоблечи се, Стийвън – повтори Никълъс спокойно.

След дълго колебание Гил кимна на младежа, Стийвън Джуд се зае да сваля костюма и перуката. Никълъс отвори вратата и направи път. Барнаби Гил разбра намека. Без да се обръща назад, той бързо напусна

мястото на последното си разочарование. Бяха му осутили още едно завоевание.

Неделното утро завари Лорънс Файърторн на обичайното му място в църквата „Свети Леонард“ в Шордич. До него седяха жена му, децата му, стажантите и прислугата. Той пееше сърцата и многословна проповед по евангелието на Свети Марко. Имаше вид на напълно щастлив глава на семейството по време на църковна служба. Никой от насядалиите наоколо богомолци не би и помислил, че жената до него, външно преливаща от майчинска нежност, таи в сърцето си желание да убие своя достопочтен съпруг.

Заплахата от страшната Армада бе умножил броя на богомолците в протестантските църкви. Дори не чак дотам набожни души потърсиха закрилата на новата религия. Страхът от испанците подгонваше хората в храмовете, където се молеха за спасение, а победата над Армадата бе отпразнувана в препълнени църкви. Сега, през лятото и есента на 1588 година, нямаше божи служител в града и по графствата, който да се оплаква и да укорява паството си в липса на смирено усърдие. Страхът от Армадата и заплахата от Рим караха хората да се тълпят пред амвоните и не дотам издигнати духом пастири, като прогонваха и последната носталгия по тържествените тайнства на старата религия.

Лорънс Файърторн никога не бе занемарявал религиозните си задължения. Бе достатъчно възрастен, за да помни латинските меси, въведени по времето на кралица Мери, но се зарадва, когато Елизабет върна протестантското богослужение. Много скоро го завладя магията на Книгата на простите молитви, чийто език беше истинска наслада за артист от неговата класа. Църковните ритуали по начало съдържат театрален елемент и Лорънс с готовност се учеше от всеки пастор, който проявяваше артистично дарование от амвона.

Когато коленичи за последен път преди края на службата, той не затвори очи в смирена усмивка. Остана с поглед, вперен в олтара, а на лицето му бе изписано блаженство. Марджъри Файърторн го изгледа изненадана, недоумявайки откъде това просветление и благоговение. Но онова, което вдъхновяваше съпруга ѝ съвсем не бе христовата вяра. Покривката на олтара го беше накарала да засияе – истинско царскосиньо, везано със злато. Точно като корсажа, който лейди Розамунд Варли бе носила в „Завесата“...

В ушите му още звучаха думите на проповедта:

„Истина ти казвам, изпращам своя пратеник пред твоето лице...“

Без да губи време, Никълъс Брейсуел побърза да съобщи на Семюъл Ръф добрите новини. Без да споменава за обстоятелствата, накарали Гил да промени мнението си, той само информира актьора за новосъздалата се ситуация. Ръф толкова се зарадва, че за малко не задуши импресариото в прегръдките си.

– Радвам се от все сърце!

– Щастлив обрат за всички ни.

– Вашето умение да убеждавате е страхотно!

– Само влагам здрав разум, нищо повече.

– Налага ли се и аз да говоря с мастър Гил?

– Не би било особено разумно – побърза да го спре Никълъс. – Забравете старите дразги, Сам! Каквото било, било. Сигурен съм, че мастър Гил няма интерес да повдига повече този въпрос.

Бяха дошли в „Главата на кралицата“ за сутрешната репетиция и чакаха пред гардеробиерната. Никълъс не би могъл да направи на приятеля си по-голям подарък от съобщението за оставането му в трупата. Обикновено сериозното лице на Ръф сега сияеше от радост.

Разговорът им бе прекъснат от един гръмък баритон:

– Ник, драги мой!

– Добро утро, мастър.

– Добро утро, сър – промълви бързо и Ръф и се отдръпна настрани.

Лорънс Файърторн дари Ръф с приятелска усмивка и се обърна изцяло към Никълъс. Импресариото добре знаеше какво ще последва.

– Искате да предам някакво съобщение?

– О, без никакво бавене, драги Ник!

– Не би ли могъл Джордж Дарт да свърши тази работа?

– Не, за бога! – прогърмя Файърторн драматично. – Това е работа за мъже. Не може да бъде възвестена от някакво си момченце със заешко сърце.

– Но аз съм нужен тук – опита се да се аргументира импресариото.

– Друг ще поеме временно вашата работа, драги. Сега имате по-важна задача.

Файърторн извади от жакета си едно писмо, лепна му шумна целувка и го подаде на Никълъс.

– Ще предадете това.

– Да, мастър.

– Ще чакате за отговор.

– Ще чакам.

– Актьорът зае позата, в която вчера викарият на „Свети Леонард“ бе проповядвал от амвона, и издекламира тържествено: „Истина ти казвам, изпращам своя пратеник пред твоето лице...“ После избухна в непочтителен смях, тупна Никълъс по гърба и влезе в гардеробиерната, за да даде възможност на цялата трупа да се погрее от лъчезарното му настроение.

Семюъл Ръф се приближи, вдигнал високо вежди.

– Дали правилно предугаждам коя е дамата? – запита тихо той.

– Да, Сам.

– Знае ли мастър Файърторн с какво име се ползва тя?

– Точно това е една от причините, да е тъй силно привлечен.

– Едва ли ще е толкова въодушевен, Ник, ако знаеше онова, което знам аз. Лейди Розамунд Варли раздава благоволения си твърде щедро.

– Това не е тайна.

– Сигурно е така – каза Ръф и понижи глас. – Но дали знае, че на времето тя беше любовница и на лорд Банбари?

Чипсайд беше най-големият и най-шумният от лондонските пазари – безкрайни редици от сергии, кошове, кошници, купчини и чували, селяни и всякакви люде, които предлагаша своите произведения. С биене на камбана отваряха пазара в ранни зори и той моментално закипяваше като дяволски котел, изригващ оглушителна врява и всевъзможни миризми. Най-добрите птици и най-гъстото мляко човек можеше да намери на Лийдънхол стрийт, риба се купуваше обикновено на Фиш стрийт хил или по кейовете Куинсхайт и Билингсгейт, ала Чипсайд държеше палмата на първенството и предлагаше най-богат избор.

Никълъс Брейсуел крачеше покрай несвършващите се купища от стоки, потънал в мисли. Чувстваше се твърде не на място в ролята на куриер. Не стига, че ценеше високо жената на Лорънс Файърторн, но му беше и неприятно да го използват да урежда интимните работи на шефа. А сега се бе прибавил и един съвсем нов и твърде объркващ момент. Ако лейди Розамунд Варли е имала наистина интимна връзка с лорд Банбари, логично би било той да я използва като пионка, за да атакува трупата на съперниците. Достатъчно беше тя да отвлече Файърторн от основните му задължения, за да причини сериозни поражения на Уестфийлдовата трупа...

Никълъс стигна до катедралата Сейнт Пол. Въпреки че падналият наскоро гръм бе повредил кулата, готическата сграда все още

доминираше над града и привличаше лондончани като магнит. Около църквата се бяха скупчили магазини и къщи, цяла армия джебчии и всякакви скитници намираще тук тлъста плячка – и в катедралата, и извън нея. Колкото и да бе потънал в мислите си, Никълъс машинално сложи ръка върху кесията си, за да не я оплячкосат крадците.

Колкото повече се приближаваше към Лъдгейт, толкова по-силно ставаше нежеланието му да помага на една любовна връзка, която можеше сериозно да навреди на трупата. Видът на близката странноприемница „Красивия дивак“ го развълнува. В тази сграда той беше попаднал в плен на театъра – тук бе гледал едно чудесно представление на Кралската трупа, което реши съдбата му. Преживяното в онзи хладен априлски ден по-късно го отведе при хората на лорд Уестийлд. Въпреки всичките ѝ недостатъци Никълъс обичаше своята трупа и бе решен да я пази от всякакви посегателства. Ще задуши опасната връзка на Лорънс Файърторн още в заровиш. Налагаше се в интерес на трупата да спасява актьора от собствената му похотливост.

Никълъс премина бързо покрай градските стени по посока на Флийт стрийт и брега. Стигна до разкошната Варли Хауз, предаде посланието, но разбра от слугинята, че нейно благородие не е у дома. Чудесно! Тъкмо нямаше да се наложи да връща отговор.

По пътя към града мислите му отново се върнаха към неговите работи. Уил Фаулър го бе заклел да преследва убиеца му и нямаше ден оттогава, в който Никълъс да не потвърждаваше клетвата си. Червенобрадия трябваше да бъде намерен.

Точно до Флийт стрийт една внезапна мисъл го накара да спре като закован. В „Надежда и котва“ пребитото момиче бе споменало за онези рани по гърба на своя посетител и Никълъс си мислеше, че човекът може да е бил прекаран вързан по улиците, за да изгърпи бой с камшици. Сега изведнъж се сети, че е напълно възможно Червенобрадия да е получил раните си другаде...

Той бързо сви надясно и се отправи с широки крачки към Брайдуел. Хенри VIII го бе построил като кралски дворец на брега на река Флийт – огромна, невероятна постройка от тъмночервени тухли с три вътрешни двора. По-рано тук бяха живели членове на кралското семейство, след това сградата бе наета за осем години от посланиците на Франция. Но от времето на Едуард тук живееха хора от по-нисшите съсловия. Сега Брайдуел бе превърнат в болница и затвор.

Сираци, скитници, дребни престъпници и проститутки обитаваха сега някогашния дворец. Режимът беше строг. Когато Никълъс стигна

до сградата, веднага се натъкна на красноречиво доказателство за суровото правосъдие – току-що бяха докарали група разбойници, заловени по пътищата, които изгърпяваха наказанието си – бой с камшици. На възрастните по една дузина удари, на децата и юношите – по половина. Бяха разголили гърбовете им. Хората виеха и ревяха под жестоките удари.

Цяла тъпла зрители жадно наблюдаваше този спектакъл на човешко страдание. Никълъс бързо извърна очи. Беше му отвратително да гледа как се цепи човешката кожа, как навсякъде пръска кръв. По време на морските си пътешествия той често бе принуден да присъства на бой с камшици и тази ужасна гледка винаги караше стомаха му да се обръща. Но дребничкият жилест мъж до него съвсем не споделяше неговото отвращение. Той подскачаше радостно, окуражаваше градските стражници и съпровождаше с ликуващ рев всеки удар.

– И на ония там трябва да им смъкнат кожата! – задъхваше се злобно той. – Бой, бой! По сто камшика на всеки!

– За кого говорите, сър? – попита Никълъс, за да прекъсне екстаза му.

– За ей тия там – отвърна мъжът. – Испанските пленници. Ония от Армадата. Всяка сутрин бой. Това е!

– Но защо, сър?

– Ами не ги ли чувате на какъв кучи език говорят...

Мъжът радостно зацвили и отново насочи вниманието си към своето забавление – крещеше на стражниците да удрят по-силно, кискаше се в упоение при всеки писък на жертвите и кълнеше испанците.

Никълъс бе изпълнен с дълбоко презрение към този човек, но все пак му беше благодарен. Той му припомни, че в Брайдуел държат и испански пленници и католици.

Без да съзнава точно защо, Никълъс Брейсуел имаше чувството, че току-що е направил важно откритие.

Силно развълнуван, той продължи пътя си.

12

Енергична целеустременост, това бе може би най-характерната черта на Марджъри Файърторн. Наумеше ли си веднъж нещо, преследваше го с желязна упоритост. Съпругът ѝ направи всичко, което бе по силите му, за да я успокои и умилостиви, ала и най-рафинираните му номера не постигнаха никакъв резултат. Беше осъден на студено презрение, прекъсвано от люти светкавици. Животът му вкъщи бе само лед и огън. Марджъри нямаше да отстъпи, преди да ѝ кажеше истината. Лорънс Файърторн не виждаше как ще намери сили за това. Положението в малката къща в Шордич изглеждаше безизходно.

– Добро утро, ангел мой!

– Замълчете, сър.

– Няма ли да скриеш най-сетне тези остри нокти, Марджъри! Нека да бъдем приятели.

– Наистина ли го желаете?

– Нищо друго не би ми било по-приятно, любов моя.

– Тогава изпълни моето желание, Лорънс!

– Ето, падам в нозете ти и моля за прошка.

– Коя е тя?

Той отново се отдръпна в обичайното си мълчание, а тя затаи в сърцето си горчивина, която щеше да я трови през целия ден.

Имаше време, когато Мартин Йоу, Джон Талис и Стийвън Джуд пропълзяваха до вратата на господарската спалня и слушаха, затаили дъх, кикотеха се с блеснали очи на ритмичното скърцане на леглото... За двамата съпрузи тези естествени удоволствия отдавна се бяха превърнали в безвъзвратно минало, за стажантите – също. Файърторн си даваше сметка, че ще му е нужен въоръжен ескорт и цяла глутница кучета, ако рече да принуди Марджъри на някаква съпругеска интимност.

Единствено мисълта за лейди Розамунд все още го крепеше. През този период на отчуждение Марджъри насочи всичките си сили в управлението на своя дом. Нахвърли се настървено на домакинската работа, още по-любвеобилно хранеше дечицата си, ругаеше люто слугините и държеше стажантите изкъсо.

– Как е глезенът, Дик?

– Вече е добре, господарке.

– Не те ли боли?

– Кракът не – отвърна Ричард Хънидю, – но все още ме боли, като се сетя какво преживях в „Завесата“.

– Пръст божи е било!

– Моята злополука?

– Да, възвишена божия мисъл, така мисля аз.

– Но с каква цел, мистрис? – обърка се момчето. – Нима бог е бил недоволен от моето изпълнение на Глориана и е пожелал да ми попречи?

– Не, момчето ми. Просто искаше да ми помогне за нещо.

– Но как?!

– Чрез едно дребно бижу...

Намираха се в градината. Маржъри береше различни билки за подправка, искаше да ги наложи в глинено гърне. Есенното небе бе забулено от тъмни, надвиснали облаци. Марджъри стри малко джоджен между пръстите си и го помириса. След това се наведе отново да бере, като подхвърли през рамо:

– Имаш ли да ми казваш нещо?

– За какво, мистрис?

– За онези хлапаци. Опитват ли се пак да те дразнят?

– Не.

– Не се страхувай да ми съобщаваш, Дик. Нищо няма да ти сторят.

– Няма нищо за казване.

Това беше самата истина. Другарите му го бяха оставили на мира. Мартин Йоу смяташе, че благодарение на „Глориана триумфант“ положението му е осигурено, а Джон Талис, момчето със скулестото лице, нямаше нито ум, нито кураж, за да предприеме нещо без своя приятел. Не се бяха сприятелили с Ричард, но поне бяха престанали с номерата си.

– Завиждат ти, това е – каза Марджъри.

– В сравнение с тях аз съм постигнал твърде малко.

– Но с течение на времето ще постигнеш много повече – предсказва тя. – Те от това се боят. От дарбата ти. – Марджъри се обърна да го погледне. – Имаш ли някакви амбиции, Дик?

– Да, мистрис.

– И какви по-точно?

– Да стана добър актьор.

– Добър, а не велик, така ли?

– Никога няма да стана толкова велик колкото мастър Файърторн – каза момчето скромно, без да забележи как цялото й лице се изопна и

заприлича на маска при споменаването на мъжа ѝ. – Но мога да се старая да стана добър... А другата ми амбиция е поне веднъж да играя пред двора.

– Може би мечтата ти скоро ще се сбъдне, Дик.

– О, нищо не би могло Да се сравни с това! – възкликна момчето прехласнато. – Нямах щастието да изпълня ролята на кралицата. Не мога да си представя по-добро обезщетение от това поне веднъж да играя пред нея. За какво повече може да мечтае човек?

Младото лице грееше в наивна надежда.

Ан Хендрик бе благодарна, че той дойде с нея до пазара в Саутуорк. Ник мъкнеше всичките ѝ покупки, яката му фигура ѝ проправяше път през навалищата и ѝ спестяваше досадните задявки на разни долни типове.

Ан обичаше да се появява на публични места с него, струваше ѝ се, че връзката им става по-здрава, когато вършеха заедно най-обикновени домакински неща. Тя оглеждаше с око на познавач плодовете пред себе си, ала мислите ѝ витаеха някъде надалече.

– Истинска благодат е, че детето се роди здравичко – каза тя. – Все се страхувах тя да не пометне.

– От шока поради смъртта на Уили?

– О, и по-малки трагедии са разстройвали здравето на човека.

– Не и при Сюзън, слава богу! – усмихна се той.

– Да, и майката, и дъщерята били добре.

– Лошото е само, че Уил Фаулър никога няма да види детенцето си – въздъхна Никълъс.

Предидния ден дойде писмо от Сейнт Олбан, в което се съобщава-ше за раждането на дъщерята на Сюзън Фаулър. Тъй като нито Сюзън, нито родителите ѝ можеха да пишат, писмото идваше от един от свещениците в епархията. Никълъс и Ан се зарадваха много на писмото, имаше само едно нещо, което ги озадачи. Сюзън Фаулър им благодаряла за детското креватче, което са ѝ подарили.

– Не сме изпращали креватче – изви устни в почуда Ан. – Защо пък мисли, че е от нас?

– Някой ѝ го е изпратил. Някакъв тайнствен подарък от още по-тайнствен непознат. Трябва да се чувстваме поласкани, Ан, дето е предположила, че сме ние. Сюзън е решила, че може да очаква от нас такава любезност.

– Добре щеше да е да сме ние. Но аз ще намеря какво да ѝ подаря за

бебето. Сигурна съм, че ще има нужда от още много неща.

Тя накупи ябълки, круши и сливи, насипа всичко в препълнената вече кошница, която Ник носеше. Беше време да се прибират.

По пътя за къщи Ан го хвана под ръка и пак подхвана:

– Ник?...

– Да?

– След като подаръкът не е от нас... кой ли го е пратил?

Той не отговори, а Ан продължи да си блъска главата с тази мисъл по целия път до дома.

Бяха излезли рано на пазар и нямаше още осем, когато се върнаха с покупките. Никълъс внесе кошницата и помогна да подредят всичко, хапна набързо и излезе. Чакаше го напрегнат ден.

Нае лодка до северния бряг и накара лодкаря да го остави близо до Грейсчърч стрийт. Следобед предстоеше представление в „Главата на кралицата“, налагаше се да репетира още веднъж „Неволите на брака“. Това беше стара пиеса от техния репертоар в която Барнаби Гил изпълняваше главната роля – ревнив съпруг побъркан от безкрайните номера на невярната си жена. Стийвън Джуд играеше ролята на съпругата.

Като имаше предвид онова, което свари в гардеробиерната, пиесата криеше за Никълъс известна пикантерия. Същите двама души – актьорът и стажантът, сега трябваше да си разменят пред публиката нежности и интимности, които в частния им живот биха предизвикали публично порицание. Публиката, която се заливаше от смях от неволите на стария съпруг, нямаше и понятие за скритите страни на комедията!...

Никълъс вървеше и си мислеше за странните шегички на съдбата, когато изведнъж вниманието му бе привлечено от нещо друго. На входа на един от магазините стоеше Бенджамин Крийч и разговаряше оживено с един висок и едър мъж...

Червенобрадия!

– Дръжте престъпника!

Викът се изтръгна от гърдите на Ник, преди още да хукне към двамата мъже.

Червенобрадия вдигна уплашено очи и съзря Ник, който търчеше към тях. Той реагира светкавично, обърна се и хукна панически към Фенчърч стрийт. Преобръщаше сергии, събаряше търговци, изпод краката му с вой изскачаха кучета – огромното тяло поваляше всичко пред себе си. Никълъс го следваше, без да обръща внимание на гневните викове и протести наоколо. Обърнаха нагоре с краката цялата уличка.

Червенобрадия бягаше с всички сили, ала Никълъс беше по-бърз и

вече го настигаше. Беше само на десетина метра от него, когато всичко се обърка. Червенобрадия усети, че преследвачът му ще го хване всеки момент, изведнъж се спря, грабна някаква ръчна количка и я запрати в краката на Никълъс. Преди импресариото да успее да спре, количката го перна, той се преметна през глава и цопна в сред огромна купчина яйца. Собственикът моментално го пипна за яката и се развика да му плати съсипаната стока. Докато Никълъс успее да се освободи от човека, Червенобрадия бе изчезнал сред навалищата.

Отчаян, Ник тръгна към „Главата на кралицата“, сипейки наляво и надясно извинения към разбунената тълпа. Чак в страноприемницата той си спомни за Бенджамин Крийч. Изправи рамене и се отправи към вътрешния двор. Крийч тъкмо разговаряше с един от работниците. Никълъс отиде решително до него, дръпна го настрана и го притисна о стената.

- Кой беше този човек? – запита Никълъс.
- Махнете ръцете си от мене! – изръмжа Крийч.
- Кой беше? – повтори импресариото и го притисна по-силно.
- Не съм го виждал преди.
- Това е нагла лъжа, Бен!
- Не сте справедлив, мастър Брейсуел!
- Това е човекът, който уби Уил Фаулър.
- Ако знаех, щях да му стисна ръката.

Гадното хилене на Крийч накара Никълъс да избухне. Той блъсна силно актьора в стената, завъртя го в ръцете си и го запрати на земята. Крийч се надигна с усилие. Лицето му беше разкривено от омраза и просто се задъхваше от ярост. Той удари с рамо Никълъс и го отхвърли на няколко метра. Беше як, решен да се бие докрай.

Ник също бе освирепял. Оскърблението срещу Уил Фаулър сякаш помъти разума му. Той се нахвърли върху Крийч и впи ръце във врата му. Около тях бързо се скупчиха хора. Крийч джъреше Брейсуел в мечешката си прегръдка, но импресариото успя да се измъкне и да го хване изотзад, продължавайки да стиска врата му. Бенджамин Крийч се гърчеше, мятеше се, за да освободи главата си, ала Никълъс не отпусна хватката. Крийч напрегна цялата си сила, за да се измъкне. Поспря за миг, за да се освести и отново се хвърли в бой. Но сега Никълъс точно това чакаше. С изкусен финт той се отмести, Крийч загуби равновесие и бе пресрещнат с точен удар под стомаха. Останал без въздух, актьорът се запревива от болка и в този момент дойде мощното дясно кроше. Крийч рухна като чувал на земята. Зрителите не успяха да издадат звук.

Никълъс поразгърка кокалчетата на дясната си ръка, все още загледан в Крийч. Заслужаваше си боя заради злобната му забележка по адрес на Уил Фаулър, но едно беше ясно: той не познаваше Червенобрадия. Ядосан, че се бе поддадал на гнева си, Никълъс се наведе, за да му помогне да стане.

– Не ме докосвай! – изсъска Крийч и го блъсна силно.

Олюлявайки се, актьорът успя да се изправи, избърса донякъде кръвта от устата си и хвърли на Никълъс поглед, пълен с омраза. Накуцвайки, напусна вътрешния двор.

Трупата на лорд Уестфилд току-що се бе лишила от един от своите членове.

Следобедният спектакъл премина за Никълъс като в мъгла. Въпреки че ръководеше „Неволите на брака“ с обичайната прецизност и държеше всичко в ръцете си, мислите му се рееха съвсем другаде. Не можеше да се освободи от образа на Червенобрадия. Да бъде толкова близо до него и да го изпусне!...

Отсъствието на Крийч не създаде големи проблеми, тъй като в тази пиеса той изпълняваше само две епизодични роли. Едната пое Семюъл Ръф, другата направо я съкратиха. С комичните си хрумвания Гил изтъргваше от публиката взривове от смях, а Стийвън Джуд играеше крайно убедително ролята на невярната палавница. В малката, но твърде важна роля на една от слугините Ричард Хънидю беше направо очарователен, дръзките му закачки размиваха безкрайно зрителите. Едмънд Худ, който играеше грохнал старец, включи всичко, което можа да измисли – оказа се че героят му страда и от подагра, и не дочува, и заеква – нали хората трябваше да се посмеят.

Лорънс Файърторн разбира се, изпъкваше в ролята – на любовника. Въпреки че не беше толкова голяма, колкото тази на Гил, тя беше не помалко сполучлива и оживяваше с остроумните си реплики цялото представление.

Да, така беше: Барнаби Гил задоволяваше грубия вкус на правостоящите голтаци, Файърторн се харесваше на по-изисканата публика от галериите. Той влагаше страст в думите си, оставяше да говори недоизказаното, тънките намеци... И когато задекламира епилога, всяка крилата, звънка любовна дума той отправяше към лейди Розамунд Варли, която с появяването си бе направила всъщност по-ярки и по-блестящо представление от самата пиеса. Сега тя изглеждаше очарована от неговото изпълнение и му хвърли роза, докато той се покланяше отново и

отново.

Никълъс изпита огромно облекчение, че всичко свърши и не се стигна до грешки заради неговата разсеяност. Сега трябваше да се подготви за яко мъмрене. Той бе станал причина Бенджамин Крийч да напусне трупата точно в деня на представлението. Негова задача като импресарио бе да потушава всички разприии, а не сам да ги създава, Файърторн положително щеше да му поиска обяснение, особено сега, когато бяха възстановили „Неволите на брака“. Той нямаше да допусне подобни свади в трупата си. Възможно беше дори да изхвърли Никълъс.

– Ето ви и вас, мошенико!

Лорънс Файърторн нахълта в гардеробиерната като ангел на отмъщението. Пристъпи към импресариото и го дръпна за жакета:

– Тръгвайте с мене, Ник!

– Защо, мастър?

– Имаме личен разговор.

Файърторн го бутна в съседната стая и хлопна вратата след себе си. Като останаха сами, той впери в него тежък поглед под сключените си в размисъл вежди.

– Сега вече бог да ни е на помощ, сър! – поде той.

– Моя беше грешката – призна Никълъс откровено. – Не биваше да позволя Крийч да ме докара до такова избухване.

– Крийч?!

– Но неговото напускане може да се окаже полезно, сър. Защото съм убеден, че именно той е отговорен за станалите напоследък кражби...

– Престанете с този Крийч! – сопна се Файърторн. – Дошъл съм, за да разговаряме за далеч по-съществени неща!...

Никълъс изведнъж разбра накъде бие.

– За лейди Розамунд Варли?

– Тя откликна на моето съкровено желание, Ник! – Той извади ризата, която му бе хвърлила на сцената. – Ето нейния отговор.

– О!

Файърторн завря нос в цветето и вдъхна аромата му. Широка му усмивка направи лицето му да заприлича на срязан пъпеш. Той се плесна по бедрата в изблик на победно ликуване.

– Моя е! – провикна се той. – Настъпи денят на истината и аз имам план. Срещата е определена за днес. Имам нужда от вас, Ник!

– Какво се иска от мене? – попита импресариото след известно колебание.

– Да изравните трънливия път на любовта, приятелю!...

– Но как, мастър?

Файърторн се впусна да обяснява. Нека тръгне незабавно за Лъдгейт хил, да наеме в „Красивия дивак“ най-добрата стая за тази нощ... После подробни указания. Кога да бъде поднесена храната, какво точно да се приготви... А щом уреди всичките тези подробности, Никълъс трябваше моментално да се върне в „Главата на кралицата“ и да предаде съобщение на лейди Розамунд Варли, която е все още в частния апартамент с лорд Уестфийлд и неговата свита.

– Мога ли да попитам нещо?

– Питайте, питайте, драги!

– Защо избрахте „Красивия дивак“?

– Защото... – започна актьорът и се удари силно по гърдите, – защото това е мястото, където изиграх за първи път моя Хектор.

Той се поклони театрално пред някаква въображаема публика и напусна с размах стаята.

Никълъс се усмихна уморено. В момент, когато имаше да се вършат толкова по-важни неща, отново сяха да го използват като помощник в прелюбодеянията на Лорънс Файърторн. Той си спомни за връзката, която е имала лейди Варли с лорд Банбари, спомни си и за решението, което бе взел неотдавна. Не би ли могъл да използва фабулата на днешната пиеса?! Нали и в живота всичко може да се случи точно така?...

Господи, каква ирония на съдбата! Едмънд Худ не можеше да си намери място. Сонетът, който бе проправил пътя на едного, се бе превърнал във фиаско за собствения си автор! Каква несправедливост! Елегантните стихове, запленили лейди Розамунд Варли, не говореха нищо на Роуз Маруд. Щерката на ханджията беше далеч от въздействието на всякаква поезия.

Поетът бе сломен. Ала го чакаше и по-лошо. Когато след представлението свали театралния си костюм и влезе в кръчмата да се подкрепи, Александър Маруд налетя гневно върху му. Нервният му тик личеше отдалеч.

– Един момент, мастър Худ!

– Какво има, сър?

– Един много сериозен въпрос. Порок и разврат, сър!

– Така ли?

– Ами ето, сам прочетете!

Ханджията пхна в ръцете на актьора някакъв лист и Худ изведнъж установи, че се е вторачил в собствения си сонет.

Беше доста опърпан, горкият. По хартията имаше следи от мазни пръсти. Колко символично!...

– Е, сър? – вдигна вежди Маруд.

– Сравнително... добре е написано – измънка Худ, като се престори, че чете стиховете за първи път. – Откъде имате тази поезия, сър?

– Някакъв мръсник я дал на дъщеря ми.

– Но кой?

– Роуз не може да каже. Станало много набързо.

– И с какво бих могъл да бъда полезен?

– Да ми намерите автора на тази гадост! – отсече кръчмарят. – Опитих се аз да поговоря с мастър Файърторн, ама той само ме отмести от пътя си. И ето сега се обръщам към вас. Злото трябва да се сече от корен!

– Но защо, сър?

– И питате защо! Защото невинността на дъщеря ми ще е в опасност, докато този порочен тип е в трупата ви. Затова! Жена ми е твърдо решила, мастър Худ! Този човек трябва да се махне оттук!

– Да се махне?

– Няма да си лежим кротко в леглата и да чакаме да го намерите. Този подлец ще омаскари дъщеря ни.

– Но аз не прочетох нищо такова в този сонет?

– Има го, има го между редовете! – изсумтя Маруд. Той успя да овладее за малко нервния си тик, колкото да изрече своя ултиматум: – Моята жена и аз сме единомисленици. Ако той не бъде изхвърлен, ще сме принудени да затворим вратите си за цялата трупа на лорда!

– Но откъде сте сигурни, че е човек от нашата трупа?

– Сигурни сме – каза другият мрачно.

Едмънд Худ усети, че сърцето му се свива. Вместо да му осигури благоволенieto на Роуз Маруд, сонетът само бе насъскал родителите й срещу него. Отношенията между стопанина и трупата и без това бяха обтегнати, а сега собствената му поезия ги бе изострила до крайна степен.

– Роуз ни го даде това нещо – продължи Маруд. – Тя не може да чете. То и аз не мога много, ама жена ми е образована. Тя веднага разбира какви зли помисли крие. О, тя е страшна в акъла, сър. Сигурно сте го забелязали.

– Да, разбира се.

– Ама според мене в това писание има един знак.

– Знак?

– Да, на края. – Маруд показа мястото с костеливия си пръст. – Две букви, ама силно удебелени, сър. Едно Е и едно Х. Дали не са неговите инициали?

– О, не ми се вярва – каза поетът, отпитвайки се да го отклони от вярната следа. – Това би било твърде прозрачно от негова страна. Той сигурно е много по-хитър. – Едмънд Худ се взираше в сонета, търсейки трескаво някакво обяснение. Идеята изведнъж го осени. – Мисля, че се сещам, мастър Маруд.

– Да не би да познахте почерка му?

– Не, обаче започвам да се досещам за името му. Той го е посочил, ние трябва да се сетим само как да го дешифрираме... Ето, вижте първия ред!

Благоуханна, Кара миа,
ела при своята любов.
О, рядка роза, ще изпия
аз ароматния ти зов.

– Поквара и развала, нали ви казах! Грехопадение! – проплака кръчмарят.

– Гледайте сега, първата буква е изписана по-голяма. Виждате ли? – пита Худ и пхна листа под носа му. – Според мене това означава Бен.

– Бен чий?

– А сега вижте това „Кара“. Ето го. Това „К“ скрива истинското име „Крийч“!

– Бенджамин Крийч?!

– Да, и е член на трупата.

– Зная го! Един пропаднал тип, дето и бира не може да носи.

– Това ще е нашият човек, сър.

– Ама може ли такъв човек да напише цяло стихотворение?

– Платил е на някой писар – обясни Худ. – Крийч е хвърлил око на дъщеря ви. Това не ме изненадва. Ние си имахме вече доста проблеми с него, когато играехме в „Главата на сарацина“ в Айслингтън. Тогава имаше история с някаква слугиня. Крийч е много непочтен.

– Е, това е! Значи той трябва да бъде изхвърлен. Щото жена ми каза... – Маруд се задави от желание за мъст.

– Той вече е изхвърлен. Бен Крийч вече не е в нашата трупа.

– Истина ли говорите?

– Да, сякаш самото небе се е намесило – каза Худ. – Опасността е премахната и вашата дъщеря е в безопасност.

– Не знаете какво облекчение е за мене тази новина, сър.

– За мене също – промълви Худ. – Кажете, мастър Маруд, прочете ли някой сонета на дъщеря ви?

– Жена ми, тя ѝ го чете – каза Маруд и се впусна в обяснения: – Та точно това е причината за нашата тревога, сър! Роуз взе, че го хареса! Момичето ни е пълно с разни фантазии и всеки може да го подведе. Да хареса това дяволско писание!

Маруд се прибра в кръчмата, а Едмънд Худ избърса потта от челото си. Присъствието на духа, което прояви, спаси и него, и трупата. Бен Крийч бе разобличен като опасен прелъстител. Всички надежди на Худ бяха попарени, но му оставаше една, макар и слаба, утеха: Роуз Маруд бе реагирала поне на възвишения зов на поезията. Сега тя сигурно щеше да мисли с копнеж за своя неизвестен обожател.

След мъчителния разговор със собственика на странноприемницата Едмънд Худ имаше нужда за подпиша малко чист въздух. Излезе на двора, където точно демонтираха сцената. Цялата тази олелия му беше позната. Беше я наблюдавал много пъти. Ала сега към това се прибави и една жестока пантомима. Джордж Дарт търчеше нагоре-надолу както винаги и мъкнеше подпори и дъски. Дребничкият младеж се поспря да си поеме дъх, но получи много повече – иззад сандъците изскочи Роуз Маруд, целуна го по бузата и побягна. Нали той ѝ бе дал стихотворението, значи той го беше написал.

Покрусеният Едмънд Худ си тръгна за къщи.

В „Красивия дивак“ всичко беше според желанията му. Приготовили му бяха голям, разкошно мебелиран салон с кокетна спалня към него, в която имаше огромно легло с балдахин. Както винаги Никълъс Брейсуел се беше справил добре. Лорънс мислено поблагодари на своя импресарио. Всичко бе така, както бе пожелал, дори и броят на свещниците и тяхното разположение. Когато навън се стъмни, стаята потъна в мека, приглушена светлина.

Най-сетне търпението му щеше да бъде възнаградено. Щом лейди Розамунд пристигне, ще вечерят най-изискано – бе поръчал вино от островите и най-отбрани ястия. Осигурил бе и музиканти, които да свирят само за тях двамата. Ще я поухажва както му е редът и ще се оттеглят в спалнята, за да превърнат голямото легло в олтар на своята любов...

Какво по-красиво би могъл да очаква от живота?

Шумът от стъпки по стълбището го откъсна от мечтите му. Чу се почукване. Файърторн се покашля.

– Влезте!

Вратата се отвори и в стаята влезе Никълъс Брейсуел.

– Дамата е долу, мастър.

– Поканете я тук, сър.

– Веднага ще я доведе.

Никълъс затвори вратата след себе си. Файърторн се втурна към огледалото, за да се погледне за последен път. Тъй като лейди Розамунд бе изразила желание да го види като Хектор, той дълго се колеба дали да не облече костюма за ролята, който бе носил на първото представление. Но реши все пак, че не бива да се престарава. Видя в огледалото, че жакетът и новият панталон му стоят безупречно, затова се задоволи само да пооправи шапката си. Одобрено вида си и подари доволна усмивка на отражението си в огледалото.

Навън се разнесоха леки стъпки. Лорънс зае заучената поза и се окашля отново. Вратата се отвори и най-сетне тя пристъпи прага. Присъствието ѝ изпълни цялата стая, той усети как главата му се замайва от чувствения парфюм. Никълъс побърза да се оттегли, затвори внимателно вратата и остави двамата влюбени за първи път насаме.

Лейди Розамунд стоеше в сянката и се усмихваше нежно. Дългата наметка скриваше роклята ѝ, качулката падаше ниско над лицето. Идваше на тази среща не по-малко развълнувана от него. Файърторн усети, че просто се задъхва от напрежение.

О, той знаеше с какви думи да я срещне!

И ето, великият Хектор ще трябва сега,
да хвърли двуострата сабя, доспехите бойни,
без ропот, покорен на прелестна, дивна жена
да лее любовни тиради и клетви безбройни...

Файърторн свали шапка, за да стори своя добре отработен поклон. Облечените ѝ в ръкавици ръце запляскаха леко, сякаш криле на пеперуда, и тя пристъпи към светлината...

Да, всичко бе точно така, както си беше мечтал...

– Толкова дълго очаквах този момент – каза той и с галантна дръзновеност се приближи към нея. Отметна нежно качулката, за да вкуси меда на устните ѝ. Целувката бе кратка и лека, и му се стори някак

странно позната.

Файърторн отстъпи крачка назад и се взря в лицето ѝ. Любовният му трепет изведнъж се пресече. Това не бе лейди Розамунд Варли. Беше собствената му съпруга.

– И си приготвил всичко това за мене, Лорънс?

– Та за кого друго, гълъб мой!

Актьорската му дарба отново му идваше на помощ.

Отдавна минаваше среднощ. От облачното небе над Лондон внезапно се изля пороен дъжд, който понесе весело боклуците от мръсните улички. Бенджамин Крийч се прибираше от кръчмата, клатушкайки се неуверено пред локвите и проклинайки дъжда. Денят се случи лош за него. Гневът му го подведе да напусне трупата – голяма грешка. Изведнъж се оказа никому ненужен. Джайлс Рандолф очакваше от него да стои там, където би могъл с нещо да навреди...

Стигна до дома си измокрен до кости. Влезе в къщата и се запрепъва нагоре по стълбището. Уригвайки се шумно, той залитна в невзрачното си стайче и тръгна направо към леглото – като дремне, ще изтрезнее... Наведе се и в този миг някой го хвана здраво за раменете и го бутна към близкия стол.

– Седнете, сър!

– Кой сте вие? – хлъцна стреснат Крийч.

– Един стар приятел е дошъл да ви посети. Твърде пиян, за да може да се изправи на крака, и твърде замаян, за да протестира, Крийч се видя принуден да си остане седнал, докато непознатият запали свещта. В жълтеникавата светлина той позна госта си.

– Мастър Брейсуел?!

– Тръгнахте си, преди да сме свършили, Бен.

– Нямам работа с вас, сър.

– С мене не – отвърна Никълъс, – но имате работа с трупата на Банбари. – Той вдигна чифт ръкавици. – Откраднати са от Хю Уеджис, нали? Нотните листове са на Питър Дигби. А се намери и шапката на Джон Талис, обувките на Джордж Дарт и... още разни нещица, които сте задигнали. – Изпълнен с презрение, Никълъс огледа мизерната обстановка. – Жалко само, че не сте домъкнали метлата на Томас Скилън, поне да си изметете.

– Изчезвайте! – изфъфли Крийч завалено.

– Не и преди да поговорим, Бен.

– На вас нямам какво да кажа.

– Това също ли е откраднато? – попита Никълъс и пъкна под носа му един тамбурен.

Крийч не отговори и Ник го стисна грубо за гушата:

– Отговорете ми, сър!

– Не... Не мога да дишам!

– И той ли е краден? – Никълъс натисна по-силно.

– Да.

– А другите вещи?

– Да.

– Вие ли се опитахте да убиете Дик Хънидю?

– Ще ме удушите.

– Вие ли бяхте, Бен?

– Да.

– Защо го правите? За да помогнете на хората на Банбари?

Обезумял от ужас, че наистина ще го удуши, Крийч само кимна отчаяно. Никълъс го пусна, отстъпи и взе нещо от масата. Кашляйки задавено, Крийч започна да разтрива смазаното си гърло. Импресариото приближи отново лице към неговото и усети отвратителната миризма на бира.

– Има и още едно нещо, което трябваше да ми кажете, Бен.

– Няма друго.

– Все пак вие сте познавали Червенобрадия. Били сте негов съучастник.

– Небето ми е свидетел! Никога преди не съм виждал този човек.

– Тогава в Банксайд вие ме нападнахте – подхвана Никълъс, едва сдържайки гнева си. – Работили сте заедно.

– Не е вярно! – изскимтя Крийч.

– А как тогава сте получили това тук?

Никълъс хвърли в скута му нещо, което бе измъкнал измежду останалите вещи върху масата му. Крийч погледна изумен. Беше сценарият на „Глориана триумфант“.

Трупата на лорд Уестфийлд беше свикнала с ексцентричностите на главния си актьор, но въпреки това той все успяваше да ги изненада. Когато Лорънс Файърторн пожела всички да се съберат, хората си знаеха какво точно ще стане – той ще започне с ругатни за отстъпления от актьорския морал, след това ще похвали доброто в последните представления, а накрая ще повиши поучително глас, за да им напомни за силната конкуренция в лицето на другите театрални състави и да ги прикани да напрегнат сили за славата на трупата.

Тази сутрин обаче работите не тръгнаха така. Файърторн изглеждаше напълно променен. Вместо познатата жизнерадостна и вечно приповдигната личност пред тях застана някакъв мънкаш, скучен, безличен човек. Сред присъстващите моментално плъпнаха подигравателни усмивчици и хапливи забележки – виждате ли какво може да направи една любовна нощ с лейди Варли. Хората си шепнеха и едва съдържаха киконетено си. Барнаби Гил веднага намери какво да каже:

– Никак не е чудно, че едва ходи – прошепна той на Едмънд Худ така, че да могат да чуят и другите. – Дамата му е строшила средния крак.

– Какво му става, наистина?! – учуди се Худ.

– Сладострастие, Едмънд. Разврат.

Събрали се бяха в гардеробиерната на „Главата на кралицата“. Вместо да ги удави в порой от приказки, Файърторн говореше едва-едва, явно без всякакво желание. Нямаше раздаване на шамари, нямаше хвалебствия, нищо. Беше се опрял с една ръка на вратата.

– Та така, господа... Няколко думи за бъдещата ни работа. – Той скри една прозявка. – През близките шест седмици играем тук, в „Червения лъв“ в Степни, в „Главата на глигана“ при Алдгейт, в „Завесата“, в „Театъра“ и в „Нюингтънските стрелбища“. След това дебютираме в „Розата“. – Отново продължителна прозявка. – Репертоарът ни ще включва „Любов и щастие“, „Двете момичета от Милчестър“, „Лудорите на Амур“, „Картагентската кралица“, „Неволите на брака“ и... – изкуствената пауза продължи, докато в очите му се появи мека светлина – и „Хектор от Троя“. – Изненада и пълно недоумение сред трупата. – Така-а. Това е всичко за днес, господа.

Неясното мърморене прерастваше в глъчка, събранието приключи.

Изведнъж гласът на Лорънс Файърторн извистя като копие през залата:

– И още една дума!

Моментално всички млъкнаха. Но Файърторн съвсем не бързаше.

– Още една дума, господа! – повтори той нехайно, като че имаше да добави нещо съвсем маловажно. – Актьорите на Уестфийлд са поканени да играят по Коледа пред двора.

Сякаш се отприщи бент – изсипа се порой от радостни възклицания, смехове, ликуващи възгласи. Файърторн наблюдаваше колегите си с грейнало лице. Изведнъж от престорената му вялост не остана и помен. И той ликуваше заедно с останалите. Представленията в двореца не носеха особена парична печалба, но се считаха за единствена по рода си и най-висока чест и значително стабилизираха положението на трупата. Миналата година беше поканена трупата на Банбари, на тях се падна честта да забавляват двора по Коледа. А ето че сега хората на Уестфийлд ги бяха изместили – каква по-голяма радост от това!...

Никълъс Брейсуел наблюдаваше развеселен този спектакъл. Нямаше начин Файърторн да съобщи такава новина, без да направи истински театър. Опита се да ги заблуди със своя изтощен, незаинтересован и скучен вид, бе подготвил умело всичко, за да хвърли новината като бомба. Ник наблюдаваше лицата на хората – ефектът беше невероятен.

Барнаби Гил пъчеше рамене самодоволно, като че току-що го бяха потупали по рамото. Едмънд изглеждаше по-скоро покрусен, Ричард Хънидо сякаш щеше да се разплаче всеки момент. Мартин Йоу се хилеше, Стийвън Джуд се държеше за главата, а острата щръкнала брадичка на Джон Талис сега бе увиснала като никога. Ала Никълъс се интересуваше преди всичко от реакцията на Семюъл Ръф. Той седеше безмълвно в ъгъла с блеснали очи, като човек, чиято съкровена мечта се сбъдва. Беше един пропаднал актьор, изгонен от професията, когото бяха спасили в последния момент, за да не потъне в забрава. Вместо да дои крави в Норуич, той щеше да играе пред кралица Елизабет! Никълъс се радваше заедно с него.

Лорънс Файърторн се спусна към него:

– Я елате да ви видя аз, мошеник такъв! Не, не мошеник, а истински сатана!

– Останахте ли доволен от снощи, мастър? Гръмкият смях на актьора заглуши общата врява.

Той хвана Никълъс под ръка и го поведе към сцената, която вече бе построена на двора. Наоколо се въртяха още неколцина работници, но все пак тук имаха илюзията, че са насаме.

- Защо не ми казахте, че е Марджъри?
- Това би развалило изненадата.
- Така е, наистина.
- Мистрис Файърторн е умна жена – започна предпазливо Никълъс.
- Тя ви е лика-прилика.
- Но как попадна тя в „Красивия дивак“?
- Аз я доведох.
- Защо, за бога?
- Защото беше научила за вашата среща – излъга безсрамно Никълъс с най-убедителна сериозност. – Не ме питайте сега как е станало. Може да е от приказките в трупата. Мистрис Файърторн сама предложи да дойде лично да види с кого се срещате.
- Да пази бог!
- Затова аз поех вашата част от играта, заклех се, че сте ѝ верен. Има и доказателство, така казах, а то е, че той ви кани още тази вечер в една гостилница... – Никълъс се усмихна под мустак. – Останалото, вярвам, сам знаете най-добре.
- И още как! – промълви Файърторн, потънал в блажени спомени.
- Оказа ли се по вкуса ви?
- Марджъри беше като съвършено непозната жена – каза съпругът гордо. – А аз, нали бях Хектор, по липса на аргументи побързах да вкарам меч в ножницата... – Той потупа Никълъс по гърба. – Бракът понякога е мъчно нещо, Ник! Но си има и приятните страни.
- Никълъс кимна сериозно. Ето как една нощ на съпружески удоволствия бе променила всичко из основи. Огънят на страстта, така умело раздухан от лейди Розамунд Варли, бе потушен от Марджъри Файърторн. Лорънс не изглеждаше вече пощурял от любов по благородната дама.
- А другата ми... гостенка? Как се отървахте от нея? – Кой знае защо актьорът бе започнал да шепти.
- Поднесох вашите извинения. Казах ѝ, че ви е свалила някаква мистериозна болест и не можете да се срещнете с нея. Не беше особено очарована, разбира се.
- Последва дълго мълчание. Най-сетне Файърторн се усмихна.
- Нищо ѝ няма. В Лондон има и други мъже.
- Барнаби Гил и Едмънд Худ излязоха от гардеробиерната да търсят колегата си. Никълъс побърза да се оттегли и да остави тримата съдружници.
- Защо не ми бе съобщено първо на мене? – запита Гил недоволно.

– Но всъщност точно така се получи! – напомни му Файърторн. – Никой не го е научил преди вас.

– И какво ще играем, Лорънс? – запита Худ.

– Ето, това е въпрос, който трябва незабавно да обсъдим! – каза наставнически Файърторн.

– Защо да не им изиграем „Неволите на брака“? – предложи Джил.

Тази пиеса му даваше отлични възможности да покаже майсторството си.

– Част от нея е твърде банална – възрази Худ.

– И тъкмо онази част, в която се явява Барнаби – пошегува се Файърторн.

– Вече три години жънем успехи с нея – побърза да се аргументира Гил. – Тя е доказала своята стойност.

– Така е и с много други пиеси – не му остана дължен Худ.

– Аз съм за „Неволите на брака“ – повтори Гил упорито.

– Но не и аз – намеси се Файърторн. – Може да е добра и изпитана вече пиеса, ала не можем да излезем пред двора с нещо толкова старо. Трябва ни нова пиеса, господа! Това е. Ще възложим написването на съвсем нова пиеса!

– От кого? – запита Едмънд Худ предпазливо. Онова, което прочете в очите на Файърторн, го накара да потрепери.

Дните захладняха и се стъмваше рано, представленията на открито вече не привличаха толкова много зрители. Никълъс Брейсуел установи, че започна да се прибира по-бързо в къщи, гонен от лютия студ.

Тази вечер, прибирайки се у дома си след един изнурителен ден, Никълъс изведнъж разбра, че зимата е пред прага. Духаше остър вятър, леден дъжд шибаше лицето му. Той нахлупи шапката над челото си и ускори крачка. За щастие не оставаше много до Банксайд.

И Никълъс Брейсуел също като колегите си бе въодушевен от възможността да играят пред двора. Това означаваше слава за трупата. Но щяха да работят и при непознати условия – налагаше се да променят голяма част от постановъчните решения, предвидени за представленията под открито небе. Най-важното обаче бе, че тази покана повдигна духа на хората, претърпели напоследък немалко удари. Сега вече те можеха да гледат с оптимизъм в бъдещето, миналото и старите лаври отстъпваха на заден план.

Никълъс обаче оставаше все още пленник на миналото. Уил Фаулър оставаше неотмъстен, прерязаното гърло на Алис от „Шапката на

кардинала“ бе все още пред очите му. Тази картина не преставаше да му напомня с какъв брутален тип има работа. И въпреки че Бенджамин Крийч бе напуснал трупата, заплахата на тъмните сили все още тегнеше над нея. От Ник се изискваше да действа крайно предпазливо.

Пътят му през Банксайд минаваше покрай „Надежда и котва“, откъдето долиташе нескончаема глъчка. Той си спомни за вечерта, в която за последен път бе видял Уил Фаулър жив, развеселен, щастлив от присъствието на приятеля си, преливащ от добро настроение и желание да помогне. Бе казал, че чувството за опасност ги тласка към тази професия... И в мига, в който се бе разсеял за малко, тази опасност го беше убила.

Никълъс се беше зарекъл никога вече да не позволи да го сварят неподготвен. След онова нападение на улицата той бе много внимателен, особено нощем. И сега именно тази повишена бдителност му помогна. Бе стигнал на около двадесетина метра от дома си, когато съзря човека. Едрата фигура беше приклепнала в сянката на ъгъла на сградата. Но този път Никълъс знаеше, че не бива да прибързва. Беше си научил урока.

Докато продължи да върви, сякаш нищо не е забелязал, той потърси в джоба ключа си. Изпод око следеше и за най-малкото раздвижване, но нищо не се случува.

Човекът явно изчакваше. Никълъс се приготви за нападение. Пъхна ключа в ключалката, но се извърна рязко и се хвърли върху човека в сянката.

Никаква съпротива. В момента, в който се нахвърли, човекът се килна настрани и падна почти върху му. Никълъс пусна тялото да се търколи на земята, както си беше с лице надолу. Между плещите на мъжа стърчеше дръжката на голям кинжал.

Беше Червенобрадия.

Ан Хендрик се разкъсваше между облекчението, че той е здрав и жив, и ужаса от това убийство пред самата ѝ врата. След като пристигна полицията и вдигнаха трупа, тя притегли Никълъс в леглото си, имаше нужда от утеха...

След това останаха дълго да лежат прегърнати.

– Кой беше този човек? – прошепна най-сетне Ан.

– Нямахме никакви документи у себе си – отвърна Никълъс. – Може би никога не ще узнаем истинското му име.

– И е работил с Бенджамин Крийч...

– Не – поклати глава Никълъс. – Сега вече съм сигурен. Бен не го е познавал до деня, в който ги видях заедно. Червенобрадия нарочно е нагласил нещата така, че аз да ги видя.

Ан се замисли, после седна в леглото, развълнувана от хода на собствените си мисли.

– Излиза, че това е част от някакъв по-голям план...

– Да, така мисля.

– Ами книгата с текста? – подсети го тя. – Нали си я намерил в жилището на Крийч заедно с другите откраднати вещи?

– Да, ето това ме обърка – призна Никълъс. – Предполагам, че Червенобрадия я е оставил нарочно в дома му, за да я намеря там. Така щеше да забърка Бен в нападението срещу мен и в убийството на Уил. – Импресариото поклати глава. – Не, Ан, това не е работа на Бен Крийч. Имаме насреща си много по-рафиниран противник. Противник, който е достатъчно умен, за да заличава следите си, и достатъчно брутален, за да убие собствения си съучастник.

– Червенобрадия?

– Убеден съм, че е бил убит от другаря си.

– От другаря си?! – ахна Ан.

– Именно. Кой би могъл да се приближи толкова много до човек като него, та да успее да забие нож в гърба му? Червенобрадия живееше по тайни свърталища и опасни улички. Те бяха неговият свят. Никой не би могъл да го подмами в капан.

– Освен човек, на когото е имал доверие.

– Виждаш ли? Неговият съучастник. Онзи, който ме нападна и ме удари по главата.

– О, Ник.

Споменът за онова нападение я накара да се вкопчи още по-здраво о него. Отново се наложи да я успокоява с целувки и нежности.

Вече трима души бяха убити при страшни обстоятелства. Ан бе убедена, че Ник ще е следващата жертва, докато той пък смяташе, че не го грози опасност. Веднъж вече бяха пощадили живота му и той започваше да се досеща защо...

– Те няма да ме убият, Ан.

– Защо си толкова сигурен?

– Защото им трябвам жив. Трябвам им в нашата трупа.

– По каква причина?

– И аз още не знам – призна той. – Предполагам, че има нещо общо с поканата в двореца, може точно към това да са се стремили... Постигнали са го. Червенобрадия вече е изпълнил своето предназначение и е можело да бъде отстранен от пътя им с кинжал в гърба.

– Но защо точно пред прага ми! – проплака Ан.

– За да науча за смъртта му и с това да ме заблудят още повече. Да, мисля, че опасността е преминала.

– Вече нищо не разбирам, Ник!

Той я притегли към себе си и я притисна силно. Последва дълго мълчание, през което той напразно се опитваше да намери някакво обяснение на тази заплетена история. Ан реши, че е заспал, докато всъщност мозъкът му работеше на пълни обороти... Нужен му е план... Да, план... трябва да го премисли много точно!...

– Кой е най-добрият шапкар, Ан? – Въпросът дойде изневиделица.

– Какво?

– В твой магазин. Кой е най-добрият шапкар?

– Пребен ван Льовен.

– Може ли да прави и нещо друго освен шапки?

– Пребен може всичко да ти направи – каза тя гордо.

– А да ушие костюм?

– Разбира се.

– Но става дума за един много специален и много мъчен костюм.

Ще може ли?

– Чакай де, ти нали имаш собствени шивачи и моделиери в трупата – възрази Ан. – Те не са ли в състояние да се справят с тази задача?

– Могат да се справят, но не би било разумно – каза Никълъс. – Става дума за нещо тайно, за което трябва да знаят колкото се може малко хора. Масٹر Файърторн ще бъде посветен, естествено, но останалите хора от трупата не бива нищо да знаят... Освен момчето, разбира се.

– Момчето?

– Всичко ще се изясни, когато му дойде времето.

– Ник, за какво говориш всъщност?

Той я притисна към себе си и пошепна в ухото ѝ:

– Театър.

На другата сутрин, щом пристигна в „Главата на кралицата“ Ник потърси Семюъл Ръф. Отдръпнаха се в един ъгъл на двора, за да не ги смущават. Никълъс му разказа какво се е случило миналата вечер. Актьорът остана като ударен, когато научи за смъртта на Червенобрадия. Но изненадата му бързо премина в гняв.

– Къде е той сега, Ник?

– Полицията прибра трупа.

– Открийте къде са го закарали, искам да го видя!

– Но защо?

– Защото искам да видя как изглежда човекът, който уби Уил Фаулър. Да го посетя – добави той с горчив сарказъм.

– Стойте настрана от тази работа, Сам. Послушайте съвета ми.

Ръф плесна по дланта на ръката си и присви очи:

– Ох, да го бях спипал аз първи. Толкова ми се искаше аз да отмъстя за смъртта на Уил! Червенобрадия ми се изплъзна.

– Той намери заслужен край.

– Искаше ми се аз да забия кинжал в гърба му.

– Късно е вече.

Семюъл Ръф пое дълбоко въздух, опитвайки се да се овладее. След като се поуспокои, той кимна:

– Прав сте, разбира се. Мисля, че дори трябва да сме доволни, че негодникът слезе от сцената. Сега вече няма защо да се боим от него.

– От него не, Сам. Ала ние все още имаме един решен на всичко противник.

– Кой?

– Човекът, който е убил Червенобрадия. Неговият съучастник.

– Съучастник? – повтори като ехо Ръф смаян. – Но как така ще убива другаря си?!

– Този негов другар вече не му е бил потребен. Мисля дори, че се е бил превърнал в пречка...

– В какъв смисъл?

– Червенобрадия беше трудно управляем, имаме достатъчно доказателства затова в Банксайд. Ако го оставеха да върши своето, в безумната си ярост той би могъл да допусне някаква грешка. Това би застрашило цялото начинание.

– Какво начинание? – запита Ръф заинтригуван.

– Унищожаването на цялата трупа на Уестфийлд. Актьорът се замисли. В казаното от Никълъс имаше много логика. И всичко водеше до едно единствено име...

– Значи Бен Крийч, така ли?

– Какво за Бен Крийч, Семюъл?

– Той е бил съучастникът на Червенобрадия.

– Не ми се вярва.

– Положително е така, Ник! Бен го е пробол в гърба. Това е било заплащането с Червенобрадия.

– Не така – отвърна бързо Никълъс. – Бен Крийч има зад гърба си много грешки, ала не е убиец. Той не е в състояние да разработи

големия план, който стои зад всичко това. Не е достатъчно печен за такова нещо. А с Червенобрадия изобщо не е свързан.

– Откъде сте толкова сигурен?

– Защото Бен никога не би могъл да управлява такава хала като Червенобрадия, нито пък би могъл да го убие, когато престане да му е нужен.

– Не съм чак толкова сигурен – промълви Ръф.

– Бен работеше за трупата на Банбари. Виж, кражбите, бяха негова работа. Задачата му е била да създава смут в нашата трупа, а той би могъл да го прави само ако работи при нас. Сега вече той не представлява опасност.

– И въпреки това говорите за някакъв смъртен враг.

– Така е, Сам.

– В самата трупа?

– Не. Действа отвън. Служеше си с Червенобрадия.

– Имате ли някаква представа кой може да е?

– Абсолютно никаква. Зная само, че днес той е дори по-опасен отколкото досега.

– Защо?

– Защото все още не е постигнал целта си. Намерението му е да съсипе трупата. Убийството на Уил бе първият удар. Но ние все пак оцеляхме.

– Вместо да ни изравнят със земята, сега дори жънем по-големи успехи.

– Така е. Поканата в двореца е най-голямото доказателство за това. И сега озлоблението му ще стане неудържимо. Разчитам, че той ще се опита да направи всичко, за да осуети тази чест.

– Само през трупа ми! – зарече се тържествено Семюъл Ръф.

– Трябва да се превърнем в очи и уши! – каза Никълъс. – Той ще нанесе удара си точно когато най-малко очакваме.

– Ще се пазим.

– Точно това искам да обсъдя с мастър Файърторн. Отсега нататък цялата трупа трябва да е нащрек. Не бива да допуснем да се случи нищо, което би ни попретило да играем в двореца.

– Няма да допуснем – каза Семюъл Ръф мрачно. Никълъс го тупна по гърба. Тръгнаха да се разхождат бавно из двора. Изведнъж импресириото се сети за нещо:

– Новината ще е добре дошла в Сейнт Олбан – изказа той на глас мисълта си.

– Сейнт Олбан?

– Мислех си за Сюзън Фаулър. За нея това ще важно. Убиецът на съпруга ѝ е намерил заслужен край.

– И важно, и радостно.

– О, Сюзън надали би изпитала радост от такова нещо – поклати глава Никълъс. – Не е човек, който търси отмъщение. Но може би все пак тази новина ще ѝ даде утеха. Горкото момиче! През идните години тя ще се нуждае от всяка капчица кураж, която може да намери. Защото ще трябва да отглежда дъщеря си без любовта и подкрепата на своя съпруг.

– Бог да ги пази и двете – каза тихичко Ръф.

– Амин.

Редовните представления вървяха нормално, но всички мисли и разговори се въртяха все около предстоящото гостуване в двореца. Дойде декември, Коледа приближаваше. С всеки изминал ден, който скъсяваше времето до празника, напрежението ставаше все по-голямо.

Едмънд Худ, изпаднал отново в творческа треска, работеше до изнемога по новата пиеса. Беше почти готов.

„Преданият поданик“ беше по идея на Лорънс Файърторн, изкована сякаш специално за многоликия му талант. Сега Файърторн предложи редица изменения, като отхвърли бурно някои от предложенията на Барнаби Гил.

И авторът отново грабна перото. Когато текстът бе готов, изпратиха го ведно със съответните такси до началника на цензурата. Най-сетне им бе върнат с печата, даващ разрешение за постановката.

Трупата се хвърли с жар в работата по новата пиеса. Голямото предимство на един спектакъл пред двора се криеше в това, че тук те имаха отлични условия за репетиране и много време за усъвършенстване на ролите си. След несгодите на тяхното ежедневие по разни странноприемници, където представленията се осъществяваха от днеска за утре, новите условия бяха направо лукс. Работеха в истински театър, не студуха и – най-важното! Щяха да се прославят в двореца.

„Преданият поданик“ се разиграваше в някаква част на Италия която до най-малките подробности приличаше на коя и да е част от Англия. Едмънд Худ бе придал на миланската дукеса учудваща прилика със собствената си кралица, а пиесата му не бе нищо друго освен ода за верността към короната.

В пролога главният герой бе арестуван и обвинен в измяна.

Осъждат го на смърт заради лъжливи обвинения. Той отива на ешафода, ала неговата лоялност е толкова голяма, че духът му надживява тялото и остава да бди над Миланската дукеса. Сянката на предания поданик се намесва навсякъде, където е надвиснала опасност над неговата владетелка, дори успява да разгроми един начеващ бунт...

Ричард Хънидю не можеше място да си намери от радост, когато му възложиха ролята на дукесата на Милано. Това го възмездяваше щедро за образа на Глориана. Всъщност дукесата си беше просто версия на Глориана, но сега беше много по-вълнуващо – Ричард щеше да изпълнява ролята пред самия първообраз – кралица Елизабет!

Хлапакът бе решен да покаже какво може. Репетираше всеотдайно, като че беше въпрос на живот и смърт.

Никълъс Брейсуел наблюдаваше всичко това с тиха радост. След една от репетициите той дръпна Ричард настрана, усмихвайки се одобрително.

– Ти надмина себе си, Дик!

– Благодаря ви, мастър Брейсуел.

– Всички са във възторг от твоите постижения.

– Старая се да стане добре.

– Много добре дори, бих казал.

– Иска ми се играта ми пред двора да бъде успех във всяко отношение.

Никълъс кимна и заговори някак поверително:

– Дик...

– Да, мастър?

– Искам да те помоля за една услуга.

– Имате я, преди да сте я изrekli! – пламна момчето.

– Чуй най-напред за какво става дума. Услугата е много, много голяма, Дик.

– Няма значение!

– Тук се иска жертва и затова се обръщам към твоята лоялност.

– Лоялност към кого?

– Към мене. Към трупата. И към твоята кралица. Ричард Хънидю слушаше прехласнато и не можеше да повярва на ушите си.

Никой не би могъл да убеди Лорънс Файърторн, че съществува пиеса, в която няма какво да се пипне. Непрекъснато му хрумваха нови и нови идеи, изменяше, коригираше, подобряваше. Пиесата се променяше главоломно! „Преданият поданик“ придоби окончателния си вид едва в деня на премиерата.

Худ това понасяше най-тежко. И се съпротивляваше все по-люто. Въпреки че бе готов да се съгласи, че една пиеса винаги може да бъде подобрена, за нищо на света не можеше да приеме светотатствената – но и остроумна! – забележка на Файърторн, че само ежедневното чоплене поддържа пиесата жива и свежа. Това непрекъснато ровичкане всъщност му пречеше да се съсредоточи върху ролята на Марсилиус, достопочтения стар съдия в пролога.

Ала Файърторн не отстъпваше. Бяха седнали да обядват двамата и Худ си знаеше, че пак ще последва неизбежното. Главният изпълнител изчака да приключат с яденето и започна – знаеше, че авторите реагират най-меко на пълен стомах.

– Хареса ли ви пушеният бут по вестфалски? – запита той.

– Да знаете, че няма да променям пак сцената в съда! – изстреля Худ ни в клин, ни в ръкав.

– Та кой иска да я променят, драги?!

– Добре де, просто за да сме наясно, Лорънс.

– Разбира се.

– За мене сцената в съда не бива де се пипа повече! – подчерта писателят. – Толкова пъти я променяхме вече, че надали остана нещо непроменено.

– Нямам намерение и думичка да променям, Едмънд!

– За мене е истинско облекчение да го чуя.

– И все пак...

Изпитал в миг въпиюща нужда от подкрепа, Худ сграбчи чашата си и я пресуши на един дъх. Усещаше, че се готви ново посегателство.

– И все пак – повтори Файърторн – трябва да се опитаме да изстискаме пълния драматургичен заряд от всяка отделна сцена, нали така? Един спектакъл в двореца е нещо уникално! Трябва направо да надмине себе си! Не бива да забравяме това.

– Давайте, Лорънс, защо не си го кажете направо!?

– Монологът ми в затвора...

– Точно от това се страхувах – простена Худ.

– Това е един наистина великолепен монолог – побърза да го похвали Файърторн, – но си мисля, че може да се направи още по-силен, да му придадем още по-голяма атрактивност...

– Тая негова атрактивност ние я увеличаваме вече всеки ден.

– Това е последната промяна, която искам.

– От все сърце се моля да е така.

Файърторн се облегна напред през масата, усмивката му излъчваше

мъдрост.

– Лоренцо трябва да изпитва страст.

– Страст? – Едмънд Худ го гледаше направо слисан.

– Да, Едмънд.

– В деня на посичането му?!

– Не ме разбрахте, сър – обясни Файърторн. – Искан ми се да внесем в монолога някаква лична нотка. Лоренцо оплаква съдбата си, след това прославя лоялността към трона като най-голяма добродетел. Говори за чест, за дълг, за патриотизъм. – Отново мъдрата усмивка. – Но трябва да говори и за любов!

– Любов? Към кого? Защо?!...

– Към своята кралица и към своята земя. В ума му тези две светини трябва да бъдат слети в едно. Той никога няма да им изневери, защото това би било истинско предателство. Точно така го виждам: влюбеният, който измамва любимата си...

Файърторн се облегна назад в креслото и затвори очи замечтано.

– Виждате ли, шест стиха ще са достатъчни, хайде, да речем, осем. Покажете Лоренцо, обхванат от истинска страст.

– Ще се опитам, Лорънс.

– Задълбочете тази тема! Дайте лоялност, която извира от страстна любов! Намерете думи, с които той всъщност да се обръща към дукесата! Ето, става въпрос за десет реда, нищо повече! А ако станат дванадесет, този монолог ще се превърне в шедевър!

– Оставете ме да видя – изпъшка другият.

– Знаех си, че сте отворен за разумни предложения, Едмънд!

– Но дали са разумни? Платиха сметката, станаха.

– И още нещо – каза Файърторн небрежно.

– Да?

– Екзекуцията.

– Какво екзекуцията?

– Ще я изпълним на самата сцена. Худ се задави.

– Абсолютно невъзможно!

– Театърът е изкуството на невъзможното! – издекламира драматично Файърторн.

– Обезглавяване... Посичане направо пред очите на зрителите?!

– И защо не, сър? Така въздействието ще е много по-силно от досегашното решение палачът само да се появи с кървавата глава на Лоренцо. Искан да умра пред очите на моята публика!...

– И как ще стане това, моля ви?

– Оставете това на Никълъс. Той ще ви обясни.

Само високата оценка, дадена на импресариото, накара Едмънд Худ да се отнесе сериозно към тази безумна идея. Но просто не можеше да си представи как би могла да се осъществи. Авторът само сви безпомощно рамене.

– Готов съм да опитаме – съгласи се най-сетне той.

– Не става дума за опит! – реагира Файърторн веднага. – Точно така ще направим. Твърдо съм го решил.

Както всички останали, и Семюъл Ръф се радваше, че Ричард Хънидю получи главната женска роля в пиесата. Той бе направо горд с момчето, признаваше, че то наистина има талант. Затова се почувства едва ли не лично засегнат, когато изведнъж нещо в държането на Ричард се промени. Не беше вече толкова усърден, стана нещо плах, правеше непростими грешки. Стажантът явно не беше добре.

Ръф се възползва от първата удача му се възможност, за да размени няколко думи с момчето.

– Какво става с тебе, момко? – попита той обезпокоен.

– Нищо ми няма, мастър Ръф.

– Не съм сляп, Дик! Нещо те притеснява.

– О, ще ми мине, сър.

– Да не са пак другите момчета?

Ричард издаде само някакъв неопределен звук.

Мартин Йоу бе ядосан, че не му дадоха ролята на Миланската дукеса, обаче се бе задоволил само с няколко ядни забележки. Също и Стийвън Джуд и Джон Талис – те се подхилкваха иронично, но което си е право, нищо не бяха предприели.

– Наблюдавах те сега на репетицията – продължи Ръф недоумяващ. – Уплиташ текста, мънкаш, след като само преди няколко дни го знаеше блестящо!

– Нещо чувствам главата си празна...

– Нека да ти помогна!

– Не можете, сър.

– Мога да ти помогна да се упражняваш.

– Не е това помощта, от която се нуждая.

– Но какво има, по дяволите?

Ричард се опита да каже нещо, но явно не намери думи. Имаше някакви проблеми. Хапеше устни въртеше пета... Изведнъж просто побягна от стаята. Ръф бе съвсем объркан. Отиде да търси помощ от Никълъс,

който точно обсъждаше някаква скица с един от дърводелците. Разказа му тревогите си с момчето.

– Оставете го на спокойствие – предложи Никълъс.

– Но нещо е станало! Как иначе ще се промени така изведнъж?!

– Не се е променил, Сам.

– Как да не се е!

– Малкият се страхува. Изпуснал си е нервите. Това е.

– Но това е уникален шанс за него!

– Ами да, точно това е причината. Ролята не е лъжица за неговата уста. Дик е млад и неопитен. Това е първата му голяма роля и трябва да я изиграе не пред кой да е, а пред кралицата на Англия и нейния двор. Искаме твърде много от един неопитен актьор.

– Но той има необходимата дарба, Ник!

– Да, на всички ни се иска да е така.

– Не можем ли да направим нещо за него! – разпали се Ръф.

– Дайте му време – посъветва го Никълъс. – От нас се иска да го подкрепяме и разбираме. Говорих с мастор Файърторн и го помолих да не кори момчето, когато направи грешка. Това би му се отразило фатално.

– Какво искате да кажете?

– Нали го видяхте, Сам! Той е стигнал до критична точка и не би могъл да понесе и най-малкото допълнително натоварване. Ако още малко притиснем Ричард Хънидю, той ще рухне.

Тази година кралица Елизабет щеше да прекара Коледата в Ричмънд. Вече няколко месеца тя оплакваше загубата на своя стар приятел дук Лестър, който почина през септември. Беше се оттеглила от света, отказваше да се появява на обществени места. Вместо да вземе участие в ликуването от победата над Армадата, тя боледуваше по своя непрежалим Лестър.

Сега за Коледа кралицата най-после пристигна в разкошния дворец в Ричмънд. Всички се надяваха, че празниците ще внесат мъничко радост и в живота на Нейно величество – цялата есен бе прекарала в усамотение. Предвидена беше богата програма – музика, танци, театрални спектакли. „Преданият поданик“ бе първата пиеса, която щяха да играят пред кралицата. Премиерата бе насрочена за първия ден след Коледа. В годината на победата над Армадата тази тема шестваше триумфално навсякъде.

Репетицията се приближаваше към най-важния момент.

– Сега постави главата си в средата на дръвника, момче!

– Ами опитвам се, мастър Файърторн.

– Побързай, дяволе, или сам ще грабна брадвата.

Лорънс Файърторн режисираше собственото си обезглавяване.

Никълъс Брейсуел бе разработил този трик и сега стоеше наблизко, за да помогне при нужда. Едмънд Худ също нервничеше. Продължаваха да го измъчват съмнения.

„Преданият поданик“ започваше със сцена в съда. Благородният Лоренцо бива осъден на смърт. Хвърлен в затворническата килия, за да дочака тежката си участ, той се впуска в драматичен монолог. После идват тъмничарите, за да го подготвят за извеждането. Храбър до последния си миг, Лоренцо тръгва с тях.

Сега ешафодът бе поставен на самата сцена. Палачът стоеше, стиснал брадвата. Довеждаха осъдения – но това не трябваше да бъде Файърторн. Бяха подготвили ловка подмяна – Джон Талис, който бе значително по-нисък от главния изпълнител, бе облечен в неговия костюм, като главата му оставаше под линията на яката. Отгоре бяха сложила восьмична глава със същата перука и ето ти го Лоренцо, съвсем същия. На дръвника щеше да бъде отсечена восьмичната глава.

– Само да не мръднеш, глупаво момче!

– Ще боли ли, мастър Файърторн? – изхленчи Талис.

– Ами ще зависи от това какво ще решим да ти отсечем.

– Моля ви, сър много внимавайте!

– Млъкни!

– Не се бой, Джон – побърза да се намеси Никълъс и се наведе, за да оправи позата на хлапака. – Нищичко няма да усетиш.

– Да, ама брадвата е истинска, мастър Брейсуел.

– Истинска брадва в сигурни ръце, имай ми вяра! – обеща Ръф, който играеше палача. – И косъм няма да падне от главата ти, мойто момче!

– Но аз пък ще ти извия врата, само ако си мръднал! – изръмжа заплашително Файърторн.

– Изобщо не е опасно – обади се отново Никълъс, искаше да успокои момчето. – Сам вече няколко дни се упражнява с брадвата. Избрахме го, защото на него може да се разчита. Ти само си стой и не мърдай, Джон. Няколко секунди и всичко ще свърши.

Никълъс се отдръпна и даде знак. Ръф вдигна брадвата високо във въздуха. Тя се врязва във восьмичния врат и се заби дълбоко в дръвника. Изкуствената глава се изтърколи на сцената. Страхотно зрелище!

Джон Талис проплака изпод голямата си дреха:

– Жив ли съм още?

В Лондон коледният ден започва в тъмни зори. Всички камбани в града биеха, за да възвестят светлата радост. Много преди да се зазори Марджъри Файърторн беше вече на крак – имаше да се свършат толкова много неща!... Но все пак най-важното бе да присъства с цялото си домочадие на утринната служба.

В къщата в Шордич цареше весело оживление. Децата посрещаха празника с радостно вълнение, скоро към тях се присъединиха и Мартин Йоу, Джон Талис и Стийвън Джуд.

Марджъри се чудеше къде се бави Ричард. За него това беше първата Коледа с трупата и тя бе направила всичко празникът да му хареса. Отсъствието му започна да я безпокои и тя реши да отиде сама да го викне.

– Дик! Ставай, момчето ми! Коледа е.

След като бяха ремонтирали гредите на островърхия покрив, Ричард отново се бе нанесъл в стаята. Марджъри тичешком изкачи стъпалата. Обхваната от радостната възбуда на големия ден, тя продължи да говори, преди да е стигнала стаята му:

– Стига си се търкалял в леглото, Дик! Коледа е! Слез да си видиш подаръците!

Марджъри почука на вратата и влезе.

– Господи помилуй! – ахна тя.

Леглото беше празно. Прозорецът зееше.

Дворецът Ричмънд беше великолепна готическа сграда, разположена точно между Ричмънд грийн и Темза. Силуетът на замъка с многобройните кулички и златния ветропоказател му придаваше романтичен вид. Около двореца се простираха паркове и градини със стотици овощни дървета. Палатът, заемащ повече от четиридесет хиляди квадратни метра площ, бе построен така, че включваше множество вътрешни дворове.

През първите години от царуването си Елизабет рядко идваше в Ричмънд, двореца, където се бе родил нейният баща. Постепенно обаче тя оцени невероятното очарование на този дом, който наричаше „топлия ми зимен сандък“. И когато пристигнеше тук с целия си двор, Ричмънд се изпълваше със светлина, багри и смехове.

Кралицата с радост очакваше коледните празненства.

Лорънс Файърторн обаче не споделяше тези радостни

предчувствия. Ето, изпълнителят на главната женска роля бе изчезнал в деня преди самото представление! Той крачеше и се мятеше в напразни усилия да оправя нещата. Мартин Йоу трябваше да поеме ролята на дукесата и Хю Уеджис се зае да преправя костюма – трябваше да се поразшири тук-там. Върху отдавна мечтаното излизане пред двора легна тъмна сянка. Не остана и помен от първоначалната безгрижна приповдигнатост.

На двадесет и шести декември следобед трупата се събра за последна репетиция в Ричмънд. Изчезването на Ричард и последвалите промени създадоха голяма бъркотия. И само един-единствен човек от трупата се опита да види нещата през очите на Дик Хънидю.

– Жал ми е за него – каза Ръф тъжно.

– На мене също – добави Никълъс.

– Трябва да е бил страшно нещастен, за да предприеме такова нещо.

– И аз мисля, че беше нещастен.

– Но не съм предполагал, че ще се реши да избяга.

– Не съм сигурен, че е избягал, Сам.

– Какво искате да кажете?

– Ами вижте доказателствата – започна Никълъс. – Стаята е била празна. Добре. Изчезнал е с вещите си. И това добре. Отвън под отворения прозорец е имало стълба.

– Да, и какво друго обяснение може да има?

– По една стълба човек може да се изкачи, но може и да слезе...

– Е, и?

– Възможно е Дик наистина да е избягал – продължи Никълъс, – ала също така е възможно и някой да се е прекачил през прозореца и да го е измъкнал насила. Аз мисля, че е отвлечен.

– От кого?

– От съучастника на Червенобрадия. Онзи същият, който ни дебне упорито от месеци. Нали ви казах, че той ще удари, когато най-малко очакваме. Има ли по-добър начин да навреди на трупата от това да отвлече Дик в навечерието на премиерата?

Семюъл Ръф бе смаян, но не му остана време да размисля по случилото се. Лорънс Файърторн призова към внимание. Ето че отново бяха в криза. Отново бе дошло време той да докаже водаческите си качества и да окуражава малодушните.

– Господа – започна той, – не е необходимо да ви напомням колко важно е това представление за нашата трупа. Оказана ни бе честта да

играем пред любимата ни кралица. Дава ни се възможност да окичим гърдите си със слава, която сетне ще разнесем из цялото кралство. Онова, което ще направим тук тази вечер ще изкове нашето бъдеще! Затова ние сме длъжни да не изпадаме в паника от един малък удар на съдбата. Изчезването на Ричард Хънидю е неприятно, но само толкоз! Една незначителна подробност. Ако се запретнем здраво днес следобед, ние отново ще възстановим всичко и ще придадем на нашата постановка блясъка, който заслужава... – Файърторн вдигна стиснатата си в юмрук ръка и обяви гордо: – Нека да покажем истинската си класа! Нека да докажем, че сме смели мъже, лоялни поданици на короната и най-добрите актьори в цял Лондон! Господа!...

Последва невъобразима бъркотия и всеки зае изходна позиция.

Пиесата се играеше в голямата зала, дълга някъде към сто стъпки и широка най-малко четиридесет. От красивия таван, целия в дърворезба, се спускаха канделабри. На тавана имаше отвор към покрива с навес над него. Между високите прозорци бяха окачени портрети на английските крале, завоювали чест и слава по бойните полета. Актьорите обаче не можеха да знаят, че тази зала е истинско чудо на архитектурата.

Ала и без да разбират това, те бяха толкова погълнати от репетицията, че им оставаше твърде малко време да гледат разкошната обстановка. Репетираха върху платформа, издигната в единия край на залата. Около тази сцена бяха наредени три реда кресла – като галерии, а кралският трон се намиреше на малък подиум точно пред сцената.

Репетицията бе някаква смесица от професионално спокойствие и трескава импровизация. Бързо отстраняваха всички възможни слабости. Мартин Йоу не беше толкова красива дукеса както Ричард Хънидю, обаче се оказа извънредно приспособим. Останалите актьори бързаха да нагодят репликите си с него. Духът на актьорите се възвръщаше бавно, но сигурно. Пиесата следваше своята вътрешна динамика и ги увличаше със себе си.

След репетицията отидоха да отдъхнат в едно съседно помещение, което използваша като гардеробиерна. Напрежението от последните двадесет и четири часа ги бе изтощило нервно и физически, ала се виждаше, че всички въздъхнаха с облекчение. С Файърторн на руля те бяха убедени в успеха на „Предания поданик“... Оптимизмът ги вдигна на крилете си.

Само Джон Талис не можеше да се успокои. Нямаше лек за неговите тревоги. Сцената с екзекуцията го притесняваше до смърт... Наистина до смърт! Въпреки че всичко бе точно премислено, изпитваше ужас

от тази зловеща брадва, която трябваше да се забие само на няколко сантиметра от главата му. Ами ако ръката на Семюъл Ръф трепнеше? Как може да се разчита само на неговата точност?!

Едно отсичане на главата не винаги става изведнъж. На времето си Бул, главният палач, е бил известен със сигурната си ръка... Но когато е трябвало да изиграе своята пъклена роля в мрачната трагедия, разиграла се в замъка Фортрингей, разправят, че се е наложило да замахне три пъти с брадвата, за да обезглави кралицата на Шотландия!... А са смятали този Бул за голям майстор в професията. Ще може ли Семюъл Ръф да бъде по-добър? Един необучен актьор, със смъртоносна брадва в ръцете...

Талис отново отиде да се жалва на Файърторн. – Намерете друг някой да дублира Лоренцо, сър! – примоли се жаловито той.

– Нямаме друг – отвърна актьорът.

– Ами Джон Дарт! Той е достатъчно дребен.

– Достатъчно дребен, да! – съгласи се Файърторн. – Но дали е достатъчно смел? Достатъчно интелигентен? Дали той е достатъчно добър, с една дума? – позата на Файърторн бе неповторима. – О, не сър! И дума не може да става. Дарт не е актьор. Той е един добродушен глупак. Глупак, който върши прости неща по прост начин. А Лоренцо е фигура величава, един легендарен герой!... Не ще позволя да ме дублира някакъв си загубеняк.

– Спестете ми това изпитание! – проплака Талис.

– Именно това изпитание ще допринесе за изграждането на характера ти.

– Чисто и просто ме е страх, мастър.

– Ами овладей страха си, както правят всички!

– Моля ви!

– Ще изпълните възложената задача.

– Толкова се тревожа, сър.

– Стига! Престани с това хленчене.

– Но защо точно аз!?

Лорънс Файърторн пусна в ход своята обезоръжаваща усмивка.

– Защото ти можеш да го направиш най-добре, Джон.

Той изчезна нанякъде, преди момчето да може да възрази. Талис бе облечен в същия костюм като Файърторн. Той погледна към палача. Семюъл Ръф беше спокоен както винаги, ала опасенията на момчето си останаха. Само да трепне ръката на Ръф и цялата кариера на Джон Талис щеше да бъде разсечена на две. Непоносима мисъл!...

В залата трептеше скрито напрежение. Всички бяха превъзбудени от шанса да играят пред двора. Това представление им откриваше възможността да се издигнат в един-единствен миг на върха на актьорската кариера. В „Предания поданик“ се говореше за вяност, дълг, патриотизъм и любов. Какъв по-чудесен коледен дар за тяхната кралица?!

Джон Талис виждаше всичко с други очи. За него съществуваше само сцената с обезглавяването. Не го интересуваше нито тематика, нито морални стойности на пиесата! За него бе важно само едно: къде ще удари брадвата.

Свършено логичен въпрос, впрочем.

Тази вечер кралица Елизабет и нейните придворни имаха галавечеря. Развеселени и замаяни от виното, лордовете и дамите започнаха да заемат определените им места в голямата зала на Ричмънд. В трепкащата светлина на хилядите свещи те представляваха една весела, преливаща от багри група. Настроението бе леко приповдигнато. Зад всичките тези заучени пози и изкуствени жестове, зад галантните остроумия, които се разменяха, този път имаше много топлота и сърдечност. Една възприемчива и благодарна публика!

Постепенно всички места по редовете бяха заети, оставаше празен само тронът. Цялата зала очакваше с нетърпение спектакъла, но кралицата явно бе решила да ги накара да почакаат, както подобаваше в случая. Какво може да означава това?... Колкото повече се бавеше Нейно величество, толкова по-оживени ставаха предположенията. Скоро цялата зала жуужеше от напрежение.

Зад кулисите това закъснение предизвика отчаяно безпокойство. В и без това нажежената атмосфера преди спектакъла закъснението на кралицата накара актьорите да изпаднат направо в паника. Всички нервничеха. Лорънс Файърторн крачеше неудържимо напред-назад. Едмънд Худ пресипна, а Барнаби Гил току оправяше ненужно костюма си. Мехурът на Мартин Йоу заплашваше да се пукне, а Джон Талис усещаше някакво странно изтръпване на тила си. Джордж Дарт, който стоеше в пълна готовност, за да нареди мебелите за първата сцена, се тресеше като трепетлика.

Дори Семюъл Ръф бе неспокоен. Напрежението му растеше. Изпоти се – челото му, голите му ръце и рамене лъснаха. Той току попипваше с влажни длани дръжката на брадвата си.

– Къде се задържа Нейно величество? – попита Гил.

– Ползва се от своето кралско право – отвърна Файърторн.

– Като изтезвава своите актьори?

– Не, просто като не бърза, Барнаби.

Най-сетне тръбене на фанфари оповести пристигането на кралица-та. Оживената глъчка в залата се превърна в тих шепот. Напрежението на актьорите достигна връхната си точка. Техният час бе ударил.

Заобиколена от телохранителите си, кралица Елизабет заплува бавно през залата и стъпи на подиума, за да се настани на своя трон. Облечена разкошно, в полуляваща се рокля от червено кадифе, тя даряваше околните с милостиво кимване. В косите ѝ бяха заплетени перли, главата ѝ бе увенчана с малка златна корона, обсипана с диаманти. Блясъкът на нейните скъпоценности огря сякаш цялата зала. Времето се бе показало милостиво към хубавото ѝ лице, никаква сянка не помрачаваше царственото ѝ излъчване. Меката светлина на свещите и на пламъците в камината правеше красотата ѝ още по-неземна, неподвластна на времето.

Кой знае защо, Файърторн премина в развълнуван шепот:

– Господа, намираме се в присъствието на една кралица!

Никълъс Брейсуел бе целият внимание. След като кралицата се настани, тя махна с ръка на сър Едмънд Тилни, началника на цензурата, който пък подаде сигнал на импресариото. Представлението можеше да започне.

От галерията прозвуча музика – там се бяха настанили Питър Дигби и неговите музиканти. След пролога започна сцената в съда. Още с първите думи Файърторн завладя публиката с магията на словото си – всички бяха очаровани от гласа му, тръпнещи от възторг заради безстрашната преданост на Лоренцо, трогнати от безкрайната му болка. В края на своя монолог той вече бе спечелил сърцата на зрителите и първите сълзи бяха проронени.

Произнесоха смъртната присъда. Съдията се оттегли, двама тъмничари отведоха Лоренцо. Музиката пак засвири, докато останалите артисти напуснаха сцената. Появи се Джордж Дарт, сложи на сцената трикрако столче и изнесе скамейката на подсъдимия. Постара се да излезне бързо, като сянка.

С изражение на трагична предопределеност тъмничарите изведоха отново Файърторн на сцената. Той седна на столчето в своята килия, двамата пазачи го оставиха сам. Лоренцо се взираше в окованите си китки, а после вдигна тъжен взор към небето:

О, честност, твоят име е Лоренцо!
Години двадесет почитам своята дукеса –
божествен ангел, слязъл от небето
света да завладее и Милано да превърне в рай.
Предал ли бих таз хубост царствена?
Да я продам за мръсните пари
на най-коварен заговориш? ...
Готов съм да живея вечно във прокуда черна!
Готов съм да забия аз кинжал
във своето измъчено сърце!
О, вяност! Ти цел единствена оставаш
в живота ми страдален. До последен дъх
със мене ти бъди и сили дай ми!

Докато Файърторн редеше думите на своя монолог, хората от гардероберната се стягаха за следващото явление. Никълъс разпределяше излизането им, без да откъсва зорки очи от Ръф. Палачът бе станал още по-нервен. Странно, един от най-опитните актьори в трупата като че ли губеше самообладание, не можеше да се владее, пот се лееше от тялото му, той нервно потропваше с крака.

– Моля ви, бъдете особено внимателни, мастър Ръф!

– Какво? – сепна се Семюъл изплашен.

– Животът ми, сър. Животът ми е във вашите ръце.

Гласът долиташе изпод костюма на фигурата, застанала до него. Под изкуствената глава Джон Талис очакваше да го обезглавят.

– Много внимавайте! – проплака тъжният гласец.

– Ще внимавам – обеща актьорът.

– Само гледайте да ударите където трябва с брадвата.

– О, точно това ще направя – каза Ръф мрачно. – Брадвата си знае работата.

Лоренцо свърши своя монолог, появили се тъмничарите, за да го отведат. Разтрепераният Джордж Дарт смени столчето с дървник. Забиха барабани, процесията бавно се изкачи на сцената.

В ролята на съдията Едмънд Худ вървеше начело, после идваха царедворците, стражата. След тях вървеше свещеникът, стиснал молитвеник в ръка. Лоренцо бе изблъскан от тъмничарите в средата на сцената. Ръф, палачът, вървеше последен.

След като всички заеха местата си, свещеникът се обърна към затворника и призова:

– „Отворете в сърцето си място за Христа и се покайте!“

Лоренцо мълчеше. Но се чуваше как Джон Талис трака със зъби.

– „*Да се помолим заедно за вашата душа!*“ – подкани свещеникът.
– „*Пристъпете със смирено сърце пред нашия създател!*“

След това той изчете молитва за нещастния Лоренцо.

Семюъл Ръф слушаше думите с половин ухо. Облечен в обичайната черна дреха на палач, той стоеше до ешафода, поставил брадвата между нозете си. През тесните процепи на маската хвърляше скришом погледи към кралицата на Англия. Нейната недосегаема, царствена фигура беше на по-малко от десетина метра от него. Телохранилите ѝ следяха пиесата зяпнали.

Ръф затвори за миг очи и изрече бързо своята безмълвна молитва. Самото небе му изпращаше този шанс! Нямаше търпение да се възползва от него. Изведнъж прозря дълбокия смисъл на всичките тези поличби... Ръцете му бяха влажни от пот. Наложил си да изчака още малко. За да укрепи решимостта си, той си припомни за толкова много други екзекуции, по заповед на кралица Елизабет!... Кръвта блъскаше в слепоочията му.

Никълъс Брейсуел трепереше. От своето място в дъното на сцената той наблюдаваше развоя на събитията с нарастваща тревога. Повече от когото и да е друг в залата той съзнаваше приближаващата се опасност. Докато развръзката назряваше, той започна да се пита дали е взел най-правилното решение, като излага на смъртна опасност един млад живот. Изпитваше желание да се втурне на сцената и да се хвърли между тях, но се въздържа. Опасността го гледаше с грозни очи.

Свещеникът издигна глас в последните слова на молитвата:

– „*И нека бог се смил над душата ви. Амин!*“

След като бе изпълнил пастирският си дълг, свещеникът отстъпи, за да даде път на закона с цялата му строгост. Заради своята беззаветна преданост Лоренцо щеше да бъде обезглавен. По знак от съдията тъмничарите го доведоха до дръвника, накараха го да коленичи и внимателно нагласиха изкуствената глава върху дървото.

Барабаните забиха още по-гръмко. Никълъс стоеше като на жарава.

Сега настъпи часът на Семюъл Ръф. Но това вече не бе костюмираният палач от пиесата. Това бе самото превъплъщение на отмъстителя, скрил в сърцето си жаждата да убива. Един последен бърз поглед към кралицата му показа, че Нейно величество е изцяло пленена от действието. Всички бяха в този плен на драмата. Ръф преглътна шумно, стисна зъби и избърса запотените си длани в панталона си. Сега или никога!

Той стисна здраво лъскавата брадва.

И отново Никълъс овладя неудържимото си желание да сложи край на това мъчително чакане. Стиснал зъби и ръце в юмуци, той бе осъден да стои в мъчителна безпомощност. Каквото и да му струваше това, не биваше да мръдне от мястото си.

Барабаните гръмнаха, съдията кимна тържествено, палачът вдигна брадвата над главата си. Острието зловещо блесна на светлината на свещите... Ала не се стовари върху Джон Талис. Друга бе жертвата, избрана за тази екзекуция! Ръф скочи от сцената и се впусна с див рев върху престола.

– Смърт на тираните!

Замахна към главата на кралицата.

Сякаш подготвена за този удар, тя умело се изви настрана. Телоранителите, готови за този момент, се хвърлиха върху Ръф. Вместо да улучи врата на кралицата, брадвата се заби със страхотна сила в дървената облегалка на трона и почти я разцепи на две.

– Хванете престъпника!

– Дръжте го!

Залата се изпълни с викове и писъци. Тронът остана да стърчи самотен – изплашените благородници хукнаха да бягат. Целият двор бе ужасен, смаян, невярващ на очите си! Само за миг кралицата се бе разминала на косъм с една ужасна смърт!...

Стражниците сломиха бързо съпротивата на Ръф и го оковаха във вериги. Палещата омраза в очите му, които не можеха да се откъснат все още от Елизабет, изведнъж застина в безкрайно изумление. Кралицата бавно свали короната, перуката и перлите си, втренчила в Ръф очите на човек, жестоко измамен от своя приятел.

Не беше Елизабет, кралицата на Англия. Беше Ричард Хънидю.

В залата се разнесоха възклицания на изненада. Сър Едмънд Тилни, една натруфена фигура в ярки одежди, се изкачи на сцената и вдигна властно ръка, за да въдвори тишина:

– Не ще ви лишим от вашето удоволствие – обяви той. – След малко при нас ще дойде Нейно величество. Пиесата ще продължи. Но онава, което се разигра пред смаяните ви очи, изисква известно обяснение...

Ръф нямаше какво да слуша – изведоха го набързо от залата. Ричард Хънидю тръгна след него. А навън в коридора ги очакваха Лорънс Файъргорн и Никълъс Брейсуел.

Импресариото още не можеше да се съвземе от страха си за момчето, не смееше да повярва, че всичко е минало.

Файърторн изгледа презрително Ръф.

– Плъхът се хвана в капана! – засмя се гърлено той. – Прав бяхте, Ник! Наистина най-правилното бе да го принудим да действа.

Зашеметен, Ръф се обърна към импресариото:

– Как разбрахте?

– О, имаше много признаци – каза Никълъс. – И всички опираха все до религията. Вие сте толкова фанатизиран привърженик на старата вяра, че сте бил готов да убивате за нея...

– И да умра за нея! – добави Ръф гордо.

– Уил Фаулър също е бил предан на римокатолическата религия, но в един момент се е отрекъл. Това именно вие не сте могли да му простите, Сам. А не ви е давала покой и мисълта, че докато вашите дни в театъра са преброени, талантът на Уил грее все по-ярко. Огорчението ви е било толкова дълбоко, че...

– Уил ни предаде! – прекъсна го Ръф.

– Само от любов към младата си жена – напомни Никълъс.

– За нея не съм знаел. Може би така е било по-добре. Сюън щеше да ми тежи на съвестта.

– За съвест не говорете! – Файърторн насочи пръст към Ръф. – Вие сте предател, сър!

– Аз съм верен воин на нашата вяра.

За Ричард Хънидю все още оставаше нещо неясно.

– Но защо бе убит Уил Фаулър?! – запита той.

– За да заеме Сам мястото му – обясни Никълъс. – Повечето от нас ликуваха, когато Армадата бе победена, но за католиците това беше тежък удар. Заради тях Сам е искал да мъсти жестоко и е решил да убие кралицата. Единственият начин да се приближи до нея е бил театрален спектакъл в двореца. Единствената възможност...

– Да, с трупата на лорд Уестфийлд – добави Файърторн. – Ние имахме най-големи шансове да бъдем поканени в двора. И престъпникът е решил да се възползва от нашия престиж.

Никълъс се засмя и тупна стажанта по гърба:

– Ти изигра ролята си блестящо, Дики! Успя да заблудиш не само атентатора, но и целия двор! – Никълъс се обърна към Семюъл Ръф: – Истинският актьор никога не изоставя своята публика. На Коледа Дик никъде не бе избягал. Той просто се премести у дома, за да работи по новата си роля. А костюма направи един холандец. Костюм, достоен за кралица.

– Ти се държа храбро, Дик! – похвали го Файърторн.

– О, доста ме беше страх, сър.

– Всички се страхувахме – призна Никълъс.

Едва сега Семюъл Ръф осъзна колко умело го е заблудил Никълъс Брейсуел. Явно бе, че той отдавна го е подозирал...

Стражата понечи да го отведе, но той се освободи за миг, за да направи едно последно признание:

– Креватчето... аз бях този, който го изпрати на Сюзън Фаулър.

– По-добре щеше да е, ако бяхте пощадили живота на съпруга й.

– Зная.

– А още по-добре, ако си бяхте отишъл в чифлика в Норуич, Сам. И за вас щеше да е по-разумно да бяхте поработил с брат си.

Ръф поклати тъжно глава и се усмихна:

– Няма никакъв чифлик. А с брат си аз поработих...

– Червенобрадия? – Никълъс остана като ударен от гръм.

– Всъщност ми беше полубрат. Въпреки своя необуздан нрав Доминик държеше не по-малко от мен за старата вяра. Затова и лежа в Брайдуел, оттам са ония рани по гърба му... И когато се измъкна оттам, бе готов да стори всичко, за да ми помогне.

– А вие му се отплатихте с кинжала.

– Не съм аз! – извика Ръф диво. – Не бих могъл да убия собствения си брат! Не съм го направил аз... – На лицето му бе изписана истинска болка, той наведе глава, за да скрие мъката си. – И двамата си знаехме, че тази работа ще ни коства живота. Ала Доминик бе неударим, щеше да провали целия ни план, ако останеше жив. Аз-не исках той да бъде убит... Но се налагаше. Той свърши, което се искаше от него.

– Но кой го уби? – попита Файърторн.

В очите на Семюъл Ръф проблесна съпротива.

– Това е нещо, което никога не ще узнаете – отвърна с достойнство той.

– Някой ви е подучил и ви е накарал да го сторите – обвини го актьорът. – Името на този някой ще се разбере, като ви сложат на масата за мъчения. Водете го!

Ръф зашепна пламенно последната си молитва на латински, във възхвала на вярата си.

– *In manus tuas, Domine, confide spiritum meum...*

„В твоите ръце, господи, предавам духа си!...“ такива, казват, са били и последните думи на Мария, кралицата на Шотландия, когато е сложила глава на ешафода. С опита си да обезглави нейната съперница Семюъл Ръф сам бе произнесъл присъдата си. След разпита го чакаше

жестока смърт.

Никълъс не бе изненадан от факта, че действията на Ръф са били част от един голям заговор. Семюъл и Червенобрадия са били активните фигури в този заговор, докато другите са стоели в сянка. Нямаше съмнение, че техните имена щяха да изплуват от мрака в килията за изтезания.

Но имаше все пак нещо, което истински го впечатли.

– Представа нямах, че Червенобрадия е негов брат! – каза той. – Бях убеден, че е някой католик, след като се бе нахвърлил с брадва върху неприличната табела в „Шапката на кардинала“, тя се е подигравала с вярата му. Но те са били двама братя!...

– Двама дяволи в общ впряг – изръмжа Файърторн.

– Няма нищо по-страшно от религиозния фанатизъм. На Ричърд Хънидю изведнъж му дожаля.

– Мастър Ръф бе толкова мил и сърдечен човек – каза той.

– Той беше добър актьор. Остави се дори да го ранят, само и само да изиграе убедително ролята си... Именно фехтуването му с мастър Гил ме накара да се замисля.

– В какъв смисъл? – попита момчето.

– Сам направи всичко, за да избегне боя. Не искаше да се разбере колко добре владее шпагата. Но когато се видя принуден да се бие, всички видяхме какво може. Човек, който умее да се фехтува така, лесно би могъл да инсценира боя в „Надежда и котва“. Уил Фаулър бе убит по предварително разработен план.

В това време дотърча Едмънд Худ. Объркан от бързината, с която се развиха събитията, той не бе разбрал защо пиесата му е била прекъснатата така безцеремонно.

– Искам да зная, какво става тук!?

– Възмездие – обясни Лаконично Файърторн. – Разкрихме един предател и го дадохме на правосъдието.

– Семюъл?

– Олицетворение на престъплението – заяви помпозно актьорът. – Един рафиниран хитрец, който си намери майстора в лицето на нашия импресарио. Ръф действаше толкова хитро, че успя всички ни да заблуди. Единствен Ник прозря истината.

– Направих само онова, което трябваше – каза Никълъс скромно.

– Бяхте великолепен! – настоя Файърторн. – Спечелихте доверието на престъпника и го накарахте да вярва, че виждате опасността за трупата някъде отвън. Така Ръф се почувства в безопасност. Оставаше само да го накараме да разкрие истинския си лик.

– Така е – потвърди Никълъс. – Просто трябваше да му дадем възможността, която търсеше.

– Започвам да разбирам – каза Худ. – Значи затова поискахте да преместя екзекуцията на сцената.

– Точно така, Едмънд. Дадохме на Сам ролята на палача и бяхме сигурни къде ще нанесе своя удар. С помощта на Дик успяхме да му заложим вълчи капан.

Леко засегнат, че не е бил посветен в заговора, Худ все пак намери сили да приветства съобразителността на импресариото.

– А тази работа със сценария на „Глориана триумфант“? – запита той.

– Това и аз не можах да разбера – призна Никълъс. – Когато откраднах сценария, реших, че е поредният удар срещу трупата на Уестфийлд. Питам се обаче какво би могло да накара Ръф и неговия съратник да навредят на трупата. За тях много по-важно би било тя да се радва на успех.

– Е, и?

– Отново религията! Вашата пиеса възхваляваше победата над испанската Армада и над католицизма. А това вече засягаше самите тях и вратата им, затова са решили да осуетят представлението.

– Нима има сила, която може да спре хората на Уестфийлд да не играят?! – Гласът на Файърторн се извиси, сякаш проехтяха фанфари. – Ние разкрихме цял заговор срещу нашата любима кралица и по този начин оказахме неоценима услуга на страната. И все пак, има още едно нещо, което не сме свършили, господа! Тази вечер нашата кралица ще ни гледа! Нека се подготвим за това най-велико събитие в историята на трупата. Дик Хъндю направи първата крачка. Напред към нови триумфални победи!

„Преданият поданик“ бе представена чак в полунощ и пожъна небивал успех. Заради осуетения атентат темата бе придобила особено значение и отговаряше точно на общото настроение в момента. Всъщност като че ли целият двор участваше в едно уникално и вълнуващо представление. Възторгът нямаше край.

Сред всички присъстващи царстваше величаво кралица Елизабет, изпълнена с щастлива благодарност. Тя беше самото великолепие. Бе облечена по испанската мода, с кръгла колосана дантелена яка над тъмния корсаж, към който бяха прихванати богати ръкави, отрупани с панделки, перли и геми. Пищен водопад от перли бликаше сякаш надолу по

шията ѝ и заплашваше да се излее на подиума, на който бе издигнат тронът ѝ. И както подобава на кралица, всички придворни бледнееха пред нейния царствен блясък.

За да замести арестувания и да поуспокои изнервения до смърт Талис, Никълъс се нагърби лично с малката роля на палача. С добре премерен удар на брадвата той отсече восьмната глава и тя се търколи по сцената. Въздействието бе неопишимо. В залата настана мъртва тишина, цяла минута никой не посмя да помръдне. И тогава избухнаха аплодисментите. Палачът вдигна високо главата на предателя. С това ролята му бе изчерпана и той се превърна отново в импресарио.

Ричард Хъндю също бе изиграл вече ролята си. Сега той стоеше с останалите членове на трупата в гардеробиерната и само поглеждаше от време на време към сцената, за да следи действието.

Актърите на лорд Уестфийлд се представиха великолепно. Чудесна музика, разкошни костюми, изобщо забележителен спектакъл! Мартин Йоу бе аплодиран горещо за младежкия си чар в ролята на Миланската дукеса, Барнаби Гил бе неотразим в комичните сцени и в импровизацията, а Едмънд Худ бе строгият, но справедлив съдия.

Лорънс Файърторн блестеше в обаятелния образ на Лоренцо. Той се постара да изтръгне от дамите точно онова вълнение, което търсеше. Лейди Розамунд, скована от присъствието на съпруга си, се ограничи само до скрити въздишки и пламенни погледи. Ала сега бившият ѝ обожател не играеше само за нея. Този път залогът беше много по-висок. Лоренцо играеше за своята кралица и за страната си.

По гореща молба на Файърторн горкият Едмънд Худ пак трябваше да добави с трескава бързина няколко нови стиха в края на пиесата. Нужно бе да се отрази някак арестуването на Ръф. Файърторн издекламира стиховете вдъхновено и ги положи пламенно в нозете на своята кралица:

Защото аз единствено успях
ръката вража да отбия.
Във мъки пъшка днес злодеят
и в ада чакат го със радост.

Хората просто полудяха от възторг.

Лорд Уестфийлд жънеше щедри похвали. Ето, неговата трупа укрепил положението му в двора и му спечели благоволенieto на кралицата. В същото време лорд Банбари седеше притихнал, с кисела усмивка и

едва-едва вдигаше натежалите си ръце да изръкопляска. Актьорите на Уестфийлд бяха героите на деня, във всяко едно отношение. Неговата собствена трупа залязваше в дълбоко забвение...

След безброй поклони и овации актьорите най-сетне се оттеглиха в гардеробиерната. Въодушевляването от успеха ги бе хвърлило в истинска треска. Такъв огромен успех! На крилата на този небивал триумф те щяха да шестват победно цяла година.

Файърторн се спусна към своя импресарио.

– Престанете да се криете по ъглите, Ник!

– Просто размишлявах за всичко, което се случи, мастър.

– Не му е сега времето за размишления, драги! – Актьорът го хвана за рамото. Тя желае да ѝ бъдат представени най-важните членове на трупата!

– Та нима има и други освен вас? – закачи го Никълъс.

– Няма, това е абсолютно вярно! – В тона на Файърторн отсъстваше и следа от самоирония. – Трябва да си го признаем! Но хайде, побързайте!

– Кого да повикам?

– Сам решете! Онези, които са допринесли най-много за успеха.

Никълъс се постара да строи всички по-важни актьори в редица, като се погрижи Ричард Хънидю да получи почетно място сред тях. Кралица Елизабет пристигна тържествено на сцената и позволи на изкривилия се от поклони Файърторн да ѝ представи своите актьори. Тя каза няколко ласкави думи на Едмънд Худ за неговата дарба и похвали талантливата игра на Барнаби Гил.

Когато изрази личната си благодарност на Ричард Хънидю, момчето щеше да припадне. Той стоеше като замаян само от мисълта, че е толкова близо до самата кралица! Със своето сполучливо превъплъщение бе допринесъл за залавянето на убиеца, ала сега вече му се струваше истинско светотатство, че бе дръзнал да играе не друг, а самата Елизабет!

С типичната си липса на скромност Лорънс Файърторн си приписа по-голямата част от заслугите, дръзна дори да изрази желание Нейно величество да си спомня за него като за свой предан поданик – в помисли, думи и дела. Държеше се така, като че главата на кралицата се крепи все още на раменете ѝ само благодарение на Лорънс Файърторн.

Никълъс Брейсуел стоеше кротко зад актьорите.

КРАЙ

© 1991 Едуард Марстън
© 1995 Надя Баева, превод от английски

Edward Marston
Queen's Head, 1991

Сканиране, разпознаване и редакция: Ultimat, 2008

Издание:

Издателство „Ирис“, 1995
Редактор: Правда Панова
Коректор: Виолета Иванова

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/9457>]